
THE LIBRARY OF CONGRESS
1800

Historia
Om
Förenta Amerikas
Sjelfständighet och Frihetskrig
mot England.

Jemte dess Statsförfattning och Tillstånd efter Freden i Paris 1783, samt Lefvernesbeskrifningar om dess namnkunnige Revolutionsmän, Washington, Gates, Franklin, Laurens och Paul Jones.

Författad af

M. C. SPRENGEL.

Professor i Historien.

Med Porträtter och en Revolutionsscen.

Öfversättning.

ÖREBRO,

Tryckt hos N. M. LINDH, 1810.

Copy 2

Beskrifning
Om de Tretton Förenade Staterne i Nordamerika. *)

Denna nya Fristat har, sedan det slutade kriget med Storbritannien, en större vidd än något Europeiskt rike, undantagande Ryska Kejsardömet. Hela inom dess gränsor belägna landet innefattade före den sista freden 25,470 Tyska qvadrat mil, och det ansenliga stycket af Canada, söder om de stora sjöarne, som England år 1783 afträdde till den nya Republiken, utgör, efter den vanliga beräkningen, 18,000 qvadrat mil; således skulle storleken af hela dess område vara mellan 40 och 45,000 qvadratmil.

Denna stora landsträcka har ett förträffligt läge; alla provinser gränsa intill hvarandra, utan att åtskiljas genom något främmande område; de behöfva icke frukta för någon mäktigare granne, och hvarje provins innehar en icke obetydlig del af Atlantiska hafvets kust, som mycket lättar för dem handeln med hvarandra och med den gamla verlden, med Vest-

*) Tryckt i Leipzig 1784.

indien och Sydamerika. Till och med den senare erhållna bästa hälften af Canada, som å ena sidan är afskuret från hafvet genom det Spanska Florida och å den andra genom Engelska guvernementet Quebeck, har det oaktadt nästan samma beqvämlighet till handel som de öfriga provinserna. Ty genom den inbyggarne beviljade fria sjöfarten på de stora sjöarne och på Missisippifloden, kunna produkterna obehindradt fortskaffas till utförsel ända till Mexikanska viken, eller ock till lands till Connecticut- Hudsons- Delaware- och Susquehannafloden, och derifrån omedelbart till Atlantiska hafvet.

Alla dessa länder, undantagande Newhampshire och en del af Massachusetsbay, ligga i ett tempereradt klimat, och i de båda nyssnämnda är likväl kölden icke så stor, att den alldeles förhindrar åkerbruket. Väderleken är mycket olik den Europeiska under lika graders bredd. I de norra provinserna äro vintrarne så kalla som i Norrige, och landet betäckes fyra till fem månader af is och snö. Samma växter och sädesslag, som i Europa trifvas uppom femtionde graden, upphöra här redan under den fyrationde. Öfverallt är vintern här läng-

re och kallare än i Europa, sommarn hetare och odrägligare, och väderleken oföränderligare; hvarföre citroner, pomeranser och andra hetare länders frukter väl växa i Georgien och Carolina, men ock icke sällan bortfrysa. Den från Georgien till Newhampshire oafbrutet på 360 Tyska mils längd löpande kusten har inåt landet på fyratio mil och på några orter på sextio mil, en jemn, slät mark. På andra sidan om detta afstånd från hafvet höja sig de stora Apalachiska eller så kallade Blåa Bergen, som genomskära den nya Fristatens länder från söder till norr, och fordom utgjorde gränsen af Canada, och tillika gränslinien, genom hvilken det uppodlade landet skiljdes från de Vildas boningsplatser, och ifrån den ända till Missisippi obebodda öknen.

Åtskilliga, ganska ansenliga floder genomströmma denna Fristat från öster till vester, men äro i anseende till vattenfallen icke segelbara i deras hela lopp eller djupt in i landet. Största floden är Missisippi, som ifrån 45:te graden nordlig bredd ända till Florida begränsar denna Fristat i vester, upptager Ohio, en i Pensylvanien uppkommande ansenlig flod, och ef-

ter ett lopp af 600 mil utgjuter sig vid Nya Orleans, genom åtskilliga mynningar, i Mexikanska hafsviken. Potomakfloden, som uppkommer vid Virginiens gräns, begränsar provinsen Maryland på en ansenlig sträcka, och slutligen faller i Cheasepeaksbayen, flyter jemte Susquehanna (som genomströmmar Pensylvanien från dess vestra gräns) genom de medlersta provinserna. Delaware upprinner i de ännu ouppodlade trakterna af Newyork, skiljer sedan en del af denna provins och Newjersey från Pensylvanien, och utgjuter sig slutligen i Atlantiska hafvet. Hudsonsfloden, som delar Newyork från norr till söder, uppkommer i Grefskapet Tryon, på denna sidan om sjön Ontario, icke långt ifrån Susquehannas första källor och Delaware. Denna flod är segelbar ifrån Newyork till Albany, öfver 28 Tyska mil. I de fyra nordliga provinserna (som sammantagna kallas Nya England) är Connecticut den ansenligaste, och i storlek öfvergå honom, i den norra hälften af den nya verlden, blott Missisippi och den stora Lorenzströmmen. Han är inemot 500 Tyska mil lång, och på en betydlig sträcka utvidga sig hans strän-

der öfver en half mil från hvarandra. Vid pass 50 mil från sitt utlopp inneslutes han på en längd af 400 alnar mellan tvenne berg, och visar ett bland de besynnerligaste skådespel i naturen. Den stora våldsamma floden är här icke öfver 15 fot bred, och måste med förskräckligt brusande tvinga sig igenom denna trånga bädd. Vattnet tillfryser här aldrig, men blir blott genom tryckningen och den utomordentligt hastiga strömmen så sammanpräs-sadt, att jern, träd och bark här äro lika tunga, och icke sjunka, och ingen mensklig makt här kan göra det minsta intryck på floden.

Den år 1783 den 20:de Januari i Paris afslutne preliminärtraktaten, har väl noga bestämdt den sjelfständiga Nordamerikanska statens gränsor, men egenteligen blott förändrat dem i vester. Här gör Missisippiströmmen, ifrån sitt ursprung tills han vidrör Florida under 31:sta graden nordlig bredd, Republikens nya gränsor, och skiljer den från de Spanska provinserna och från de obekante Vildes länder. Norra gränsen har till en del förblifvit den gamla, mellan Nya England och Nya Skottland. Den börjar vid St. Croixflodens mynning, och

löper längs efter denna flod ända till bergen, der de stora och mindre floderne upprinna, som norr och söder om dem utgjuta sig i Lorenzfloden och hafsviken Fundy. Här är den icke visst och tydligt bestämd, emedan dessa berg ännu icke äro noga undersökte, och man icke har någon riktig föreställning om dem, och kan derföre åter upplifva den gamla tvisten om Nya Skottlands gränsor. Från dessa berg vänder den sig i söder ända till 45:de graden nordlig bredd, längs efter den gamla nordliga gränsen af Newhampshire och Newyork ända till Lorenzfloden i rät linie; men härifrån, midt igenom denna flod, genom sjön Ontario, och längre i vester, genom de stora Canadiska sjöarne Erie, Huron, Superior, likaledes genom de strömmar och sund, som förena dem med hvarandra. Det vestligaste af dessa inländska vatten är Skogssjön (Lake of the Woods, eller Wood-Lake); genom densamma löper äfven gränsen ända till Missisippis källor, men hvilkas läge ännu icke är så noga bekant, att de finnas utmärkta på någon karta. Enligt denna gräns är Förenta Amerikas område, i de norra provinserna, från hafsstranden tvert-

öfver landet från öster till vester, öfver 520 mil utsträckt, det är, så långt som från Lissabon till Riga. I söder skiljer en från Missisippi mot öster genom Apalachicola, Flint och Mariafloden dragen linie Georgien från Louisiana och Florida, och emot öster utgör Atlantiska hafvet, nu som förr, de Tretton Provinsernas gräns. Det senare erhållna stycket af Canada, jemte de länder, som ligga inom de flesta provinsers gamla gräns, eller i grannskapet af de stora sjöarne, äro ännu icke uppodlade, oaktadt landet utmed flodernas stränder är ganska fruktbart. Blott sällan träffar man i denna ofantliga ödemark ett kastell eller en skans, för att betäcka gränsorna och handeln med Vildarne. På en del af detta land göra de nästgränsande provinserna Newyork, Pensylvanien, Virginien och Carolina anspråk, enligt innehållet af deras stiftningsakter; men dessa gränsor och delningar äro ännu icke reglerade. Sannolikt torde de ej heller så snart bestämmas, emedan de fleste provinser äga inom sina gränsor obebodda ödemarker nog, och de södra derigenom skulle vinna för mycket land, i förhållande till de nordliga, som redan hafva ett mycket mindre

område än de förra. Vi torde ock få se, att Kongressen öfverlåter det, såsom ett alla Tretton Staterna tillhörigt land, åt nya Europeiska kolonister till uppodling, emedan den icke synes böjd att föröka det heliga talet af *de Tretton förenade Staterna* genom nyas anläggning.

Af dessa Tretton Provinser är *Newhampshire* den nordligaste, och ännu blott längsefter kusten uppodlad. Dess arealvidd är 1560 Tyska qvadratmil, och år 1783 räknade man här 82.200 hvita invånare. Inåt landet består Newhampshire af ofantliga skogar, som för tillkommande sekler innehålla rikt förråd af skeppsvirke och timmer, och af branta obebodda berg. Här har odlingen så litet utbredt sig, att General Arnold, på sitt namkunniga vintertåg till Quebeck, ifrån Kennebecflodens strand ända till gränsen af Canada, kunde marschera hela trettio dagarne, utan att träffa en enda menniskoboning. *Portsmouth*, vid mynningen af Piscataquafloden, är provinsens hufvudstad, och en ansenlig handelsort, som utför åtskilliga skeppsmaterialer, och äfven handlar med Vestindien. Ehuru åkerbruket här icke är lönande, så är det boskaps-

skötseln så mycket mer, och i skogarne träffar man bäfrar, elgar och annat vildbråd i mängd, hvilkas hudar och pelsverk mycket värderas. Provinsen är tills vidare delad i fem Grefskaper; en indelning, som man, efter den i England öfliga, infördt öfverallt i de oppodlade trakterna af Amerika, undantagande i Sydcarolina.

Massachusetsbay gränsar i norr till den föregående, och är väl af ringare vidd, men mycket bättre uppodlad, förmögnare och folkrikare: här lefva på en rymd af 460 qvadratmil 350,000 hvita invånare. *Boston*, hufvudstaden, är i anseende till handel, näringsgrenar och rörelse den andra staden i Nordamerika, som dragit till sig icke allenast Nya Englands, utan äfven några sydliga provinsers förnämsta handel. Invånarne, hvilkas antal stiger öfver 25,000, sysselsätta sig, utom handeln, äfven med ylleväfnad, rombränning, skeppsbyggeri, och i synnerhet med fiske. Vid udden Cod, som har sitt namn af den stora mängden stockfisk, fångas årligen af dem omkring 50,000 centner stockfisk. Boston har en rymlig hamn, och krigsskepp kunna ligga säkert i densamma. *Marblehead*, i Grefskapet Essex, drifver största fisket bland al-

la dervarande sjöstäder. Invånarne göra vanligtvis hvarje år fem resor till Nya Skottland, och ofta hemföra de 120,000 centner torkad stockfisk. Men man håller icke Nya Englands stockfisk för så god, som den Engländarne fånga vid Newfoundland. Den förstnämnde är för starkt saltad, eller något förderfvad af det för skarpa saltet. De taga dertill, emedan salt felas för alla Tretton Provinserna, det skarpa saltet från Tortugas eller de Capoverdiske öarne, hvaremot salt från Portugal och Frankrike brukas till den Brittiska stockfisken. *Cambridge*, i Grefskapet Middlesex, är säte för ett Universitet, eller Harvardcollegium, hvarest vid pass 200 studenter, på samma sätt som vid Engelska Universiteter, undervisas af tre Professorer i Teologien, Orientaliska språken och Matematiken. *Falmouth*, en handelsplats på provinsens södra kust, utskeppar mycket trädvaror. Utom dessa städer ligga i det inre af landet ett stort antal andra, men som äro mycket ringare än sjöstäderna. De flesta äro öppna orter af 40 till 50 spridda hus, af hvilka många, såsom *Salem*, *Rehoboth*, *Goschen*, *Bethabara*, tyckas genom sina namn snarare utmärka en trakt af Palæstina än Europeers bosättningar i

Nordamerika. Hela provinsen är indelad i 13 Grefskaper, och hvarje sådant i särskilda Townships eller stadsområden. Ett sådant stadsområde innefattar en regulär fyrkant af 6 till 8 Engelska mil. Så snart här fordom 80 familjer hade nedsatt sig, eller så snart, enligt den nya författningen 150 skattskyldige invånare finnas, hafva de rättighet att sända en af deras medborgare såsom fullmäktig till Landtdagen i Boston, och att deltaga i allmänna angelägenheterna. Skogarne utgöra, tillika med afkastningarne af åkerbruket och fiskerierna, provinsens största rikedom. Ganska mycket skeppsvirke, plankor, till och med färdigt timrade hus, utskeppas härifrån i betydlig mängd, jemte tjära, beck, terpentin och pottaska, och årliga vinsten af fiskerierna kan väl skattas till 2 millioner R:dr. Till Massachusets-bay höra dessutom två provinser, *Main* och *Sagadahoc*, hvilka ligga alldeles utom dess område, mellan New-hampshire och Nya Skottland, och icke, såsom de öfrige invånarne, sända sina deputerade till provinsens Landtdag. Båda äro endast befolkade längs efter hafskusten, som sträcker sig till 70 sjömil, till en del inom hafsviken Foun-

dy; båda hafva öfver 20 hamnar, som äro stora och djupa nog för krigsskepp, och om vintern icke tillfrysa; de förnämsta heta *Majabiqwaduce. Falmouth, Sheepscut, Townsend, Penobscot;* men äro icke ännu alla inrättade till detta ändamål. Penobscot, jemte det dertill hörande området vid myningen af floden af lika namn, är ännu den viktigaste; invånarne drifva en vidsträckt handel, och tallar, som tjena till 56 alnar långa mastträn, äro i de närgränsande skogarne icke sällsynte. År 1772 räknade man här 16,485 menniskor, hvilka (såsom distriktet Vermont) förgäfves sökt att blifva en egen sjelfständig provins. De båda, till större delen af Qväkare bebodda, öarne *Nantuker* och *Märthas Vinberg*, nära vid södra kusten af Massachusetsbay, höra äfven till denna provins. De hafva sin bergning endas af fiske, mest af hvalfiskars fångst, som de förfölja i Lorenzviken, i Straat Davis, ja till och med på andra sidan om Falklandsöarne ytterst i Söderhafvet. De föröka sig, utan främmande kolonister, så mycket, att öarne ofta blifva för trånge för främlingar, och årligen måste några af dem utvandra till Carolina, Penobscot eller till någon an-

man ort. *Stantaket*, en sandaktig klippa, utskickar flere skepp på hvalfiskfångst än sjelfva Storbritannien, och hade år 1770 hundra nittiosju skepp i hafvet, som voro bemannade med 2150 matroser.

Rhode-Island, den tredje bland de fyra under namn af Nya England inbegripna provinser, är den minsta af alla, och blott 80 qvadratmil stor. Den består af de fyra af Connecticut och Massachusetsbay omgifna Grefskaperna och ön Rhode-Island, som utgör ett eget Grefskap under namn af Newport. Landet är mer passande för boskapsskötsel än åkerbruk, hvarföre invånarne i synnerhet föda sig af den förra och af sjöfart. Som de sjelfve icke hafva mycket att utskeppa, så föra de sina grannars gods, i synnerhet provinsen Connecticuts, till Vestindien, och hämta slafvar från Guinea för de södra provinserna. Sedan år 1738 hafva invånarne här förökat sig tredubbelt, och 1783 räknade man 50,400 menniskor. *Newport* är denna provinsens hufvudstad och handelsort. Den har 1000 trädhus och 7000 invånare; men dess hamn är den bästa i hela Nya England och alla Tretton Provinserna, hvarföre den i

revolutionskriget tjente Engelska och Franska flottorna till vinterläge.

Den fjerde provinsen, *Connecticut*, har sitt namn af den stora floden, som genomströmmar den på 100 Tyska mil från norr till söder. Landet är förträffligt till åkerbruk, och i vanliga år inbringar ett tunnland sin ägare trehundra procent. Boskapsskötseln drifves här med lika fördel, och oxar, som väga 1500 marker, äro, jemte svin af 500 marker, ingenting ovanligt, hvarföre denna provins drifver en lika så förmånlig handel med smör, fläsk och insaltadt kött som Irland. Likaså vigtig är härvarande hästafveln. Af 6,400 hästar, som Canada, Connecticut och Pensylvanien fordom plägade försända, kommo de fleste från denna provins. Den indelas i sex Grefskaper; dess arealvidd är 246 Tyska qvadratmil, och invånarnes antal 200,000. Hufvudstaden heter *Neuhafen*, en ort, som årligen förstorar sig, och, jemte Newyork och Newport drifver provinsens handel. Här är sätet för det andra Nordamerikanska Universitet, det så kallade Hale-collegium, hvarest vid vass 180 unge studerande njuta undervisning, liksom i Cambridge. *Nya London* har en bätt-

re hamn, men likväl ingen sjöfart eller sjöhandel som Neuhafen, oaktadt orten har dertill ett ganska beqvämt läge.

Provinsen *Newyork*, Connecticuts vestra granne, har lika klimat som förenämnda stater, lika jordmån, och derföre samma produkter. Den segelbara Hudsonsfloden genomströmmar den bästa och folkrikaste delen af denna provins; medelst densamma hafva de båda städerna *Newyork* och *Albany* en ganska beqväm transport, och varor från provinsens aflägsnaste trakter föras på densamma ända till hafvet. Newyork är vid pass dubbelt så stor som Konungariket Neapel, men af de 2463 Tyska qvadratmil, som dess hela område utgör, är långt ifrån hälften uppodlad. Det stora Grefskapet Tryon, jemte hela trakten omkring sjöarne George och Champlain, är till större delen en skogbeväxt ödemark, som icke en gång vilda folkslag bebo; dylika stora ouppodlade sträckor af land finnas, undantagande Maryland, Delaware, Connecticut och Rhode-Island, i alla öfriga nio provinserna, hvarföre från tid till tid nya städer och köpingar uppkomma i de småningom uppodlade trakterna,

och landets indelning förökas ganska ofta med nya Socknar, Stadsområden och Grefskaper. Efter den nyaste räkningen lefva i Newyork 206,000 menniskor, bland hvilket tal fria och lifegna Negrer, likaledes de bland de Christne spridde Vilde, icke äro räknade. Hufvudstaden *Newyork* (fordom *Nya Amsterdam* kallad) är efter rangen den tredje staden i Amerika, och ligger på en ö vid Hudsonsflodens utlopp. Före eldsvådan 1776, då tredjedelen af staden lades i aska af lejda mordbrännare, hade den 4000 hus och 16,000 invånare. Orten har vunnit utomordentligt under kriget; ty af de stora penningesummor, som Howes och Clintons armeer kostade Engelsmännen, har visst en ansenlig del stadnat här, emedan Newyork vanligtvis var Engelska tropparnes högqvarter. *Albany*, 28 mil härifrån belägen, dref fordom en stor pelsverkshandel med Vildarne, och skall äfven sannolikt behålla denna förmånliga näringsgren, emedan det nyligen upprättade Canadiska kompagniet valt Albany till förnämsta nederlagsplatsen för pelsverkshandeln. Åkerbruket i denna provins öfverträffas blott af det Pensylvanska. England har fordom er-

hållit härifrån 250,000 fat mjöl och skorpor, och 70,000 qvarters hvete, utom den säd som härifrån utskeppades till Vestindien, Portugal och Medelhafvets hamnar. Hamp- och linodlingen sysselsätter redan många händer, men ännu förarbetas likväl föga deraf; det fördes till större delen rått till Irland och England. Jerngrufvor, som äfven redan begagnas i Connecticut, äro här ganska lönande, och af jerngrufvorna i Grefskaperne Orange har vinsten fordom varit visst 20,000 Pund Sterling. Lång-ön (*Long-Island*) hör äfven till Newyorks område, en ganska bördig landsträcka, 25 Tyska mil lång, och till större delen 3½ mil bred. Invånarne idka åkerbruk, trädgårdsplantering, fiske och boskapsskötsel, och förse staden Newyork med deras varor, hvilkens bästa visthus denna ö varit under hela kriget. Utan densamma hade äfven Engelska hufvudarmeen, sedan den var fördrifven från Jerseys, knappt kunnat hålla sig här så länge. Landet *Vermont*, som under kriget med England ville, såsom den fjortonde provinsen, förändra de Amerikanska Staternes antal, hör till största delen till Newyork, hvarföre ock Kongressen icke tillät det att förklara sig för en

sjelfständig provins. Det består af Grefskaperna Charlotten, Cumberland och Glocester, jemte en del af Newhampshire, som är belägen vester om Connecticut. Landet är bergigt, men har sköna betesmarker och stridbara invånare. Dem har Amerika till en del att tacka för sin frihet, ty de voro desamme, som så ansatte General Bourgoine i deras land vid Bennington och Stillwater, att han sedan måste gifva sig vid Saratoja.

Newjersey har sedan år 1738 varit skildt från Newyork, och jordmån och klimat äro icke mycket olika; men folkmängden är jemförelsevis här mycket ansenligare än der, emedan Newjersey på en vidd af 317 qvadratmil räknar 130,000 invånare. Likväl skall det hädanefter icke kunna så föröka sina inbyggare, emedan landet öfverallt är bebodt, och denna stat icke, såsom dess sydliga grannar, ännu har att utdela obebodda anvista sträckor. Här bearbetas åtskilliga jern- och koppargrufvor, som gifva rik afkastning och den härvarande Charlottenburger jernhyttan hålles för den vigtigaste i hela Nordamerika. Dessutom äro här 13 masugnar och 32 jernhamrar. *Port Amboy* är hufvudstaden vid Raritons

utlopp, men har blott 100 hus; de andre (bland hvilka *Trenton* vid Delaware blifvit namnkunnig i revolutionskriget genom Hessarnes anfall) äro samteligen af samma storlek. Newyork och Philadelphia drifva denna provinsens handel, hvilken genom revolutionskriget, som fördes vid dess gränsor med all borgerliga fejders grymhet, förlorat ganska mycket af sin välmåga och folkmängd. År 1768 bodde här 140,000 menniskor; år 1783 deremot räknade man blott 130,000. Newjersey innehåller 317 qvadratmil.

Pensylvanien ligger ungefär i midten af Fristaten, och derföre har väl äfven Kongressen valt Philadelphia, hufvudstaden i detta land, till sitt residens. Denna stat, i hvilken Qväkarne utgöra den ansenligaste delen af invånarne, innehåller 2148 qvadratmil, är således dubbelt så stor som samtliga Nederländerna, och fördelas i 11 Grefskap. Två af dem, Northumberland och Vestmoreland, äro föga bebodda. Landet är utomordentligt folkrikt vid Delawares och Susquehannas stränder och i de södra Grefskaperna, ehuru år 1783 endast 320,000 menniskor räknades i hela provinsen. *Philadelphia* är hufvudstaden, och den

ansenligaste och rikaste af alla i hela Nordamerika. Den har snörräta gator och präktiga allmänna byggnader. Under kriget räknade man här 3000 hus, och 14 kyrkor och församlingshus, hvaraf 3 tillhöra Qväkarne och 2 Konformisterna. Före sjellständighetsförklaringen hade de Romersk Katolska blott här och i Maryland fri religions öfning; nu hafva de den väl äfven i de flesta öfriga kolonier, men Protestanternes rättigheter njuta de icke, och taga ingen del i landets regering. De Mähriske Bröderne äro äfven här talrike, och de hafva nedsatt sig i Grefskapet Northampton i de begge orterna Nazareth och Bethlehem; det senare är sätet för deras Biskopp. Här gifvas ock åtskilliga, nästan blott af Tyskar, bebodda städer, såsom Frankfurt, Germantown etc. hvilkas invånare sysselsätta sig med linnemanufakturer och andra slöjder. Staden *Lancaster* är näst efter hufvudstaden den största och har öfver 500 hus. Efter denna följer *Germantown*, belägen vid pass 1 ½ Tysk mil från Philadelphia, och bestående af 400 hus. Pensylvanien frambringar alla de nordliga koloniernas produkter, Åkerbruket är här i ett ganska blomstrande

tillstånd, och provinsen försörjer, utom Vestindien och England, de vestliga Europeiska Riken med sitt öfverflöd af spannemål; värdet af mjöl, säd och skorpor, som före kriget utskeppades blott till England, var 450.000 Pund Sterling, och 1773 erhöll London ensamt öfver 4000 Bushel hvete, och 1600 Bushel annan spannmål. Invånarne vinnlägga sig med mycken flit om biskötsel, samla äfven med ännu lättare möda skogsbiens honing, så att Philadelphia i många år sändt 20,000 Skålp. vax till London. Fordom förságos Skottland och Irland med lin, hampa och linfrö härifrån, och Irland erhöll af det sistnämnda vanligtvis 30.000 fat. Då år 1776 denna tillförsel uteblef, hade så när alla Irländska linnemanufakturer blifvit ruinerade, och blott genom ansenliga premier kunde Parlamentet förmå invånarne att hämta dessa varor från Östersjön, hvarest de voro dyrare än i Pensylvanien. Bergverken äro i Pensylvanien betydliga, och blifva här årligen fördelaktigare. På den tiden, som Acrelius utgaf en beskrifning om denna provins, räknade man 9 masugnar och 16 jernhammare, men nu 17 masugnar och 25 hammare. Gruf-

van vid Durham i Grefskapet Bucks lemnar det bästa jern. I allmänhet skall det Pensylvanska jernet vara bättre till skeppsbyggnad än det Svenska, emedan det icke så lätt som detta angripes af rost och hafsvatten. Pensylvaniens utförsel af jern, blott till England, har ofta stigit till 35,000 Pund Sterling årligen. Skogarne lemna alla möjliga trädvaror till utförsel; fordom blefvo här många skepp för främmande räkning byggda, och deraf i Europa ofta årligen 25 tillika med laddningarne försålda. Äfven pelsverk, hudar, beredt och oberedt läder, äro Pensylvanska produkter, som öka invånarnes rikedom. Efter vanliga räkningen försändes deraf fordom alla år för 50,000 Pund Sterling till England: London erhöll t. ex. år 1775 härifrån 11,595 musquasch-skinn, 7174 rådjurshudar och 1900 utterskinn. Att af alla främmande emigranter de Tyske här äro talrikast, och talrikare än i andra provinser, är bekant; men att de äfven bland alla främmande kolonister bäst förkofra sig, torde man icke så noga känna. Enligt erfarenheten blifva af tolf Tyska familjer, som här nedsätta sig, vanligtvis nio raska landthushållare, som bidraga till att öka pro-

provinsens välstånd. Men af lika så många Skotska hushåll pläga blott sällan sju, och af Irländare blott fyra, komma så långt, att de genom egen flit kunna förskaffa sig och sina barn en ordentlig utkomst. Pensylvanien vinner årligen icke obetydliga summor genom sin vidsträckta handel med England, Westindien och Portugal. År 1769 räknade man, att invånarne i denna provins erhöllo från England varor för 611,000 Pund Sterling, och att deras dit utskeppade gods stego till ett värde af 705,000 Pund Sterling.

Landet *Delaware* är det minsta af de tretton förenade provinserna. Deras hela område innefattar blott de tre af Maryland, Pensylvanien och Delawarebay inneslutna Grefskaperna, Newcastle, Kent och Sussex. Deras folkmängd stiger icke högre än till 35000 menniskor, som drifva lika rörelse som deras grannar Pensylvanierne. *Newcastle* är hufvudstaden i denna provins och består af 240 hus. *Wilmington*, en annan stad, är något större, men icke så liflig, emedan provinsens landtdagar hållas i den förstnämnda.

Maryland gränsar i norr till de båda föregående staterna, och består

af två stora halföar, som Potomak-floden, Cheaseapeakbay och Atlantiska hafvet bilda. Den är nu den förmögnaste och bäst odlade provinsen. Landet har nemligen här utan undantag blifvit fördeladt mellan invånarne; följakteligen finnas här ingenstädes mer stora ödemarker, som väl ännu träffas i de förut beskrifna, utan äro längesedan förvandlade i plantager. I ingen af de andra provinserna bo jemförelsevis så månge invånare tillsammans som här. Maryland innehåller 517 qvadratmil, och 1783 räknades här 220,700 hvita inbyggare. I detta tal äro icke Negrerne upptagne, som likväl här, liksom i alla södra provinser, utgöra nästan hälften af invånarne, och användas till deras fördel; ty allt arbete på åkern, och invånarnes flesta arbeten i allmänhet, ske här genom köpta Negerslafvar. Mången godsägare eller herre af en plantage äger 4 till 500 sådana slafvar. Vanligtvis kostar en sådan Neger 30 till 35 Pund Sterling. Hans årliga underhåll, som han sjelf måste förskaffa sig genom odling af den honom anvista jord, och som består af potatoes, jamsrötter och skidfrukter, kostar hans herre föga, och hvad denne gifver ho-

nom i kläder, groft linne, ylletyg och dylikt, stiger till vid pass 6 R:dr. Deras antal ökas hvarje år med 3 till 4000 nya Negrer från Afrika. Provinsen är nu indelt i 16 Grefskaper, af hvilka Baltimore och Frederic hafva största vidden. År 1752 voro här 12 Grefskaper, och 1770 14. Likaså ofta förändras landets indelning i de andra provinserna, då nya kolonister, eller de alla år tilltagande gamla invånare småningom uppodla landet. Städer (äfven blott af så obetydligt slag, som de i Nordamerika vanligtvis pläga vara) finnas här och längre i söder i ringare antal, och deras folkmängd och rörelse kan knappt jemföras med Tyska byars. De förnämsta städerne i Virginien, Maryland och Nordcarolina, bestå blott af 100 eller 150 hus, emedan invånarne i alla södra provinser lefva mer spridde från hvarandra på sina plantager med sina slafvar. *Annapolis* är sedan 1699 Marylands hufvudstad och landtdagens samlingsplats, men den har blott 150 hus. Tobaksplanteringen är invånarnes förnämsta näringsgren, och de byta till sig för denna vara alla förnödenheter, som felas dem, hvartill alla slags Europeiska fabriksvaror, till och med skor,

hattar, ljus, såpa etc. höra. Fordom fingo de blott försända sin tobak till England, dit årligen före kriget 30,000 fat plägade afgå. Efter inköpsprisen räknadt, vann provinsen genom denna export öfver en million R:dr. Men man håller dess tobak icke för så god som den Virginska, med hvilken blott den vid Chester och Choupton växande skall kunna jemföras. För öfrigt har Maryland en bördig åkerjord; mjöl och säd försändes härifrån i mängd till Vestindien, och blott för hvete har England stundom måst betala här 72,000 Rdr. I denna provins finnas ganska indrägtiga jerngrufvor, af hvilka de vid Sippi, Snowdon och Nort-East äro de bekantaste. Dervarande skogar lemna åtskilliga produkter såsom plankor bräder etc. äfven pelsverk, men det sistnämnde icke af den godhet, ej heller i den mängd, som i de norra provinserna.

Virginien har samma klimat och jordmån som Maryland, äfven samma produkter. Denna provins är dubbelt så stor som hela Helvetien och innehåller 5300 qvadratmil. Den är indelt i 61 Grefskaper. De fleste hafva en förträfflig kommunikation sjöledes med hvarandra och med Chea-

sepeasbay. Den i de Apalachiska bergen uppkommande Jamesfloden är segelbar på 160 mil och Potomakfloden på 200 mil, och medelst floderna, som upprinna vester om dessa berg, hafva de yttersta Virginska trakterna gemenskap med Ohio och Missisippi. Efter nyaste räkningar bo här 400,000 hvite och 130,000 Negrer, och de senare förstärkas årligen med 5 till 6000 slafvar från Guinea. Hufvudstaden hetter *Williamsburg:* den ligger på en halfö mellan York och Jamesfloden, nära vid landets södra gräns. I densamma har Konung Wilhelm III stiftat Wilhelms collegium, en rik undervisningsanstalt, som äger mycken åkerjord, och till hvilkens förmån en afgift af vid pass $\frac{2}{3}$ skilling uppbäres af hvarje skålpund tobak, som föres från Virginien till andra provinser i Nordamerika. På samma halfö ligger det i frihetskriget namnkunniga Yorktown, i hvilken stad General Cornwallis måste gifva sig med 8000 man till Amerikanerne och deras allierade. Virginien lemnar en mängd varor till utförsel: träd, säd, jern, skinn, sassafras och åtskilliga apoteksvaror. Likväl är tobaken dess vigtigaste handelsartikel, och tillika en all-

män vara för invånarne. Tobak tjenar här och i Maryland i handel och vandel i stället för klingande mynt. Andlige och verldslige erhålla sina löner i tobak, hvarje skålpund räknadt till ett visst pris. Hvar och en kan dermed utgöra sina pålagor, och emedan tobaken här så allmänt gäller såsom mynt i räkningar af alla slag, så har Virginien icke behöft sätta pappersmynt i omlopp, såsom andra kolonier varit tvungne att göra. England, som fordom plägade hämta 50,000 fat tobak från Virginien, hade af denna handel lika så stor vinst som den provins, som frambragte denna vara, och förde till och med Virginska bladen omarbetade till rulltobak åter dit.

Nordcarolina, den elfte provinsen, stöter i norden tillsammans med Virginien. Härifrån ända till Georgien finner man öfverallt både i de obebodda och redan uppodlade trakterna ofantliga skogar af tallar och grånar, hvaraf invånarne låta genom sina Negrer bereda terpentin, tjära och beck; detta jemte något ris och tobak, äro de förnämsta varor, som denna provins lemnar till utförseln. Den innehåller 1760 Tyska qvadratmil, som äro indelade i 30 Grefskaper. Städer-

nes antal är här ännu ganska ringa, och ganska få äro stora nog för att rymma en landtdags ledamöter eller en församling af invånare från ett särskildt distrikt, hvarföre man hvarje Grefskap varit nödsakad att bygga allmänna församlingshus, hvarest ting kunna hållas, och deputerades val till landtdagen företagas; de nordliga Grefskaperna äro likväl mycket mer bebodda än de sydliga, som bestå af en träskaktig slätt längs efter hafskusten. *Wilmington*, vid Cap-Fearfloden, är provinsens förnämsta stad; men i handel öfverträffas den af *Brunsvik*, som ligger närmare intill denna flodens utlopp, och derföre äfven kan upptaga större skepp i sin hamn. Invånarne hafva här mycket förökat sig; de räknades år 1785 till 200,000, utom Negerslafvarne, hvilkas antal före kriget steg till 40,000. Om denna provins hafva vi ganska få underrättelser; vi känna derföre dess närvarande tillstånd på långt när icke så väl som många andras. Utom de anförda produkterna, lemnar den äfven säd till utförsel, men hvilken i handeln icke betyder så mycket som de nordliga provinsernas spannmål. Ännu är utförseln deraf icke betydlig, och provinsen skall

kanhända först efter många år kunna täfla med sina båda grannar i ris- och tobaksplantering.

Sydcarolina är 1160 qvadratmil stor, således 600 qvadratmil mindre än föregående provins, men likväl nog ett så stort land som Schlesien. Denna provins har äfven en mycket slät mark och genomströmmas af många segelbara floder, bland hvilka *Santee* och *Pedee* äro de förnämsta. Provinsen är ännu icke såsom de öfriga fördelt i Grefskaper, utan blott i särskilda Distrikter och Socknar, som i mån af deras folkmängd skicka än tio än sex deputerade till folkförsamlingen, Enligt nyaste underrättelser består den nu af 21 socknar och 9 distrikter. I dem bo 170,000 hvite, utom de talrika Negerslafvarne. *Charlestown* är hufvudstaden, en väl bygd, blomstrande ort, hvarest yppigheten stigit högre än någonstädes i Amerika. Denna stad bebos till större delen af rika köpmän och plantageägare; äfven välja Vestindianerne, för den sunda luften, denna stad till vistelseort för att återställa sin helsa. Den har 1200 hus och 11,000 hvita och svarta invånare. De öfriga städerne äro små, oansenliga och äfven så litet befolka-

de, som de små, öppna orter, som i Nordcarolina och Virginien pråla med detta namn. *Beaufort* och *Georgetown*, de båda andra sjöstäderna i Carolina, hafva blott 30 eller 40 hus; de öfriga, såsom *Puresburg*, hvarest en Schweizerkoloni nedsatt sig, och *Nya Bourdeaux*, hvarest Fransoser hafva försökt vinplantering, som i de södra provinserna, med bättre odling visst måste lyckas, äro af lika beskaffenhet. Provinsen lemnar alla de förut nämndas varor; likväl äro ris och indigo de förnämsta. Af 160,000 fat ris, hvardera räknadt till 560 skålp. som Amerika fordom plägade utskeppa, lemnar Carolina öfver 100,000. Indigoodlingen har Storbritannien här uppmuntrat genom stora premier, och ifrån år 1749 till 1773 användt 145,000 Pund Sterling derpå. Härvarande indigo är väl af ringare godhet än den ifrån Guatimala och Sankt Domingo; emedlertid utskeppar Sydcarolina ofta årligen 800,000 skålp. af denna vara till Europa.

Georgien, den sista af de Tretton förenade Provinserna mot söder, är ännu föga bebodd. Om man sammanräknar allt det land, på hvilket denna provins gör anspråk såsom sin

tillhörighet, så skulle dess storlek utgöra 5400 qvadratmil; men de i vester nästgränsande vilda nationer inrymma dess invånare endast 956 qvadratmil deraf, och af dessa kan man knappt kalla det vid Savannahs södra strand, ifrån staden af samma namn ända till Augusta, liggande landet bebodt. Båda städer ligga 21 Tyska mil ifrån hvarandra. Efter den erhållna sjelfständigheten har det bebodda Georgien blifvit indeladt i 8 Grefskaper, men hvilkas särskilda afdelningar ännu icke finnas utsatta på någon karta. Provinsen har i deras benämning till en del förevigat namnen af hufvudmännerne för oppositionspartiet, hvilka vid början af Nordamerikanska kriget väl häftigt, men utan framgång, i Engelska parlamentet försvarade koloniernas tagna mått. De heta Liberty, Wilkes, Richmond, Burke, Effingham, Chatam, Glynn och Camden. De båda sistnämnde hafva ännu så få invånare, att då de öfrige skicka tio deputerade till provinsens landtdag, desse för det närvarande icke hafva mer än en representant i Underhuset. Dessa Grefskaper ligga mellan floderna Alatamaha, och utgöra vid pass fjerdedelen af det till namnet

bebodda Georgien. Klimatet är mycket hetare än i Carolina. Sommartiden är det stundom vid hafskusten så hett, att invånarne koka ägg i sanden, ja till och med kunna steka kött på densamma. Träden blomma här i Februari, och i början af Maj kan man redan skörda mogen säd. Provinsen består ännu till större delen af täta barrskogar, i hvilka invånarnes boningar ligga spridde längs efter floderna. Hufvudstaden *Savannah* ligger vid floden af samma namn; den består af 600 hus, mest af träd, och är regulärt bygd. *Augusta* är näst hufvudstaden den förnämsta orten, som drifver en ansenlig pelsverks- och läderhandel med de Vilda och har en beqväm kommunikation sjöledes medelst Savannahfloden. Invånarne i denna provins bestå till större delen af Tyskar och Skottar. Man räknade deras antal fordom till mellan 8 och 9000; men år 1783 har man der räknat 25,000, utom Negerslafvarne, hvilka man först sedan år 1752 här infört. Ifrån detta år har provinsen i allmänhet mycket förkofrat sig. Då utfördes för vid pass 5000 Pund Sterling i åtskilliga varor på 17 skepp, men år 1772 hade utförseln förökat sig till 171,677 Pund

Sterling, och skeppens antal till 217. Landet frambringar ris, tobak, indigo, ädla frukter, silke, och i allmänhet alla varor, som de stora Nordamerikanska skogarne lemna. Ehuru försöken att här plantera oljeträd och Indiska bamburör ännu icke hafva lyckats, och vinplanteringen icke blifvit fullkomligare än i de andra provinserna; så vinner landet likväl ansenliga summor genom utförseln af ris, silke indigo. Stundom hafva 22,000 fat ris, 30,000 skålp. indigo och 20,000 skålp. silke blifvit utskeppade härifrån till England. Dessa och andra produkter skola tilltaga med folkmängdens tillväxt, såsom högst sannolikt kan spås af Nordamerikanska Staternes bekanta folkökning och jemförelsen af de ofvan anförda åren 1752 och 1772.

Nordamerikanska Sjelfständighetens Historia.

Att mäktiga Riken genom öfverspänning af sina krafter, genom herrsklystnad, Regenternes despotism och undersåtarnes sedeförderf nalkas sitt slut; att små stater blifva rof för de större; att partier och egennytta i Fristater undergräfvit friheten, och särskilde Regenter till sina samtidas förvåning ofta varit i stånd att verka de underbaraste förändringar till sina undersåtares välstånd eller förderf — allt detta äro vigtiga, men i nyare Historien icke ovanliga revolutioner. Mycket sällsyntare deremot, och ensamt i sitt slag, var det vårt tidehvarf förbehållna skådespel, att vid yttersta ändan af en knappt bekant blifven eller åtminstone knappt befolkad verldsdel, i Nordamerika, en ny mäktig Fristat oförmodadt och hastigt uppstod, hvars uppkomst till sina orsaker, medel och följder är lika vigtig för samtida och efterverld, och derföre väl värd att i hela sin vidd blifva riktigt känd.

Och i sanning, den som det icke vid första anblicken interesserar att se, huru tre millioner menniskor, som lefva kringspridde på en stor yta, genom fädernesland, språk och många religionspartier skiljde från hvarandra, fredlige odlare af en knappt uppröjd mark, föga bekante med konster och vettenskaper, och minst med krigskonsten, utan penningar, till en del äfven utan kläder och vapen — att se, huru ett sådant folk utan lång förberedelse eller aftal på en efter utseendet obetydlig anledning, och som blott på afstånd bådade fara, hastigt lemnar sina plogar, och börjar att fäkta för något ädlare, än hvarföre Förstar bekriga hvarandra, icke af äregirighet, icke af eröfringslystnad, utan för menskligbetens heligaste rättigheter, för frihet och egendoms säkerhet — huru det med ringare användning af krafter, inom färre år, erhöll det samma, för hvilket Holland måste kämpa i 80 år i alla verldsdelar till vatten och lands; huru de stående mer öfvade härarne, och alla de stora fruktansvärda hjelpmedel, som göra revolutioner af detta slag omöjliga i Europa, huru hvarken uppenbart våld eller förborgad arglistighet förmådde be-

segra de uppsträfvandes mod, klokhet och ihärdighet. — Den som icke önskar att kasta en forskande blick på hvarje särskildt uppträde af detta stora skådespel, att öfverse det hela och att afväga de handlande personernes andel mot hvarann — den må icke försynda sig att någonsin taga en historisk bok i handen, eller må aldrig berömma sig af att hafva känsla för något stort, utan må vegetera sitt lif fram, och hans kall vare, att förblifva inskränkt inom de trånga gränsorna af sin synkrets.

Men den större delen af allmänheten har ju, oaktadt den aflägsna skådeplatsen, verkligen betraktat detta märkvärdiga uppträde med synnerlig uppmärksamhet, och kanhända med mer deltagande än händelser, som närmare angå oss. Likväl hafva alltid många särskilda händelser, till och med sådane, som mest bidrogo till Nordamerikanska frihetens första grundläggning och trygghet, blifvit förborgade eller af partiskhet vanställda af författare om detta krig. Vi kunne icke i sammanhang föreställa oss denna stora strid mellan oberoende och underkufvande af de för handen varande berättelserna eller tidningars mot-

sägelser, och huru mången märkvärdig handling har icke blifvit bortglömd bland de allmänt vigtiga händelserna. Skulle icke derföre en öfversigt öfver de nyaste Amerikanska angelägenheter, öfver Nordamerikanernes första besvärligheter, öfver deras Öfverherrar, hufvudhändelserna i det förda kriget, och på hvad sätt England förlorade hufvudstödet för sin sjömakt, sin handel och sin så ofta beundrade storhet, vara åtminstone så länge välkommen, tills Nordamerika sjelf utur äkta fullständiga källor opartiskt framlägger den interessanta Historien om sin frihet.

Den vidt utsträckta, nordostliga kusten af den nya verlden, nu mera *Nordamerikanska Fristaten*, som St. Croixfloden emot norden efter längden skiljer från Brittiska kolonien Nya Skottland, och St. Mariafloden mot söder från Spanska Provinsen Florida, och som i bredden sträcker sig ifrån öster från Atlantiska hafvet inåt landet mot vester till de föga bekanta stränderna af den stora Missisippi. — Denna hela vidlyftiga landsträcka var ända till år 1606 en obekant, skogbevääxt, alldeles vild ödemark. Flyktige vilde fästade vid ingen jord, vandrade

här blott omkring i små horder, för att föda sig af jagt och fiske, och Europeer kommo icke eljest hit, än då de (sedan Johan Cabot år 1497 först visat dem vägen till Nordamerika) blefvo drifne till denna kust under deras sjöresor, som de företogo för att uppsöka den nordvestra genomfarten och för den rika stockfiskfångsten.

År 1606 skänkte Jacob I den vidlöftiga ödemarken ifrån 34:de till 48:de graden nordlig bredd (om hvilken han sjelf icke visste, antingen den var fast land, eller en ö) och hvad som deraf tillhörde Spaniorerne eller de vilde till två handelssällskap, som delade hela denna kust i två provinser, *Virginien* och *Nya England.* Båda sällskaperna ville, ifrån London och Plymouth, begagna den nya verlden för att upptäcka en närmare och beqvämare väg till Söderhafvet, och för att plantera dyrbara Vestindiska produkter, hvarföre de sökte att med våld och list, med skänker och löften, tränga urfödingarne från hafskusterna inåt landet. Af dessa Engelska bosättningars första början, i första åren af 17:de århundradet, vågade emedlertid väl ingen att förmoda deras tillkommande storhet, ty i många år voro

en fiskrik udde eller en segelbar flods stränder stora nog, för att föda de ankommande och dem som följde eller måste följa dem i denna ödemark. Väl blefvo årligen flere kolonister öfversände, för att intaga det nya landet, men egendomsherrarne drogo det oaktadt en lång tid ingen fördel deraf, emedan omkostnaden för den första utrustningen på långt när icke ersattes genom den nya koloniens produkter och det som vanns genom byteshandeln med de Vilda. I det hela hade dessa handelssällskaper erhållit för mycket och mer land, än de någonsin voro i stånd att besätta med invånare. Föreståndarne hade låtit bedraga sig af förslagsmakare att här förmoda ädla metaller och diamantgrufvor, hvarföre med de första Virginska kolonisterna flere guldsmeder, bergsmän och juvelerare öfverskickades än åkerbrukare och hushållare, och de Engelska skeppen återförde stundom förment guldsand i stället för laddning. Brist, sjukdomar och krig med de oförsonliga Vilda, som började ångra sin första beredvillighet mot dessa främlingar, bortryckte de ankommande hoptals, så att af 1500 personer, som efter hand blifvit öfversände, icke mer

än 60 voro i lifvet efter 6 års förlopp. Slutligen hindrade äfven det den nya koloniens hastiga tillväxt, att de Virginska kolonisterna icke behandlades såsom frie, utan såsom lifegne, af sina öfverherrar, det Londonska Sällskapet. För dessa måste de bruka jorden, uppröjda ödemarkerna och aflemna alla frukterna af sin möda i sällskapets magasiner. Många af de första kolonisterne voro blott på vissa år antagna i sällskapets tjenst, och afbidade med längtan tidpunkten att efter deras tjensteårs slut få återse gamla England. Man ansåg på den tiden i England ett beständigt vistande i Virginien liksom en landsförvisning, och då en gång i koloniens början invånarne i Jamestown hade det infallet att fördela det närgränsande landet mellan sig utan sällskapets tillåtelse, kunde blott den hotelsen, att här blifva för hela lifstiden landtförviste, afhålla dem från deras förehafvande.

Virginiens öde ändrade sig emedlertid redan år 1615. I detta år blefvo det hitskickade Brittiske lifegne befriade ur deras negerlika slafveri; de erhöllo egendomsjord, och kunde i ro förtära det som de vunno genom sin svett. Men ännu felades dem till

lifvets lycka och till delande af deras sorger ett väsentligt samhällets behof. Kolonien hade hittills endast bestått af ogifta manspersoner, och ända till år 1618 voro två fruntimmer här de enda af deras kön. Då befalite Jacob ock att sända *dessa* till Virginien, och 90 beredvilliga jungfrur blefvo från London hitskickade, som Londonska Sällskapet öfverlät till de mestbjudande för 100 till 200 skålp. tobak. På samma tid började man i England att landtförvisa brottslingar till Virginien såsom kolonisternes tjenstskyldige drängar på bestämd tid; detta har fortfarit ända till början af frihetskriget, och deras antal har stundom så förökat sig, att många provinser förbudit deras införande, och icke en gång velat antaga som slafvar afskrapet af Londonska slöddret, hvaraf ofta 400 årligen transporterades hit.

Nya England, den andra kolonien, hvaraf, tillika med Virginien och några andra med tiden förenade Engelska, Holländska och Svenska utflyttningar, de Tretton Provinsernas Fristat småningom uppkom, hade ännu flera svårigheter vid sin uppodling att öfvervinna. Åkerbruket lyckades sällan i de första åren, i anseende till de

stränga vintrarne, provinsens nordliga läge och markens ofruktbarhet. De här boende Vildar voro stridbarare än de Virginska, och sökte att med vapen i hand förhindra Europeernes utvidgning. Invånarne blefvo inveckladc i gräns- och handelstvister med sina grannar, Holländarne och Fransoserna, som utan de Brittiska Sällskapernas tillstånd nedsatt sig i nya Nederland (i nu varande provinsen Newyork och i Acadien), och provinsens Brittiska egendomsherrar, som åtnöjde sig med fördelarne af stockfiskfångsten vid de nya Engelska kusterna, sände för sällan förstärkning från England till de nya kolonisterna. Kanhända vore största delen af Nya England ännu obebodt, eller i samma usla folkfattiga tillstånd som Newhampshire eller Canada, om icke de Engelske Konformisternes och Presbyterianernes religionstvister drifvit de senare hit. Sedan år 1620 skyndade derföre Presbyterianerne hit, antingen förföljde af den Biskoppliga kyrkan, eller af egen drift, för att i aflägsna ödemarker, skiljde från all gemenskap med verldsligtsinnade, öfverlemna sig åt sina andliga betraktelser. De spridde sig, snart efter deras första ankomst,

i så många sjelfständiga församlingar, att landet ifrån Cap-Cod i Massachusetsbay ända till Connecticutfloden icke allenast blef ganska snart befolkadt, utan äfven deladt i lika många små sjelfständiga Demokratier, om hvilkas historia vi icke veta något vidare, än att de rasade mot hvarandra med den oförsonligaste förföljelseanda, uppbygde Boston 1620, skördade år 1633 den första genom egen flit erhållna Europeiska säd, och slutligen, förstärkte genom flera emigranter, förenade sig i fyra särskilda stater. Desse äga ännu bestånd under namn af Massachusetsbay, Rhode-Island, Connecticut och Newhampshire. De hafva sedan, närmare förenade under namn af Nya England, gjort sig namnkunniga framför alla andra i Nordamerikanska Historien och Frihetskriget med England. Till år 1632 bestod således hela Brittiska Nordamerika blott af de båda provinserna Nya England och Virginien, men som då hade vida större omfång än nu. Deras egendomsherrar, Londonska och Plymoutska Handelssällskapet tillhörde det land, som de Tretton förenade kolonierna nu delat mellan sig, och ännu mer, än det de nu äga; ty Jacob skänkte dem hela Nord-

amerika från Atlantiska hafvet ända till östra Ocean. Men innan de kunde befolka och upprödja sitt vidsträckta område, infunno sig på dess ointagna kuster andra kolonister, utan att göra afseende på Britternas äldre besittningsrätt.

År 1614 nedsatte sig Holländare vid Hudsonsfloden, och Svenskar 1627 vid Delaware i grannskapet af Philadelphia. Äfven Britter, som icke hörde till Londonska sällskapet, försökte nya bosättningar i de länder, som redan voro bortskänkta af Kronan, i synnerhet i Virginiens område. På detta sätt blef Nordamerika ganska snart uppodladt längs efter hafsstranden, och 1664 erkände hela kusten, från Virginien ända till de nordligaste gränsorna af Nya England, det Brittiska öfverväldet. Holländarne i Nya Nederland hade eröfrat den i Europa bortglömda Svenska kolonien, men de blefvo i Carl II:s krig med Förenade Nederländerna 1664 öfvervunne af Britterne, och hela kolonien utbyttes slutligen i freden i Breda mot Surinam. Redan då flyttade Tyskar, Schveizare och Irländare i stort antal hit, antingen emedan Nyländarne (*Neu-*

länder *), som under detta namn äro nog bekante i Tyskland, förstorade Nordamerikanska provinsernas fruktbarhet i flygande blad, eller voro för lockande för Europeer, som trycktes af religionstvång och pålagor, för att med största användning af sina krafter längre lida brist med sina barn i fäderneslandet. Till kostnaden för bosättningen och så många inhemska och främmande kolonisters öfverfart bidrog nu, liksom vid Virginiens och Nya Englands anläggning, Kronan icke det minsta. Allt sammansköts af kolonisterna sjelfva, eller af handelssällskaper och sådana privatpersoner, som ville försöka sin lycka genom koloniers anläggning. Till några af de sistnämde hade Hofvet skänkt stora sträckor med alla regeringsrättigheter, oaktadt det odlingsbara Nordamerika redan förut var deladt mellan båda Handelssällskaperna, och Spanien och Frankrike hade stora skäl att sätta sig emot Huset Stuarts alltför frikostiga förläningar, emedan de tillika sträckte sig öfver

*) Detta namn hafva de Holländske värfvare i Tyskland, som under åtskilliga löften locka Tyska åkerbrukare och handtverkare till Amerika.

öfver Canada, Mexico och allt land ifrån Atlantiska hafvet ända till östra Ocean.

Här är icke stället att utförligt berätta huru hvar och en af de tretton förenade kolonierna uppkommit, jemte alla deras förändringar ända till deras söndring från Storbritannien; snarare skall det vara nog till en öfversigt öfver Frihetshistorien, att här i korthet omtala, huru, utom Virginien och Nya England, de öfriga provinserne blifvit befolkade af Britter, eller på annat sätt förenade med Brittiska staten.

Maryland, Carolina och Pensylvanien upptogos af Brittiska privatpersoner, åt hvilka Kronan, ifrån år 1632 till 1682, skänkte dessa provinser till evärdelig och ärftelig egendom. Lord Baltimore, en Romersk-Katolsk Pair, bekom Maryland på sin andel, och bestämde denna, till större delen genom Cheasepeakbay från Virginien skildå, halfö till tillflyktsort för sina i England förföljda trosförvandter. De på hans bekostnad hitsände kolonister blefvo hans undersåtare; han kunde uppbära utlagor af dem, bruka de vapenföre till landets försvar och draga all möjlig nytta af detta land. Han

kunde till och med här slå mynt med sin egen pregel, en rättighet, som utom honom endast Massachusetsbay före sjelfständighetsförklaringen sökt utöfva. Hade icke hans efterföljare öfverlemnat detta förträffliga landets regering till Ståthållare, och hellre valt sitt hemvist i London än i den nya verlden; så hade de med tiden blifvit rike, mäktige Arfförstar öfver ett betydligt land, som i storlek föga eftergaf Kyrkostaten, ön Sicilien eller Hertigdömet Schlesien, och säkert förskaffat sin Landsherre med ökad uppodling lika inkomster, med undersåtarnes mindre känning. Vid pass 30 år senare uppkom vid södra gränsen af Virginien, i det nu varande Carolina, ett annat Brittiskt Förstendöme, som Konung Carl II skänkte till åtta förnäma Brittiska Herrar, som delade landet och regeringen mellan sig, men öfverlemnade åt en af egarne öfverinseendet öfver deras koloni på lifstid med titel af Pfalzgrefve. De hitförde äfven främmande och inhemska kolonister, som genom ris- och tobaksodling snart upphöjde sig ur sin torftighet, och gjorde Charlestown, deras hufvudstad, till en af de vigtigaste Nordamerikanska handelsplatser. Ehu-

ru alla hittills af Britterne stiftade kolonier lämpade sitt fäderneslands regeringsform till sin författning, så var likväl Carolinas första författning, som den namnkunnige filosofen Locke, uppsatte, närmast bildad efter den Brittiska. En ärftlig adel, som på den tiden ännu icke fanns i Nordamerika, ej heller nu i detta frihetens land får missbruka ärfda förmåner till sina medborgares skada, satt då, såsom andra lagstiftande makten, i provinsens Öfverhus, medan ett dylikt antingen alldeles icke gafs i de öfriga, eller bestod af sådana medlemmar, som voro fullkomligt lika i anseende med Amerikanska Underhusens representanter. Emedlertid var denna regeringsform icke alldeles passande för kolonien. Egendomsherrarne ville ifrån London regera Carolina, endast draga fördelar deraf och icke använda något till dess upprätthållande, förbättring och försvar, hvarföre de, dels frivilligt dels tvungne sålde sina rättigheter till Kronan år 1729.

Pensylvanien var ifrån år 1683 till 1775 familjen Penn's egendom, som ägde alla regeringsrättigheter och drog stora inkomster deraf, ehuru de endast bestodo i en ringa afgift af hvar-

je till uppodling anvist tunnland, som kunde utgöra vid pass 2 skillingar i Riksgäldsmynt. Liksom Nya England ville skydda Puritanerne för Konformisternes förföljelser, och Romersk-Katolske Engelsmännen af samma grund flyttade till Maryland; lika så bestämde äfven Qväkaren Penn åt sina i England och Amerika med yttersta stränghet förföljda trosförvandter provinsen Pensylvanien till boningsplats, hvarest de kunde ostörde lefva efter sina grundsatser. Han införde här först den i Amerika okända toleransen, och upptog hvar och en, som blott trodde Guds tillvarelse. Han förböd sina undersåtare att med våld drifva de vilda urfödingarne från deras jaktplatser, eller att mot Europeiska småsaker tillbyta sig landsträckor af dem då de voro öfverlastade af starka drycker, hvilket ofta nog skedde i de andra kolonierna, och Rhode-Islands exempel märkligt bevisar, i det denna fyra mil långa ö år 1636 köptes af de vilda för ett par glasögon. Penn's tolerans, hans outtröttliga sorgfällighet om landets bästa och jordmånens godhet drog många främlingar, och i synnerhet många Tyskar, till Pensylvanien. Desse senare haf-

va i senare tider blifvit så talrike, att man år 1783 räknade 100,000. hvarföre ock Tyska språket är rådande der i hela distrikter. och Regeringen tänkte verkligen, såsom Stämpelakten tydligt bevisar, på sådana författningar, som skulle hämma Tyskarnes för starka utbredande, emedan desse skulle betala det af Grenville för kolonierna bestämda Engelska stämpelpapperet dubbelt så dyrt som de Engelska talande kolonisterne. Med Pensylvanien förenades då landet Delaware, hvarest vid Penn's ankomst qvarlefvorna af Nysvenskarne bodde. Men denna provins blef aldrig fullkomligt förenad med staten Pensylvanien; utan behöll sin egen särskilda författning och stiftade sina lagar på särskilda landtdagar. Redan 1715 vägrade Delawares inbyggare att betala tomtören till familjen Penn (som hvarje invånare i Pensylvanien betalde till densamma), och åberopade sig, att Konung Carl II i stiftningsbrefvet om Pensylvanien, tilldelat Penn endast trakten mellan Virginien och Newyork, som då ännu icke var upptagen af andra Christna folkslag. Nu mera har Delaware, den minsta af alla förenade provinserna, genom sjelfständig-

hetsförklaringen blifvit fullkomligt oberoende af Pensylvanien

De båda Provinserna Newyork och Newjersey äro Brittiska eröfringar, som Holland i freden i Breda måste afträda till England. Den första kallades förut Nya Nederland, och Newjersey var en del af Nya Sverige, som Holländarne 1655 förenade med sitt område. Carl II, under hvilkens regering de eröfrades, skänkte båda provinserna åt sin broder Jacob, dåvarande Hertig af York, som förvandlade landets gamla namn till Newyork, och öfverlemnade det, som låg mellan floderna Hudson och Delaware, till Lorderne Berkley och Carteret, under namn af Newjersey. Båda afträdde sina rättigheter till denna provins år 1712 till Kronan, som åter förenade den till en tid med Newyork, men sedan 1736 lät regera den som en egen provins.

Ännu återstår den sydligaste af de Tretton Provinserna, Georgien, på hvilkens uppodling Brittiska Regeringen användt betydliga summor, medan alla föregående uppkommo *utan* dess understöd. Georgien var till år 1732 en del af Carolina. Då befriade ett sällskap af ädelmodiga Britter ett an-

tal af sina oförmögna landsmän ur Gillstugorna och gaf dem landet vid Savannahs stränder att bebo. Efter dem kommo många Salzburgare, som deras Landsherre för religionens skuld dref ur deras fädernesland. Engelska parlamentet beviljade till deras uppkomst ett ansenligt understöd, och ifrån år 1735 ända till oroligheternas utbrott i Amerika har England användt till detta distriktets upphjelpande 380,000 Pund Sterling.

I dessa Tretton, till större delen ganska vidsträckta provinser lefde, ända till osämjan med England, emigranter af åtskilliga folkslag och religioner fredligt jemte hvarandra, och här och der blandade med de få öfverblefne af landets urfödingar. De njöto en större oinskränkt frihet än invånarne i de berömda Europeiska Fristaterna, och blott sällan blef den afbruten genom religionsfejder, privattvister, eller de vanliga jäsningarne i Demokratier. Den flitige skördade i fred lönen för sitt arbete, utan att behöfva dela bästa delen med en här af stående, i fredstider icke nog till medborgares väl sysselsatta troppar, med uppbördsmän och monopolister. Vanligtvis kunde en emigrant, som med

någon förmögenhet kom till Amerika, och utan främmande hjelp förmådde uppehålla sig der ett år, snart köpa och uppodla så mycket land, som rikligen kunde föda honom och hans familj. Priset för ouppodlade ägor, som ligga i det inre af provinsen, är emot jordens pris i Europa, och till och med emot priset i de odlade trakterna af Amerika, utomordentligt ringa. I Pensylvanien köper man 40 Morgen jord för 3 Pund Sterling i dervarande mynt och årliga tomtören af vid pass 28 till 30 skillingar af hela landsträckan, som icke få förhöjas. I Newhampshire, som likväl ligger 4 grader nordligare, säljes marken för ännu bättre pris, och för 100 Morgen land betalar man der icke mer än vid pass 12 till 16 skillingar i årliga tomtören. Och likväl äro dessa försålda ouppodlade ägor icke mer i deras första vilda tillstånd. Vanligtvis har en jägare förut bebodt dem, som ströfvat igenom de tjocka skogarne för vildbrådets och pelsverkshandelns skull, här och der beredt en fläck till åkerbruk, och uppbygt en hydda efter de Vildes sätt af öfver hvarandra lagda bjelkar och träd. Denne öfverlemnar gerna sin öcken åt idogare eller förmögnare åkerbrukare,

för att hafva en rikligare jagt i de tjocka skogarne. Men icke blott förmögne kolonister, utan till och med sådane emigranter, som utan förmögenhet begifva sig till Amerika, som icke en gång kunna betala sin frakt (alltid en summa af 60 R:dr) ifrån England eller ifrån Tyskland, och, för att förtjena den, måste låta leja sig till arbetare eller drängar af de bofaste invånarne, till och med desse hafva, om de äro flitige, en viss utsigt att förbättra sina vilkor. Emedan Herrn är skyldig att utom fritt kosthåll gifva dem kläder, så kunna de för sin besparda lön köpa sig jord eller arrendera till hälften uppbrukade trakter på fördelaktiga vilkor, och efterlemna ett åt sina barn med egna händer uppodladt landtgods. Ingen störes här i sin religion, och den intoleranta förföljelseandan, som i 17:de århundrade, rasade i Nya England, har i det 18:de förlorat sina anhängare och försvarare. Hvar och en kan här, om hans grundsatser icke skada allmänna lugnet och säkerheten, lefva ostörd, utan att bekänna sig till någon kyrka; hvarföre ock så utomordentligt många sekter af de förnämsta christliga religionspartier finnas i Amerika, och hvaraf många

äro hvarken till namnet eller lärosatserna kända. En dylik frihet råder äfven här öfverallt i den borgerliga författningen. Ingen behöfver här frukta för små tyranners nycker eller mäktiga despoters föränderliga godtycke. Hvarje besutten man, eller hvarje medborgare, som betalar sina utlagor, han må vara landtman eller handtverkare, tager personligen del i landets regering och i de allmänna författningarne. Detta sker medelst de så kallade folkförsamlingarne på landtdagarne, som årligen hållas i hvarje provins på bestämda tider. Men emedan de flesta provinser äro större, än att hvarje fri man skulle kunna besöka landtdagen, eller mången invånare vid allmänna göromålens förvaltning skulle för mycket försumma sina egna, så komma invånarne af hvarje stad eller af hvarje särskildt distrikt tillsammans, och välja emellan sig ett i mån af folkmängden bestämdt antal deputerade. I Georgien kunna, i de landskaper som först böra uppodlas, distrikter, hvaruti 10 familjer bo, sända *en* sådan deputerad till landtdagen; äro 30 familjer tillsammans, så skicka de *två* deputerade, och bo 100 husfäder på en ort, så komma *tio* af dem

till landtdagen. I andra provinser väljas jemförelsevis färre deputerade; Connecticut t. ex. som öfver hufvud kan hafva 200,000 invånare, skickar inalles endast 146 deputerade till landtdagen. Men på det den största likhet må råda bland medlemmarne i dylika folkförsamlingar, och ingen må vara öfver den andra i rang eller titel, så får ingen man, som har publik syssla eller titel, mycket mindre en Lord eller Adelsman, väljas till deputerad, och i många provinser är alla adeliga rättigheter och förmånner upphäfda. På dessa landtdagar välja nu de sammankomne deputerade i alla sina medborgares namn, Domare och andra Öfverhetspersoner, af hvilka de vilja blifva regerade, och det blott på en viss inskränkt tid; dels på det desse Domare icke måtte blifva för gamla i embetet och missbruka sin makt, dels på det en man, som oförtjent blifvit vald, efter någon tids förlopp, måtte ersättas genom en bättre. Vidare öfverlägges i dessa folksförsamlingar om provinsens bästa, föreslås förordningar och utlagor, och fasställas genom rösternas pluralitet. På detta sätt betalar en Amerikan inga andra utlagor, än dem han sjelf funnit nödiga och beviljat;

här kan ingen befallning af en aflägsen, med de lägre klassernas omständigheter obekant Monark eller Minister röfva från undersåten, så ofta han vill, en del af hans förtjenst. Stående arméer, som i Europa så mycket ökat utskylderna, äro här obekanta. Hvarje provins håller en landtmilis, hvaruti hvar och en frisk mansperson utan undantag måste tjena vissa år, antingen i egen person eller genom en, som han skaffar i sitt ställe. Af denna orsak och de just icke talrika klasserna af lönade civile embetsmän, äfven emedan månge af dessa sistnämnde (t. ex. de så kallade Fredsdomrarne) förvalta sitt embete utan all publik belöning, kunna de ringa summor förklaras, som provinserna behöfva till deras årliga utgifter. Dessa stego fordom i Connecticut icke högre än till 4000 Pund Sterling, hvarföre icke mer än vid pass 9 Runstycken i Riksgäldsmynt behöfde årligen erläggas af hvarje Morgen. Newyork behöfde fordom till sina statsutgifter icke mer än 4500 Pund Sterling. Med 8000 Pund bestriddes fordom i de båda folkrika provinserna Pensylvanien och Virginien alla Regeringens omkostnader, och invånarne i Georgien betalte egen-

teligen alldeles intet, emedan moderstaten England åtog sig alla civilutgifter, som likaledes icke stego högre än till 3 eller 4000 Pund Sterling.

Ehuru nu Amerikanerne icke betalte sina gamla Öfverherrar något, utom tullen af främmande varors införsel; för beskyddet, som de njöto ifrån deras första bosättning i de med de Vilda och Fransoserna uppkomna krigen: ehuru England åtog sig hela kostnaden för dessa länders försvar, och i det kriget med Frankrike näst före frihetskriget betalte de mot Frankrike och Spanien nyttjade provincialtroppar med sina egna penningar: så fingo likväl Amerikanerne deltaga i alla Brittiska nationens friheter och förmåner. De hade i England rättighet till alla embeten och värdigheter, och voro till och med icke uteslutna från Parlamentet. England var nöjd med de fördelar, som det hade af handeln med dem, och för att icke förlora dessa, voro de tullinrättningar gjorda i Amerika, att för allt det, som der infördes från England, betaltes ingen tull, utan blott för sådana varor, som kommo från andra Europeiska riken eller från Vestindien. Egenteligen var dem all handel med främ-

mande förbunden; de fingo väl föra trädvaror och lifsmedel till Vestindien; säd, ris och fisk till Portugal, Spanien och andra Europeiska länder, dit utförseln af deras produkter var tillåten; men deras pelsverk, tobak, jern, hampa, skeppsvirke, och många andra varor, fingo de endast sälja till Britterne, och till och med i Europeiska länder, dit utförseln af deras egna varor var tillåten, fingo de icke en gång köpa många artiklar, som felades dem, utan måste hämta dem från England för ett mycket högre pris. I korthet, England sökte, så mycket möjligt var, att afhålla främmande deltagare från handeln med dess kolonier. Derföre förhindrades här å Englands sida manufakturernas uppkomst på allt sätt. Många t. ex. stålbruk, bleckfabriker, trådragerier, fingo alldeles icke anläggas, andra blott arbeta för sin provins. Fabriksvaror fingo icke införas från den ena provinsen i den andra; så var det t. ex. förbudet för Pensylvanierne att sälja de hos dem förfärdigade hattar, linne och strumpor till sina södra grannar. Under Georg II:dra blef till och med förordnadt, att hattmakarne i kolonierna icke skulle lära nå-

gon af sina Negerslafvar detta handtverk, på det de genom de lägre arbetslönerna icke måtte göra de Engelska hattfabrikerna något intrång. Likväl blefvo dessa handelns inskränkningar icke så strängt iakttagne *före* freden i Paris 1763. Engelske tullbetjenterne hade icke myndighet nog till att beifra alla öfverträdelser af Parlamentsakterna i tull- och handelssaker. Emedlertid bibehöll England sit välde ostördt öfver Nordamerika ända till den beryktade Stämpelakten, och koloniernas försök att försvaga eller upphäfva det, verkade blott omärkligt på dess förminskning. Som koloniernas Öfverherre, förändrade England stundom deras regeringsform, föreskref invånarne lagar utan deras samtycke, satte Ståthållare öfver dem, som i Provincialförsamlingarna hade samma rättigheter, som Konungen af England äger i Parlamentet, och som följakteligen kunde bekräfta eller upphäfva de lagar, som dervarade folkförsamlingar föreslogo för sina medborgare. Med allt detta var Brittiska öfverherrskapet här hvarken fast eller lika stadgadt i alla kolonier. Några, såsom Rhode-Island och Connecticut, voro verkligen alldeles oberoende af

England. I båda Demokratierna var regeringen alldeles i invånarnes händer. Storbritannien hade här intet vidare att säga, än hvad som kunde angå tullen; hvarföre ock efter sjelfständighetsförklaringen, då hvarje provins bildade sin regeringsform mer demokratiskt, Connecticut och Rhode-Island förblefvo vid deras gamla författning och icke gjorde någon förändring i densamma. I andra provinser, hvilka, liksom Pensylvanien och Maryland, hade sina egna Landsförstar, var all makten i dessas händer, såsom egendomsherrar, men hvilka lefde med undersåtarne i beständig strid, och med den tilltagande folkökningen förlorade beständigt mer i anseende, inflytelse och makt öfver undersåtarne. I de så kallade *Kungliga* Regeringarne, hvaruti Kronan insatte Ståthållaren och hans Råd (som här skulle föreställa detsamma som Öfverhuset i Brittiska Parlamentet, men aldrig ägde dess anseende eller makt) hade efter utseendet Hofvet mycket att säga; men Ståthållaren berodde med sin rättighet, i anseende till deras löner, af Underhuset. Öfverhuset valdes af dess medlemmar, behöll sin värdighet icke längre, än det behagade Ståthållaren eller

folkförsamlingen, och kunde derföre aldrig handla med samma eftertryck som det af Kronan och af folket lika oberoende Engelska Öfverhuset, såsom ett värn mot Monarki och Demokrati, då antingen Konungen eller folket sökte utvidga sin makt öfver höfvan; derföre förutspådde uppmärksamme betraktare, långt före frihetskriget, en revolution i Nordamerika och en sannolik koloniernas söndring från England, så snart moderstaten skulle blifva försvagad, eller Amerika känna sig starkt nog att försvara sin sjelfständighet.

Storbritannien har verkligen under sitt deltagande i verldshändelserna och sina egna oroligheter på mångfaldigt sätt vårdslösat Amerika, och format de flesta förordningar i afseende på detsamma blott efter sitt interesse utan att öfverväga, om de kunde uppväcka missnöje i kolonierna. Landets verkliga tillstånd, invånarnes tänkesätt, deras förenade styrka och hat mot all borgerlig och religiös inskränkning voro för litet kände af det rådande partiet i England, eller dolde det sakernas verkliga ställning, alltsom dess afsigt fordrade. Det gafs verkligen, till och med sedan kriget

utbrustit, personer af anseende, som hade tjent i Amerika, och det oaktadt påstodo att kunna med ett par regementer kufva Nya England och skingra Kongressen. Många medlemmar af regeringen trodde, att, emedan England vanligtvis alla år köpte för nästan två millioner Pund Sterling af koloniernas produkter (så vida bristen af klingande mynt var alltid der så stor, att man i stället för att inköpa måste byta sig till sina förnödenheter, eller, såsom det skedde i andra provinser, betala dem med pappersmynt) kolonierne aldrig kunde med allvar tänka på att söndra sig från England, eller att England lätt skulle kunna mota försök af detta slag genom sin fruktansvärda sjömakt och genom sina många vänner och anhängare i kolonierna. Mest förtröstade Engelska parlamentet, i fall af ett verkligt uppror i Nya England, derpå, att de södra och norra kolonierna hade ett alldeles olika interesse, som skulle göra en gemensam förening af alla kolonierna mot moderstaten så godt som omöjlig. Just derföre försummade man äfven vid missnöjets första utbrott i Nya England, att hindra dess utspridande öfver andra provinser, eller till att skingra Gene-

ralkongressens församling, såsom det verkligen skedde år 1754, då fruktan för Frankrikes makt i Canada tycktes fordra samtliga koloniernas förening under en Brittisk Generalpresident, och samteliga kolonierna ville anställa ett slags Generalkongress i staden Albany till sitt försvar och sina angelägenheters besörjande. De skiljaktiga grundsatserne hos den i England så ofta omvexlande ministéren, hvaruti efterföljarne vanligtvis handla tvert emot sina föregångares planer, hafva äfven säkert befordrat koloniernas söndring från moderlandet. Mer än en gång var Hofvet sinnadt att befästa sitt vacklande välde i särskilda provinser, men en snart påföljande statsförändring förstörde alla hittils tagna planer, och gjorde det sedan lättare för kolonierna att våga nya försök mot Engelska öfverväldet. Massachusetsbay, som, ifrån sin andra befolkning genom Europeer, var den oroligaste af alla Engelska kolonier, tillvällade sig i 17:de århundradet åtskilliga regeringsrättigheter. Der varande Regeringen utvidgade egenmäktigt sina gränsor, uteslöt Engelska kyrkans bekännare från alla embeten och förföljde dem, dref handel med hela verlden, oaktadt sjö-

fartsakten, hvarigenom England ville förbehålla den för sig allena, och påstod slutligen, att den icke kunde vara underkastad ett lands lagar, utur hvilket deras förfäder med Regeringens tillåtelse utvandrat. Carl II:dra upphäfde derföre alla friheter, som denna provins i kraft af sina stiftningsdokumenter ägde, och var i begrepp att förena Massachusetsbay med några närgränsande kolonier och här upphäfva hela demokratiska författningen. Men denna plan gjordes om intet genom de borgerliga oroligheterna i England. Wilhelm III:djes Ministrar upphäfde snart efter revolutionen alla för Nya England skadliga författningar, och tilldelade provinsen Massachusetsbay 1691 ett nytt Frihetsbref, hvaruti dess gamla demokratiska författning stadfästades och Kronan till och med frivilligt afsade sig några af sina vigtigaste rättigheter. Då under samma regering Connecticut i början af 18:de århundradet började att försvara sin sjelfständighet mot England, skulle Lord Bellamont ditsändas för att undersöka Nordamerikas författning och undersåtarnes friheter samt deras besvär, och trygga Englands öfverhetsrättigheter mot al-

la ingrepp. Men genom Konungens död och det straxt derpå följande Spanska successionskriget blef hela undersöknings-kommissionen upphäfd. Pensylvanien hade säkert år 1712 blifvit en kunglig provins, och derigenom närmare förenadt med Brittiska interesset, om Regeringen bemödadt sig att afsluta de började underhandlingarne om denna provins försäljning. Af 12,000 Pund Sterling, som ägaren Penn begärde för det stora landet (som i storlek öfvergår samtliga Nederländerna och alla Konungens af Sardinien stater) voro verkligen 2000 afbetalda. Men Penn blef rörd af slag och derefter vansinnig; denna olycka och det derpå följande Utrechtska fredsverket uppsköt öfverenskommelsen, och derefter ansågo Georg I:stes Ministrar icke provinsen för vigtig nog för att å nyo underhandla derom. Att de olika grundsatserne hos de i Georg III:djes tid så ofta ombytta Statsministrarne icke blott hindrade koloniernes närmare förening med England, som Greenville åsyftade, utan äfven befordrade jäsningarne öfver Stämpelakten och andra förordningar (som England fann för godt att utfärda angående sina kolonier, genast

efter den första freden i Paris), detta försäkra till och med Nordamerikanske författare, och i de fleste provinser skulle man hafva antagit Stämpelakten, om icke oppositions partiets högt utsagda mening uppmuntrat Nordamerikanerna till motspänstighet.

De nödvändiga följderne af det sista kriget med Frankrike och Spanien, de stora statsskulderne, hvarmed det betungade England, kanhända äfven den kännedom, som Regeringen under detsamma erhöll om Nordamerikanernes krafter, tänkesätt och frihetsbegär, gjorde England slutligen uppmärksammare på sina kolonier. Parisiska freden hade utvidgat Englands område med Florida och Canada; Storbritannien blef derigenom herrskande i norra delen af nya verlden, och då Engelska undersåtarne besvärade sig öfver de fortfarande krigsgärderna, var det visst icke tyranni eller girighet hos Regeringen att sträcka en del af dessa pålagor äfven till Amerika, som ingen ting bidrog till minskning af de derigenom förorsakade nationalskulderna. England hade sedan 1739 fört tvenne stora, kostsamma krig, som utbrustit endast genom tvister med Spanien och Frank-

rike om handeln och gränsorna i Nordamerika. Det sista hade ökat Brittiska statens skulder från 75 millioner Pund Sterling ända till 146 millioner. Englands utgifter till Amerikas understöd och försvar, som före år 1755 årligen utgjorde vid pass 70,000 Pund Sterling, hade efter freden stigit till 350,000 Pund; ty alla Engelska garnisoner i Nordamerika underhöllos icke af provinserna, hvilkas gränsor de skyddade mot Vildarne, utan England besoldade och försåg dem med alla förnödenheter. I anseende till dessa ökade utgifter; emedan Amerika dessutom hittills icke betalt något till England, och den ringa afkastningen af tullarne åter avändes på kolonierna, fordrade nu ändteligen moderstaten något biträde. England gjorde då ingen fordran, som öfversteg koloniernas krafter, som hade vunnit ganska mycket genom kriget och derigenom, att Fransoserne blifvit fördrifna ur Canada. Det åstundade icke en gång af dem hela summan, som Amerikanska statens underhåll kostade Britterne, utan blott en del deraf, och denna skulle efter Engelska parlamentets beslut utgöras genom den på några varor ökade tullen och genom

det stämplade papperets afkastning. Men detta försök att öka Storbritanniens inkomster genom Nordamerikanska utlagor upptogs i kolonierna med utomordentligt missnöje. Utom de föreställningar, som några provinser inlemnade mot Parlamentets taxationsrättighet, beslöto några att afbryta all handel och rörelse med England, i fall det skulle stå fast vid föresatsen att taxera kolonierna. I Nya England, särdeles i Boston, begick pöbeln de störta utsväfningar mot några Kungliga embetsmäns personer och hus.

Ehuru Stämpelakten vanligtvis uppgifves såsom orsaken till det allmänna missnöjet i Nordamerika, så voro de nya tullinrättningarne det icke mindre, som inskränkte smyghandeln mer än fordom och höjde främmande, eljest mindre dyra varor till de Brittiskas pris. Genom dessa nya inrättningar blefvo främmande varor, som Amerika icke erhöll direkte öfver England, t. ex Ostindiska tyger, linne, flor, etc. belagda med 5 procent högre tull. Dylika varor blefvo till Engelska sjöfartens förfång införda i hela laddningar antingen från Franska Sockeröarne, eller af Holländare.

dare. De senare kunde, ehuru de uppköpte Ostindiska varor på Engelska Sällskapets i London auktioner, likväl alltid öfverlåta dem till kolonierna för billigare priser, emedan en större summa af införstullen eftergafs i England under namn af återtull på utomlands sålda Ostindiska varor, än om samma varor gingo direkte från England till kolonierna. Förenämnda förhöjning af tullen i Amerika, som egenteligen skulle sätta främmande nationers handel i jemvigt med den Engelska, utropades såsom det största handelsförtryck och hinder i Nordamerikanska handeln på Vestindien, dit de, hette det, nu icke mer kunde sända sina produkter af trädvaror, fisk och lifsmedel. Men i sjelfva verket var denna förhöjning ingen inskränkning i deras handel, och inkomsten deraf så ringa, att år 1765 icke mer än 72000 Pund Sterling uppbars af hela varutullen i alla Amerikanska tullstäder, de Vestindiska med inberäknade, och 1769 i hela Nordamerika blott vid pass femtedelen af denna summa *).

*) Enligt ett i England bekant gjordt utdrag af Tullspecialerne, utgjorde sjötullen i de förnämsta Nordamerikanska handelsstäder

Af Stämpelakten väntade då varande Finansministern Grenville en så mycket säkrare inkomst, som dess uppbärande fordrade ringa omkostnad, emedan pålagan omärkligt betaldes med processkostnader och andra civila utgifter; och emedan den endast träffade förmögna; emedlertid infördes den först år 1765. Man ville lemna de öfver denna taxa missnöjde kolonisterna tid att förena sig med Engelska Regeringen om en årlig frivillig skyddsgärd, eller att i stället för det stämplade papperet bevilja Kronan en mindre hatad skatt. Greenville trädde derom verkligen i underhandling med några Amerikanernes Agenter, och då desse förkastade Stämpeltaxan af det skälet, att den vore emot fria Britters rättigheter, emedan Nordamerika icke höll några representanter i Engelska Parlamentet, som fordrade denna nya skatt af dem, rådde han dem att träda i underhandlig med Parlamentet angående denna vigtiga sak,

---

år 1769 icke mer än 15000 Pund Sterling. Deraf betalte Savannah i Georgien 300; Sydcarolina 2200; Nordcarolina 800; Virginien 2200; Maryland 900; Pensylvanien 2200; Newyork 2000; Connecticut 1000; Rhode-Island 800; Massachusetsbay 2300 Pund Sterling.

som skulle förena Amerika lika så nära med England, som Skottland redan är det sedan unionen 1707; men om denna förening blef aldrig med alfvar afhandladt, antingen emedan kolonierna förutsågo olägenheterna och svårigheterna, som deras union med England skulle hafva, eller emedan den var emot hofvets afsigter, som genom en sådan tillökning af Parlamentsledamöter skulle få en större majoritet att vinna eller öfvervinna. Slutligen afgjordes att införa Stämpeltaxan i Amerika, oaktadt alla föreställningar, och tvenne skepp afgingo verkligen, lastade med denna förhatliga vara, till kolonierna och Vestindien, hvars öar likaledes underkastades den nya afgiften.

Koloniernas talrika försvarare, och sjelfva Kongressen, bestrida icke blott Parlamentets fog att i Amerika till Storbritanniens förmån uppbära stämpelpenningar och andra utskylder, utan de klaga äfven öfverljudt deröfver, att Parlamentet för ingen del gjort något afseende på deras grundade invändningar mot Storbritanniens taxationsrättighet, och på de för Nordamerika farliga följder af Stämpelakten. Men att förkasta petitioner eller föreställ-

ningar mot Parlamentsbeslut har man aldrig i England ansett som tyranni och förtryck, emedan sällan något allmänt gällande Parlamentsbeslut tages, som icke skulle gifva anledning till invändningar och besvär; hvarföre Parlamentet vid hvarje session förkastar dylika invändningar, utan att några oroligheter deröfver uppväckas. (År 1782 förkastade Parlamentet till och med Londonska handelsmännens och många andra handelsstäders föreställning mot den nya pålagan på räkningar och qvittenser, antingen emedan det icke påfann någon annan skatt, som kunde inbringa så mycket som den nya qvitteringsstämpeln, eller man hade att befara andra invändningar mot andra pålagor). Parlamentet hade dessutom ganska grundad orsak att förkasta Amerikanernes år 1764 ingifna föreställningar. Ty de voro författade i ordalag, uti hvilka Regeringen icke var van att emottaga besvär af undersåtarne; de voro uppfyllda med hotelser, och slutligen sattes deruti Engelska Parlamentets taxationsrättighet i fråga, som Storbritannien hittills obehindradt utöfvat.

Om Parlamentet ägde fog att pålägga Amerikanerna utskylder, eller om desse icke snarare hade orsaker

och skäl att sätta sig emot de Brittiska skattförordningarne, emedan de sjelfve utgjorde alla sin statsförvaltningsutgifter, och icke hade någon röst i Parlamentet, som pålade dem denna skatt? Om denna fråga har man nog tvistat både i och utom England. Krigslyckan har väl i denna strid förklarat sig för Amerika, och derföre synes dess besvarande kanhända nu öfverflödigt. Men, emedan denna fråga är afgörande om krigets rättighet å Englands sida och sätter dess verkliga anledning i en annan dag, än hvaruti månge läsare äro vane att betrakta den; så förtjenar den här, så vida rummet tillåter, en kort utredning.

Omöjligt kan man fråndömma Brittiska Parlamentet rättigheten att fordra stämpelpenningar eller någon annan taxa af Amerikanerna, och det af följande skäl. Storbritannien var dessa länders öfverherre, och blef alltid ansedt af dem som öfverherre. Ingen akt, hvaruti Nordamerikanska koloniernas friheter närmare bestämdes vid deras grundläggning eller sedan, befriade dem från utskylder och afgifter till Storbritannien, och slutligen har Storbritannien före Stämpel-

akten utöfvat denna rättighet utan all invändning af kolonierna.

Att Storbritannien, sedan Nordamerika togs i verklig besittning, alltid utöfvat öfverhetsmakten öfver dessa länder, kan väl svårligen bestridas. Koloniernas invånare kallade sig sjelfve Brittiske undersåtare, och njöto i denna egenskap alla infödde Britters förmåner och friheter. Storbritannien har förändrat och inskränkt koloniernas lagstiftning, författning och handel, och underkastat dem sina inrättningar. Storbritannien var landets ägare, och, utom Maryland och Pensylvanien, hvarest denna egendomsrätt var afträdd till vissa Herrar, sålde Kronan det obrukade landet för ett pris, som den fastställde, och som måste betalas af hvar och en, som här ville nedsätta sig. Storbritannien lät regera kolonierna genom sina tillsatte Ståthållare, drog genom monopolier och den uteslutande handeln samma fördelar som Spanien och Portugal af deras Vestindiska biländer, och utöfvade vid alla tillfällen alla öfverhetsrättigheter, undantagande sådana, som det hade afsagt sig vid koloniernas grundläggning i de dem tilldelade stiftningsbref.

Men i dessa har Kronan, undantagande den enda händelsen med Maryland, aldrig afstått sin rättighet att pålägga dem skatt. I intet enda af de öfriga fribrefven finnes något tecken till skattfrihet, snarare kan af dem bevisas, att, till och med i de älsta kolonihandlingar, då de till Amerika flyktande Britter icke hade något att gifva, Kronan vid deras anläggning alltid åsyftat, utom fördelen af handeln, inkomsternas förökning, och derföre förbehöll sig femtedelen af de förmenta rika grufvornas afkastning. Kolonierna skulle ock icke hafva underlåtit att åberopa sig sina frihetsbref, så ofta Parlamentet fann för godt att utsträcka Engelska tullar och afgifter till dem, eller, såsom det först i våra dagar skedt, alfvarsamt sätta denna rättighet i fråga. Blott i Marylands frihetsbref finnes ett ställe, der Carl I:sta för sig och sina arfvingar befriar denna provins invånare från alla utlagor till England, i kraft hvaraf denna provins *ensam* hade rättighet att besvära sig öfver de af Parlamentet äskade taxor. Deremot bevisar samma dokument tillika, att man i England vid koloniernas grundläggning ansåg taxationsrättigheten öfver dem så-

som en del af Brittiska öfverväldet, emedan befrielser derifrån tilldelades.

Men kanhända har England icke utöfvat denna taxationsrättighet före Stämpelakten; åtminstone påstår Burke detta i sitt berömda, till koloniernas bästa hållna parlamentstal år 1775. Men så snart kolonierna började höja sig ur sin obetydlighet, pålade England dem skatter och afgifter, som användes till den herrskande Statens bästa. Det namnkunniga långa Parlamentet, som i detta Rikets historia så mycket utmärkte sig genom den Engelska skattfrihetens försvarande, har först utöfvat taxationsrättigheten öfver kolonierna, och det förordnade 1646, att dessa, så väl som Engelske undersåtare, skulle betala accisen till England. Några år förut befriade samma Parlament provinsen Massachusetsbay på en bestämd tid, från utlagor, till England. Följakteligen tviflade man här för ingen del på koloniernas skyldighet att bidraga något till de Brittiska taxorna. Häremot torde man invända, att denna akt blifvit författad i oroliga tider, under anarkien, då *Rump-Parlamentet* och Cromwell tyranniserade öfver England. Men sedan, då Konungamakten blef åter-

ställd i England, behöll Parlamentet sin taxationsrättighet sedan som förut; och en akt af Carl II:dra af år 1672 bevisar detta på det tydligaste. Konungen åstundade då nya subsidier af Parlamentet, i anseende till kriget med Holland, som hade uttömt hans statskassa. Bland bevillningarne, som då gjordes, angick en blott Amerikanska kolonierna. Parlamentet förordnade, *i afsigt att förskaffa Engelska Staten en inkomst*, eller att öka Engelska statens inkomster genom Amerikanska utlagor, att en lika så hög tull som i England skulle betalas af alla koloniernas produkter, som fördes från en af dem till en annan, derstädes förbrukades, och på hvilka hittills ingen tull var lagd, och att uppbörden häraf skulle flyta i Engelska skattkammarens kassor. Denna utlaga underkastade sig kolonierna utan invändning; den uppbars af särskildt dertill förordnade Kungliga tjenstemän, och var, om man sammantager alla omständigheter i sjelfva verket en inre *) taxa, eller, så-

*) I tvisten mellan England och Amerika om taxationsrättigheten göra koloniernas försvarare alltid en åtskillnad mellan *yttre* och *inre* taxor. *Yttre* kallar man afgifter, som

som herr Franklin definierar den i sitt namnkunniga förhör, en börda, som man pålade folket *mot* dess vilja, hvilken rättighet ofta blifvit det Brittiska Parlamentet bestridd af Parlamentets anhängare och försvarare. Från denna tid ända till Stämpelakten finnas väl inga exempel att nya utskylder blifvit kolonierna af Parlamentet pålagde, ehuru de voro i stånd att betala några af dem, lika så väl som andra Engelska undersåtare. Men att detta icke skedt, hör till särskilda egenheter i Brittiska statsförfattningen, som i alla tider icke dragit all den fördel af sina biländer, som den af dem kunnat draga. Irland, ett af England ända till år 1779 alldeles oberoende rike, bidrog aldrig något till utskylderna i England, som efter Utrechtska freden årligen förökade sig, utan den herrskande Staten åtnöjde sig med den fördel, som den erhöll genom handelns inskränkningar i Irland,

äro lagda på varor, som föras till Amerika, som köparen icke behöfver betala, om varan icke behagar honom. (Men huru, om han icke kan eller får köpa andra varor, intet linne, kläde, vin etc. än som äro belagda med denna afgift?) *Inre* taxor kallas de, hvarvid detta val icke äger rum, utan hvilka man ovilkorligt måste underkasta sig.

och derigenom, att Irland öfverlemnade några troppar under krig, och besoldade dem. Af öarne Jersey och Guernsey, likaledes af Minorca, drog Storbritannien lika så litet inkomster; det skickade snarare årligen ansenliga summor till garnisonernas underhåll och andra utgifter. De rike invånarne på Engelska sockeröarne betalte, undantagande den här äfven införda stämpeltaxan, blott en ringa tull af deras utskeppade varor, medan flottorna, som beskyddade deras handel, och Engelska garnisonerna, som försvarade deras land, endast underhöllos af moderlandets statsmedel. Efter samma grundsats uppbars äfven af Nordamerikanerna några andra utlagor till Engelska statsinkomsternas ökande. — Storbritannien har följakteligen verkligen utöfvat taxationsrättigheten före år 1764, och då genom Stämpelaktens införande för ingen del kränkt koloniernas rättigheter, utan blott äskat det samma af dem, som deras förfäder redan för hundra år tillbaka betalt utan motsägelse.

Således äro de skäl, hvarmed koloniernas försvarare urskulda deras efteråt tagna mått, som slutligen måste åstadkomma en fullkomlig söndring

från England, verkligen icke så öfvertygande, som de tyckas. Men likväl hade kolonierna icke ogrundade orsaker att besvära sig öfver de nya pålagorna, och sedan sätta sig i rörelse mot dem, då England ville genomdrifva dem med våld. Före Stämpelakten voro de med England nästan i samma förhållande som Irland. Storbritannien drog genom sina monopolier stora handelsfördelar af dem, och deras skatter och afgifter ökade egenteligen icke de Brittiska statsinkomsterne; ty allt hvad som tullarne inbragte, och ännu mer, användes åter på Amerika. Att England hade ansenliga fördelar, var tillräckligt bevist genom tullregisterna, vidare derigenom, att de Amerikanske handelsmännen alltid blefvo skyldige Britterna stora summor, och slutligen genom den stora penningebrist, som, oaktadt den så vidsträckta handeln, herrskade i alla kolonier. Som nu England fordrade endast af dem, och icke tillika af Irland och sina öfriga biländer, en afgift till sina skulders betalande och sina utgifters förminskning, så blefvo de på visst sätt Britterne underdånigare än deras öfriga medundersåtare, underdånigare, än de förut varit. Den

nya taxan undergräfde, oaktadt dess efter utseendet ringa belopp, Amerikanernes välstånd, och återförde dem till deras första fattigdom och torftighet. Medelst densamma betalte Amerika alltid ännu mer till England än förut blott genom den ofördelaktiga handeln. Äfven denna handel måste blifva ju längre, ju skadligare för Amerika, så som dess folkmängd tilltog, och England beständigt mer inskränkte sina koloniers handel med främmande riken. Amerika behöfde årligen mer af de Brittiska varorna, hvaremot utförseln af dess egna produkter till England icke steg i samma förhållande, ej heller kunde stiga. Slutligen kunde Nordamerikanerne förutse, att stämpeltaxan ej länge skulle blifva den enda afgiften, som de betalte till England, utan att sannolikt flere snart skulle följa derpå, så snart England blott en gång smakat fördelen deraf, att kunna kasta en del af sina bördor på Nordamerika, och så snart ett Parlamentsbeslut, oaktadt alla motsägelser af kolonierna, var tillräckligt att belasta hälften af den nya verlden med en pålaga, för att öka Engelska inkomsterna. Räknar man till allt detta äfven det, att så stora

Philadelphia beslöto till och med att icke förr betala Engelska skuldfordringarne än Stämpelakten var upphäfven. Om dessa och andra bevis på det i Amerika allmänt herrskande missnöjet öfver de nyaste Parlamentsförordningarne erhöll man i England tidig underrättelse genom Ståthållarne och Hofvets vänner. De förstnämnde gåfvo derjemte tillkänna omöjligheten att genom sitt anseende och sin makt kunna öfvervinna den allmänna motsträfvigheten mot Engelska regeringen; Engelska handelsmännen ingåfvo föreställningar om handelns och manufakturernes förfall, emedan kolonierna afbrutit all handel med Storbritannien, och oppositionspartiet i Parlamentet skildrade följderna af Stämpelakten med svarta dystra färgor och profeterade Englands undergång, om Regeringen skulle yrka dess verkställighet. Parlamentet tog derföre Amerikanska angelägenheterna till hufvudämne för sina rådplägningar, och beslöt, att på det nogaste undersöka koloniernas frihetsbref, alla Parlamentets äldre och nyare Förordningar angående kolonierna, och allt som kunde sägas mot och med den så häftigt bestridda taxationsrättigheten.

Man inlät sig med några kolonier i underhandling, och då var det som Franklin (denna sina landsmäns ifriga och varma försvarare, som Amerika nästan endast har att tacka för sin frihet, och af hvilkens skrifter Kongressen till största delen lånat sina skäl till Nordamerikanska rättigheternas försvarande mot England) blef afhörd af några Underhusets kommitterade om de då varande rörelserna i kolonierna och om hans landsmäns meningar angående Stämpelakten. Dessa Parlaments-underhandlingar skedde alldeles under Ministèrens inflytande, som bestod af koloniernas varmaste försvarare, som ansågo Stämpelakten och andra den Brittiska regeringens förordningar för lika så orättvisa och stridande mot konstitution som kolonierna, och för hvilka dessa åtskilliga gånger betygat sin erkänsla derföre, att de så verksamt försvarat sina bröder på andra sidan Atlantiska hafvet. Detta Ministerium, som styrde Brittiska statsrodret från den 11:te Juli 1765 till den 30:de Juli 1766, afvek i allt från Greenvilles grundsatser, åskådade tålmodigt oroligheterna, som beständigt mer utspridde sig i Amerika, och i stället att med eftertryck ge-

nomdrifva Stämpelakten, eller, såsom det först skedde efter téstormen i Boston, bestraffa den af missnöje upphetsade pöbels utsväfningar, upphäfde det snarare, till bevis af sin popularitet, Stämpelakten den 15:de Mars 1766, frikallade tillika Amerikas invånare, som deltagit i de Engelske tullbetjenternes misshandlande och i andra våldsamheter, från det förtjenta straffet, och förklarade, att alla Öfverheten tillfogade förolämpningar skulle vara och förblifva glömda. Men detta Ministerium, som vid de i England så vanliga Ministerförändringarne var hos allmänheten bekant under namn af Rockinghamska partiet, ernådde på intet sätt sitt ändamål. Stämpelaktens upphäfvande väckte väl stor fägnad i kolonierna, men en dervid bifogad klausul, hvaruti Parlamentets hittills i England af många bestridda rättighet att taxera kolonierna blef laglig, förbittrade koloniernas glädje. Deras fruktan att framdeles blifva undertryckta af Engelska taxor och afgifter ökades, man mottog akterna med ett slags förtrytelse, och i Connecticut gick man så långt, att man genom bödeln lät uppbränna Stämpelaktens abrogation, för denna förhatliga klausuls skull.

Man gjorde sig öfverallt i Amerika den föreställningen, att England blott hade uppskjutit Amerikanska pålagorna till en beqvämligare tid, och dervarande statsprofeter spådde oundviklig fattigdom och slafveri, om England en gång skulle utöfva sin rättighet. I sjelfva verket begick Ministerium genom Abrogationsakten ett stort statsfel; genom denna räddhåga och otidiga efterlåtenhet retades koloniernas motsträfviga tänkesätt ännu mer; kolonierna lärde känna Brittiska författningens svaga sida och fördelarne af att förena sig med ett af de statspartier, som i England oupphörligt arbeta mot hvarandra. Få Amerikaner tänkte då med alfvar på att skilja sig från England, och man höll det i några provinser, om icke för skyldighet, åtminstone för enligt med omständigheterna, att antaga Stämpelakten. I Connecticut ville man verkligen införa det Engelska stämplade papperet vid domstolarne, då underrättelsen om dess upphäfvande, eller, såsom detta lands fanatiska svärmare sade, om segren öfver djuret och dess tecken, förstörde alla fredliga beslut. En annan förordning af samma Ministrar, angående garnisonerna och

militäriska inqvarteringen i kolonierna, gaf snart sedan anledning till nya stridigheter. England förstärkte icke blott här och der sina garnisoner, utan äskade äfven, att invånarne, som icke voro vane vid något sådant, skulle åtaga sig Engelska tropparnes förplägning. Provinsen Newyork vägrade icke allenast att göra detta, utan denna provins förkastade äfven garnisonerna såsom tvångsmedel, hvarigenom Parlamentet en gång torde genomdrifva sina beslut i kolonierna, om de såsom det skedt med Stämpelakten, någonsin skulle våga att icke erkänna Brittiska öfverväldet. För att derföre straffa provinsen Newyork, upphäfde Parlamentet den hittills varande Regeringsformen och Landskollegierne i provinsen, fråntog Högsta Rådet och Underhuset lagstiftande makten, förböd Ståthållaren att sammankalla dessa Provincialförsamlingar, förklarade allt, hvad en sådan kanhända sjelfmant sammanträdande deputation kunde företaga emot Parlamentsakterne, utan all kraft och verkan, och förorsakade på sådant sätt en fullkomlig stockning i alla publika ärender.

Följande året 1767 företog Storbritannien åter några förändringar i Amerikanska tullväsendet, och oaktadt dylika fordom ofta nog blifvit gjorda af Brittiska Parlamentet, kolonierna äfven aldrig hade bestridt dess rättighet att inrätta tullväsedet i Amerika till Storbritanniens fördel; så voro likväl sinnena ännu så upphetsade af Stämpelakten och Storbritanniens hemligá afsigter att draga skatter af kolonierna, att oroligheterna å nyo började öfverallt; man satte sig emot tullbetjeningens visitationer, och sökte att uppmuntra de mot England bättre sinnade invånare, genom den lyckliga framgång som deras hittills gjorda bemödande mot Stämpelakten haft, att med lika ifver och eftertryck göra gemensam sak äfven mot denna nya Tullförordning. Genom denna förordning blefvo de hittills varande tullafgifterna på glas, blyhvitt, färgor och papper förhöjda, men deremot den hittills vanliga tullen på té af 12 Pence förminskad till 4 Engelska Pence.

Bostons handelsmäns klagan öfver den nya tullen, och Nya Englands invånares uppmuntringar att icke längre tåla Storbritanniens tyranni,

utan ståndaktigt försvara friheten, för hvilkens fullkomliga åtnjutande deras förfäder hellre valt den nya verldens ödemarker än vistandet i England, funno bifall öfverallt i kolonierna. För att minska afgången af ofvannämnda med högre tull belagda utländska varor, beslöt man att i landet anlägga pappersbruk och glasbruk, och att gemensamt inlemna föreställningar till Engelska regeringen. Hofvet ansåg den konfederation, hvarigenom Nya England sökte förena alla andra provinser mot moderstaten, och snart nog förenade, såsom förebåd till ett uppror. Ty hvarje provins kunde väl ensam öfverlemna Parlamentet föreställningar mot dess beslut och förordningar; men att göra gemensam sak med andra i samma afsigt, eller att reta dem till motsträfvighet mot England, var lagstridigt och ovanligt före oroligheterna i Nordamerika öfver Stämpel- och Parlamentsakten. I detta afseende fordrade Kungliga Ståthållaren i Massachusetsbay, att provinsen skulle ur sina jurnaler utplåna de cirkulärbref, hvarigenom den kallat de andra till föreningen mot England, och i allmänhet upphäfva all förbindelse med de öfriga kolonierna. Men

de vägrade att göra detta; derföre förböd han Ständerna att hädanefter hålla sina sessioner eller landtdagar. Församlingen upphäfdes, liksom det äfven förut skedt i Newyork, och i allmänna angelägenheter fick ingen ting vidare företagas, förrän en ny folksförsamling blifvit sammankallad. Ehuru Ståthållaren var berättigad nog till detta steg, och han i detta fall icke gjorde mer, än då Konungen i England upplöser ett mot Hofvets afsigter stridigt Parlament, äfven i alla Kungliga Amerikanska provinser, folksförsamlingar, som varit emot Englands afsigter, blifvit upphäfda utan klander, så kommo likväl kolonierna härigenom i en utomordentlig jäsning. De flesta försvarade Massachusetsbays invånares uppförande, och beskyllde Ståthållaren för orättvisa och tyranni, men England för den afsigten att vid alla tillfällen undergräfva Amerikanernes friheter. Men för att förskaffa sina föreställningar och besvär mer eftertryck, beslöts att afbryta handeln med England, och den af de förnäma upphetsade pöbeln fortfor, i synnerhet i Boston, att beskydda smyghandlarne och att våldsamt störa Brittiska tullbetjenterna i ut-

öfningen af deras pligt, så att desse måste söka beskydd på Engelska skeppen.

Hittills hade å Engelska sidan inga allfvarsamma mått blifvit tagna till att dämpa Nordamerikanska oroligheterna, som Stämpelaktens upphäfvande endast förökat. Regeringen vågade länge icke att genom troppar beskydda sitt redan några år angripna öfvervälde i kolonierna och eftertryckligt straffa lugnets förstörare och hufvudmännerne för de missnöjde, emedan icke blott i privatskrifter, utan äfven i Parlamentet, hvarest Amerikanerne hade många vänner, de beständigt skildrades såsom lidande, hvilka voro tvungne att försvara sin frihet mot Englands förtryck. Men slutligen, då längre efterlåtenhet endast tycktes gifva missnöjet och de dagligen tilltagande oroligheterna mer föda, beslöt Regeringen att sända troppar till Massachusetsbay, emedan här icke blott enskilde invånare, utan största delen af provinsen sträfvade efter egenmäktigt oinskränkt välde, och upprorsandan härifrån utspridde sig genom skrifter, predikningar och utskickade till de anda provinserna; Men dessa troppar, hvilka blott bestodo

stodo af några regementer, voro långt ifrån tillräcklige till att återställa lugnet, och provinsen, understödd af oppositionspartiet och ett sällskap, som utgåfvo sig för patrioter och kallade sig frihetens försvarare (*Supporters of the Bill of Rights* *), vägrade att lemna Engelska tropparne inqvartering. Massachusetsbay åberopade sig en förordning af Konung Vilhelm III:dje, enligt hvilken inga regulära troppar fingo hållas utan Parlamentets samtycke hvarken i Storbritannien eller i dertill hörande länder. Genom denna invändning sattes dess Provincialförsamling i samma förhållande som Brittiska Parlamentet, och man menade, att liksom Brittiska Parlamentet icke skulle tillåta Konungen att hålla mer troppar i England än det beviljat honom, så kunde provinsens invånare likaledes sätta sig emot de mot deras

*) Detta sällskaps ändamål var att i Parlamentet ståndaktigt försvara koloniernas uppförande och eftertryckligt bestrida alla Regeringens mått emot dem. Desse ifrige patrioter blefvo betalde af Amerika för deras nit, och bland andra beviljade Underhuset i Carolina år 1769 detta sällskap en summa af 1500 Pund Sterling, ehuru denna provins förebar den största penningebrist till andra utgifter.

wilja öfversända tropparnes inqvartering. Emedan provincialförsamlingen i Massachusetsbay då var upphäfd, och de missnöjde icke visste, om Ståthållaren så snart åter skulle utskrifva en Landtdag, så togo de sig den friheten att sammankalla provinsens Landtdag eller de vanligtvis dertill förordnade deputerade, för att taga tjenliga mått mot Engelska garnisonen i Boston. Emedan denna församling kom tillsammans på helt annat sätt än vanliga Landtdagar, utan Kungliga Ståthållarens vettskap, äfven i hela formen afvek från fordna Landtdagar, så gåfvo de densamma icke det vanliga namnet *Assembly* (hvarunder eljest i Nordamerika hvarje provins Underhus förstås) utan *Convention*. Engelska tropparne hade emedlertid inqvarterat sig i Boston, men emellan dem och invånarne föreföllo dagligen trätor och slagsmål, Soldaterna voro icke en gång säkre på sina poster, och man sökte förleda dem till att rymma. Utom Boston rustade sig invånarne i denna och andra provinser, liksom Amerika skulle vara hotadt af fiender; landtmilisen sammandrogs, öfvades i vapen, och midt under freden såg man öfverallt endast krigiska

tillrustningar. På de föreställningar, som deröfver utgingo från de Kungliga Ståthållarne, gjordes intet afseende, och på ingen ort bemödade sig Magistratspersonerne att straffa de stundom förefallande pöbelutsväfningarne och de ofta mot de Kungliga tjenstemännen eller Brittiska parlamentets anhängare föröfvade fiendtligheter. Storbritannien fann sig derföre nödsakadt att sjelf beskydda sina vänner och undersåtare för sådana oförrätter, och förnyade i denna afsigt en gammal, under Hindrik VIII:de utfärdad Parlamentsförordning, men som för ingen del hade önskad verkan, och gaf de redan öfver förut utgångna Parlamentsförordningar missnöjda kolonierna ny anledning att pådikta moderlandet de fiendtligaste tänkesätt mot Amerika. Enligt denna akt skulle, ifrån år 1769, alla mot Engelska regeringen i kolonierna begångna förbrytelser icke straffas der, utan i England. Förordningen blef väl, så mycket vi vete, icke noga efterföljd, men den uppväckte emedlertid, med Brittiska parlamentets hittills varande uppförande, den icke alldeles ogrundade farhågan, att England kanhända i kraft af den torde

på en blott misstanka fängsla de Regeringen obehagliga personer, och på detta sätt beröfva kolonierna deras ifrigaste försvarare eller invånare af inflytelse, och Nordamerikanernes personliga säkerhet således skulle blifva blottställd för den största fara.

Om dessa och andra förordningar fortfor stridigheterna mellan båda partierna ifrån 1769 till 1774, utan att England försökte allvarsamma medel till deras biläggande, eller att kolonierna afveko från deras en gång antagna och efter deras mening mångfaldigt bekräftade sats, att Storbritannien sökte att förtrycka kolonierna. De ansågo i detta fall, och då England i sitt förfarande snarare gick längre än eftergaf, en fullkomlig söndring från detta Rike, icke blott såsom möjlig, utan såsom nästan oundviklig. Dertill bidrogo Provincialförsamlingarnes dagligen tilltagande tvister icke litet; intet beslut togs, utan Ståthållarne erforo motsträfvighet, som plägade slutas med församlingarnes upplösning. Men de funno de nya folksförsamlingarne, som likväl sedan måste sammankallas, icke det ringaste beredvilligare att efterfölja Brittiska Parlamentets förordningar, emedan

provinserna alltid plägade välja sådana deputerade i Öfver- och Underhuset, om hvilkas med den allmänna rösten öfverensstämmande tänkesätt de voro öfvertygade. Olyckligtvis blef England vid denna tid sjelf inveckladt i åtskilliga inhemska tvister, som mer ådrogo sig Regeringens uppmärksamhet än oroligheterna i kolonierna, och angående hvilka då icke de rätta nödiga anstalterna vidtogos. England hotades år 1770 med ett krig för Falklandsöarnes skuld, som Spanien våldsamt intog, och vid samma tid uppväckte de nu mera glömda målen med den beryktade Wilkes oroligheter, som voro mer än blott pöbelns utsväfningar eller oppositionspartiets vanliga rörelser.

Det vigtigaste, som inom denna tiderymd föreföll i Amerikanska stridigheternas historia, var en ny förändring af den år 1767 på glas, papper och färgstofter lagda tullen. Denna blef på Brittiska handelsmännens ansökning upphäfd, hvilkas handel då började minskas i anseende till de af kolonierna fattade beslut. Men den ofvannämnda tétullen fordrades nu som förr. Engelska Ostindiska Sällskapets dåvarande förvirrade tillstånd

gjorde detta på visst sätt nödvändigt. Det betalte till Staten årligen den ansenliga summan af 400,000 Pund Sterling för sitt privilegium; men det led genom de öfver Téakten i Amerika uppkomna stridigheter stora förluster i sin handel med denna vara. England var derföre pligtigt att, så mycket möjligt var, återställa den. Före denna Téakt voro väl redan kolonierna förbundna att endast dricka Engelskt Ostindiskt Té, men emedan smyghandeln var mindre inskränkt, innan de nya tullordningarne infördes, och de kunde köpa téet af främmande nationer för bättre pris än i England (emedan ingen tull betaltes i Amerika för det främmande théet, men för det Engelska redan i London erlades en Skilling för hvarje skålp.), så nyttjades i Amerika mer främmande än Engelskt té. För att nu hindra denna smyghandel, som Amerikanerne drefvo med Danska och Holländska Ostindiefarare, till Engelska inkomsternas och Engelska Ostindiska Sällskapets förfång, upphäfdes den 1767 förändrade tétullen icke tilllika med de nya afgifterna af de andra uppräknade varorna, utan den förblef och uppbars i Amerika, men förminska-

des derjemte till två tredjedelar, så att för ett skålpund té, för hvilket man eljest i London betalte en Skilling i tull, nu i Amerika vid landningen icke erlades mer än fyra Pence. Ehuru nu Amerikanerne genom denna förordning kunde dricka té för billigare pris än förut, så besvärade de sig likväl deröfver öfverljudt, och téhandlarne, som tillika med smyghandlarne förlorade ganska mycket genom Parlamentsakten, öfvertalade invånarne att sätta sig emot densamma, liksom emot Stämpelakten. De föreställde tétullen i Amerika såsom en pålaga, hvarmed England började utöfva sin taxationsrättighet, och att hvar och en, som betalte den, derigenom gjorde sig förbunden till alla tillkommande Engelska utlagor. Emedlertid urskulda de med denna taxa förknippade våldsamheter på visst sätt de snart deretter påföljande oroligheterna i kolonierna. Tétullen var väl förminskad, men med densamma voro många olägenheter förenade, och denna tull kunde verkligen en gång blifva lika så skadlig för kolonierna som Saltpålagan för Franska undersåtarne. Ty genom Téakten af år 1773 erhöll Ostindiska kompagniet tillika

témonopolium med alla dess skadliga följder. Förut förskrefvo Amerikanska handelsmännen sitt té från England; men nu skickade kompagniet téet på sina skepp till Amerika och sålde det der i parti och minut. Det höll sina Faktorer i alla handelsstäder, som undandrogo dervarande köpmän och krämare en stor del af deras näringsfång. Dessutom kunde det sälja sitt té för så högt pris som det behagade, emedan tullbetjenterne på det sorgfälligaste förhindrade den främmande införseln, och den som ville dricka té, blott kunde köpa det för det af kompagniet efter behag bestämda priset. På detta sätt kan koloniernas eljest i Europa obegripliga motsträfvighet mot den verkligen förminskade tétullen förklaras, och att de fattade det besynnerliga beslutet att hellre icke dricka något té, än att köpa det af Ostindiska kompagniet på de dem af Parlamentet föreskrifna vilkor. Smyghandlarne ledo genom den nya tullen ännu mer, och deras kontraband blef derigenom alldeles stördt. Emedan Engelske tullbetjenterne blefvo talrikare och nogare, kunde de icke nu som fordom införa sitt té utan tull, ej heller hålla samma pris

som Ostindiska kompagniet, åtminstone icke sedan år 1773, och dessutom förminskade faran att för ofta blifva ertappade med deras kontraband deras hittills hafda vinst. De underläto derföre icke att skildra Téakten på det förhatligaste sätt, och de funno så mycket lättare bifall, som man då redan i kolonierna var van att se alla Engelska regeringens förordningar i den ofördelaktigaste dag. Derföre låto många invånare i Nya England, utom ofvannämnda beslut att icke dricka något té, till och med öfvertala sig att offentligt uppbränna sitt téförråd. I de andra provinserna tog man lika steg mot Ostindiska kompagniets téhandel. I Philadelphia blef det förbudet för lotsarne att ledsaga téskepp in i Delaware, och i Boston tvingade invånarnes enhälliga beslut att icke dricka té dem att med oförrättadt ärende segla till England. Men tullkammaren lät dem icke afsegla, och Engelske Guvernören vägrade dem pass. Emedan invånarne emedlertid fruktade, att téet kunde, oaktadt deras nattvakter, hemligen föras i land och säljas, så vågade några den 18:de Dec. 1773 den namnkunniga téstormen, som blef signalen till borgerliga

kriget, hvaruti Nordamerika efter en åttaårig, ofta tvifvelaktig strid slutligen erhöll sin sjelfständighet.

På denna dag öfverföll en hop beväpnade invånare, klädde som Mohawk-Indianer, tre i stadens hamn liggande téskepp och kastade inom få timmar deras laddningar, som bestodo af 342 kistor té, i hafvet. I andra städer torde Ostindiska kompagniets skepp hafva rönt ett lika öde, men de seglade bort med sina laddningar, eller afgåfvo försäkran att icke föra sitt té i land; likväl blef Ostindiska-skeppet London öfverfallet i Newyork, likaledes af förklädda manspersoner, och 18 kistor kastades i hafvet. Magistraten i Boston och andra handelsstäder afböjde icke dessa oordningar, och på Engelska befälhafvarens besvär, urskuldade de sig dermed, att upphofsmännerne voro dem obekante. Men i England väckte dessa våldsamheter ett större uppseende än alla föregående oroligheter, och som Parlamentet just var församladt, då första underrättelsen ankom om téstormen i Boston och om Amerikanernes enhälliga beslut, att icke låta Ostindiska kompagniets té föras i land, så framlades inför detsamma alla papper,

bref och raporter om denna händelse. Båda husen kommo slutligen efter åtskilliga häftiga debatter till det beslutet att visa alfvar mot Bostons och Massacusetsbays invånare, för att genom Bostons bestraffning afskräcka de andra kolonierna från dylika förbrytelser. I denna afsigt utfärdades fyra Parlamentsakter mot Amerika, men hvilka af kolonierna aktades lika så litet som de föregående; och som man egenteligen kan anse såsom hufvudorsaken till de uppenbara fiendtligheternas utbrott, koloniernas krigsförklaring och deras fullkomliga söndring från England.

Genom den första Akten tillspärrades Bostons hamn, och all handel och sjöfart på denna stad så länge förböds, till Ostindiska kompagniet erhållit ersättning för sin skada; så länge skulle endast fartyg med ved och lifsmedel tillåtas att inlöpa i Boston. Parlamentet trodde, att handelns förlorande, denna nya Engelska hufvudstads enda näringsgren, skulle sannolikt förmå de förnämsta invånare eller de köpmän, som icke tagit någon del i de hittills fattade besluten mot Storbritannien, att öfvertala sina landsmän till skadeersättning och till för-

likning med England. Men sinnena voro redan för mycket upphetsade, och många invånares öfvertygelse, att de voro tvungne att våga allt för sin frihet, jemte hoppet att erhålla bistånd af de andra kolonierna, förintade alla Engelska regeringens förhoppningar. Boston beslöt att förr lida allt, än att eftergifva i striden med England, och det uppmuntrade de öfriga kolonierna genom sitt exempel att gemensamt försvara deras frihet.

I kraft af den andra Akten, som likaledes angick endast Massachusetsbay, emedan de djerfvaste beslut mot England blifvit fattade i denna provins, och den genom sin motspänstighet mot alla Engelska befallningar gifvit de andra kolonierna efterdöme att göra detsamma, skulle mord och andra högmålsbrott, som Kungliga tjenstemän och Magistratspersoner kunde begå i deras embete, icke undersökas vid denna provins ordentliga domstolar, utan i en annan provins eller i England. Fruktan att blifva dömde af partiske domare (hvilka, liksom de fleste invånare, ansågs alla tullbetjenter, Engelska troppar och befälhafvare såsom personer, utom lagens skydd, emedan deras närvaro

satte provinsens rättigheteter och friheter i fara) afhöll hittills flera personer, som egenteligen måste vaka öfver allmänna säkerheten, att förvalta sitt embete, och derföre hade hvarken landt- eller sjötropparne hindrat téstormen. Amerikanerne kallade väl den nya Akten en förordning för att beskydda och befria från straff alla dem, som vid de undertryckande Parlamentsakternes verkställande skulle begå ett mord. Men detta var, såsom man lätt kan finna, icke Engelska regeringens afsigt, utan händelsen med Kapiten Preston i Boston gjorde en förändring i domstolarne och lagskipningen nödvändig. Pöbeln hade långt före téstormen anfallit en skyltvakt vid tullhuset med hotelser och våld. Preston kom honom med högvakten till hjelp, och ehuru han förböd sitt kommando att gifva eld, så sköto likväl några af vakten, emedan pöbeln angrep den med stenar och påkar, och dervid oupphörligt ropade att gifva eld. Derigenom blefvo några af de upproriske skjutne, och Kapitenen sedan anklagad såsom mördare inför civildomstolarne. Åtskilliga falska vittnen aflade ed derpå, att Kapitenen befallt sitt folk gifva

eld, och utan Öfverdomarens synnerliga sorgfällighet hade han kanhända af de partiska edsvurna blifvit dömd såsom mördare.

Tredje Akten var ännu farligare för provinsen Massachusetsbay. Den förlorade derigenom en vigtig klenod i sin författning. Ty i stället att denna hittills till större delen varit demokratisk, såsom i Rhode-Island och Connecticut, så delades regeringen nu mellan Monarki och Demokrati, och Brittiska parlamentet erhöll härigenom lika makt som i de så kallade Kungliga provinserna. Massacusetsbays Öfverhus, eller Guvernörns Råd, hade hittills blifvit valdt af folkets representanter i Underhuset bland dess medlemmar, och var derigenom alldeles beroende af folket. Så snart folket fann, att någon af Rådet icke handlade efter Underhusets grundsattser, eller under dåvarande oroligheter icke höll Englands befallningar för så orättvisa och tyranniska, som de öfrige, plägade man vanligtvis vid nästa folksförsamling aflägsna en så litet populär ledamot ur Öfverhuset. Nu skulle Öfverhusets medlemmar utnämnas ifrån England. England ville genom denna förändring befria Rådet (som

jemte Guvernören förde regeringen, ifrån sista församlingens slut ända till den nya Landtdagen) ifrån det herrskande folkspartiets inflytelse; men gick å den andra sidan för långt, då det gjorde Öfverhuset, som Hofvet nu kunde sätta af och till, beroende af sig. Konungen var väl berättigad att göra dylika förändringar, och hade åtskilliga gånger företagit dem, såsom bekant är af Amerikanska historien; men förmodligen hade denna Akt mindre upphetsat Massachusetsbays invånare, om nya Rådet behållit sina embeten för lifstiden, och Hofvet genom den nya akten erhållit mindre inflytelse i provinsens Öfverhus. Detta senare uppretade invånarne: de befarade, att Hofvet ville trygga sitt öfvervälde mot alla tillkommande anfall af folkpartiet i kolonierna endast derföre, att det framdeles måtte kunna efter behag förändra koloniernas gamla författning, liksom det hade gjort i Canada. Denna akt blef likväl icke satt i verkställighet. England utnämnde väl 36 Råd i denna provins, men folket tvingade åtskillige att nedlägga sina embeten och hotade andra med förlusten af deras egendom; hvarföre de fleste antingen

undanbödo sig denna ära eller fingo under Engelskt beskydd bekläda sina embeten i provinsen, men utan makt.

Sista Parlamentsakten var Quebecsakten, som egentligen angick Canada. Medelst densamma erhöll denna provins en ordentlig författning, hvarom Brittiska Ministerium hittills icke hade kunnat förena sig med invånarne, som till större delen voro Fransoser. Nu mera blefvo Romersk Katolska religionens bekännare i Canada befriade från alla Engelska tvångs-lagar. De blefvo genom denna Akt berättigade till alla embeten och värdigheter, och kunde till och med väljas till Råd i Öfverhuset. Vid rätterna behöllo Franska lagarne deras kraft, och den för Britterne så vigtiga egenheten i deras statsförfattning, dom genom edsvurne, förklarades för icke nödvändig i borgerliga processer, utan det berodde af parternes fria vilja, om de ville blifva dömde på sådant sätt, eller icke. I allmänhet erhöll Canada år 1774 en med Brittiska kolonierna alldeles olik författning. Konungen tillsatte här ett Öfverhus af 17 till 23 personer; men ett Underhus, hvarigenom hvarje fri man del-

tog i regeringen, och folket erhöll så stor makt och inflytelse, sammankalllades alldeles icke. Ehuru Canada icke stod i någon förbindelse med de öfriga provinserna, och den nya författningen icke uppväckte de oroligheter som i England, så gaf den deremot anledning till stora klagomål i alla provinser, och till och med större än alla Parlamentsakter, som angingo Massachusetsbay. Man skildrade den Katolikerna meddelade friheten såsom den största fara, hvarmed Protestantiska religionen kunde hotas, emedan man i England och kolonierna var van att anse Katolikerne såsom despotismens vänner och befordrare. Franska lagars införande och den upphäfda domen genom edsvurna förkastade man, såsom stridande mot Konstitutionen. Men i synnerhet fann man afskaffandet af Underhusets makt i Canada farligt, och ansåg detta som första steget, som Engelska regeringen vågade, för att i kolonierna undergräfva borgerliga friheten, som så mycket berodde af den demokratiska författningen. Emedlertid voro de förändringar, som Storbritannien genom Quebecsakten gjorde i Canada för ingen del så nya och oerhörda, som

de missnöjde i Parlamentet och Nordamerika påstodo; och samma patrioter, som 1774 utgåfvo Quebecsakten, för så vådlig för Brittiska och Amerikanska friheten, hade några år förut stilla åskådat, att Katolska invånarne i Grenada erhöllo lika friheter som Canadierne denna gång, och att intet Underhus skulle sammankallas i provinserna Ost- och Vestflorida, äfven aldrig sammankallades, då den så kallade Kungliga Regeringen infördes. Genom den nya Akten upphäfdes i Canada ännu ett annat vigtigt stöd för den Brittiska friheten, Habeas-Corpusakten, som tryggar Britternes personliga frihet mot de stores och mäktiges våld, och derigenom meddelades Guvernören på visst sätt makt att betjena sig af de i Frankrike fordom vanliga *Lettres de cachet*. Intet under således, att kolonierna, som redan trodde sin frihet och författning vara i fara vid andra mindre skadliga Parlamentsbeslut, blefvo genom Quebecsakten och de med densamma i Canada införda pålagor ännu mer stärkte i föresatsen att alldeles göra sig frie från England. Boston blef, medan dessa Parlamentsförordningar utfärdades, besatt af Engelska troppar

och inneslutet från sjösidan. Men ändå förödmjukade sig icke denna rika handelsstad, emedan den litade på hela provinsen Nya Englands och de öfriga koloniernas bistånd, äfven af dessa oafbrutet uppmanades, att icke genom sin eftergifvenhet bortskänka något af Amerikanska friheten. Grefskapet Worcester uppmanade till och med sina invånare att beskydda Boston mot Engelska tropparne. Virginien utsatte dagen, på hvilken hamnen skulle spärras, till en allmän bot- och böndag, och Maryland sände till staden en mängd lifsmedel till dess oförmögne invånares understöd. Andra kolonier visade sig icke mindre ädelmodige mot denna, såsom man då trodde, för Amerikanska friheten lidande stad. Carolina lät t. ex. utbetala till Bostons invånare de i Newyork uppburna summor för några laddningar ris, och den Nyengelska staden Marblehead tillböd Bostons handlande sin hamn sina skepp och förrådshus, på det de måtte kunna fortsätta deras handel.

Då slutligen flere troppar skickades till Boston, och Brittiske Ståthållaren sammankallade den vanliga församlingen, i anseende till det i Massa-

chusetsbay dagligen förstärkta förbundet mot England, kommo invånarne derstädes öfverens att öfverlemna allmänna ärendernas förvaltning åt särskilda kommissarier. De gåfvo dem fullmakt att i nödigt fall sammandraga landtmilisen, att lyfta penningar till oförmodade utgifter och att i allmänhet taga alla mått, som folksförsamlingen eljest plägade taga. De läto äfven kalla alla andra provinser, som lefde i lika oenighet med sina Ståthållare som Massachusetsbay, att träda i en nära förbindelse mot England, och att, emedan England tycktes vara sinnadt att öfverväldiga kolonierna genom sina flottor, gemensamt försvara sina rättigheter. På denna kallelse beslöto tolf provinser att skicka deputerade till en ort, för att hålla de i denna kritiska ställning nödvändiga rådplägningar. Till samlingsplats utsågs Philadelphia, som ligger ungefär på lika afstånd från de södra och norra kolonierna, och nästan i medelpunkten af Nordamerika. Hvarje provins kunde ditsända två till sju deputerade, men hvilka tillsammans icke hade mer än en röst. Af de deputerade valdes en President, som förde ordet, och som omböts årligen,

eller med hvarje session. Georgien trädde först år 1775 till detta förbund, men Nya Skottland och Canada, som likaledes uppmanades att deltaga i föreningen, ökade icke antalet af de genom Sjelfständighetsförklaringen ännu närmare förbundna tretton provinserna. Denna Kongress, som höll sin session vid pass i två månader, och den 26:te Oktober 1775 åter åtskiljdes, satte det väl ofta fattade, men aldrig rätt efterföljda beslutet i verkställighet att afbryta all handel med Storbritannien och Irland, ända tills alla för Amerika skadliga Parlamentsakter blifvit upphäfda, och förmanade till flit och sparsamhet. Densamma öfversände föreställningar af alla koloniernas besvär till Konungen och Englands invånare, men som blefvo utan verkan, emedan de försvarade Massachusetsbays uppförande, icke erbödo Ostindiska kompagniet någon ersättning för det förstörda téet, och åsyftade att uppvigla Storbritanniens invånare, till koloniernas förmån, mot deras egna Representanter och Regeringen.

Som det tycktes, sökte väl kolonierna att förlika sig med England, men i sjelfva verket rustade de sig öfverallt att möta våld med våld.

Man öfvade landtmilicen i vapen; skaffade krut och ammunition in i landet, och Virginien uppmuntrade sina invånare genom ansenliga premier att anlägga krutqvarnar. Då England till och med slutligen förböd utförsel af alla krigsförnödenheter, på det koloniernas vänner icke måtte derifrån förse dem med sådana, så sökte de att förskaffa sig dem på Kronans bekostnad, och genom smyghandel ifrån öarne Domingo, St. Croix och Eustatius. De anföllo Kungliga magasinerna långt före de verkliga i Massachusetsbay förefallande fiendtligheterna, och plundrade dem, emedan de hade fullkomlig brist af all slags krigsförråd, liksom till och med midt under kriget krut felades för deras armeer, och många af deras regementer voro utan bajonetter. För att derföre på Engelsmännens bekostnad förse sig dermed, öfverföllo Newhampshires invånare fästningarne Wilhelm och Mary och gjorde ett ansenligt byte. Providences invånare i Rhode-Island borttogo alla kanoner, som försvarade deras hamn; till och med i Newyork, hvarest en Engelsk garnison låg, tålde invånarne icke att något af dervarande krigsförråd bort-

fördes. I Massachusetsbay lät väl Engelska Befälhafvaren. före dessa våldsamheter. föra krut ifrån några sjöstäder till Boston; men der förstodo invånarne att på annat sätt förskaffa sig sådant, och förbödo deremot all gemenskap med Brittiska besättningen i Boston, till och med att förse den med lifsmedel, ved och andra behof. Emedan nu, genom församlingens och Kongressens offenteliga förklaring, de andra kolonierna deltogo i Bostons och Massachusetsbays motsträfvighet, och Storbritannien hade att försvara sitt öfvervälde icke mera blott mot en provins, så uteslöt Parlamentet alla nordliga kolonier från det för dem så inrägtiga fisket på Newfoundlands kuster, hvarigenom deras förnämsta handelsgren med Vestindien, Portugal och Spanien förstördes, och för de södra förböds handeln med England. Det skedde väl föreställningar, att man måtte från handelsförbudet undantaga provinsen Georgien, hvilken ännu icke som de öfriga upprest sig mot England; men utan verkan, ehuru denna provins kanhända i detta fall blifvit Britterna trogen, äfven Regeringen dervid haft bästa tillfälle att genom detta exem-

pel visa de öfriga sin beredvillighet till lindriga mått. Emedlertid försummade icke Ministéren alldeles att söka en förlikning med Amerika. Lord Chatam och Lord North utstakade planer dertill, men hvilka i kolonierna måste röna alla å Englands sida gjorda förslagers vanliga öde.

Storbritannien hade år 1775 förstärkt Bostons besättning till 10,000 man, men hvilken, liksom hittills, höll sig stilla i sina qvarter, utom det att Befälhafvaren stundom lät utgå fruktlösa proklamationer mot provinsens församling, mot Generalkongressen och tillrustningarne. Ändteligen vågade besättningen den 18:de April första anfallet på de provinciela, som i Nordamerikanska sjelfständighetshistorien är bekant under namn af träffningen vid Lexington, och hvarvid det första medborgareblod i detta krig blef utgjutet. I Concord, en liten stad fem Tyska mil från Boston, var Massachusetsbays Provincialkongress eller Folksförsamling samlad, som Engelske Befälhafvaren icke erkände för laglig, emedan den var sammankallad utan hans tillåtelse. Här voro dessutom åtskilliga förrådshus för provincialtropparne anlagda, i händelse de

de hittills varande tvistigheterna skulle utbryta i verkliga fiendtligheter. General Gage, som då var Öfverbefälhafvare i Boston, utskickade derföre 1800 man, för att upplösa Församlingen, och för att bortföra eller förstöra allt dervarande krigsförråd. Men de dervarande provincialtropparne voro icke oberedde; Engelsmännen funno redan i Lexington, en ort, som de på vägen till Concord måste passera, några kompagnier milis i vapen, som först efter några salvor ur handgevären skingrades. De kommo derefter till Concord, hvarest de väl förstörde något ammunition, men likväl förfelade deras hufvudändamål; ty provincialtropparne skyndade så talrika till denna ort, att de snart måste lemna den, och på återvägen se sig förföljda af Amerikaner. Kanhända hade desse i första träffningen vunnit en fullkomlig seger, och till och med afskurit dem från Boston, om icke en ansenlig korps under Lord Percy skyndat Engelsmännen till hjelp, för att betäcka deras återtåg. Denna träffning, hvaruti största förlusten var på Engelsmännens sida, ansågo kolonierna som en krigsförklaring; i alla provinser afskildrades Eng-

ländarnes anfall såsom grymt brodermord och det uppenbaraste tyranni, och påskyndade tillrustningarne utomordentligt, som väl förut voro beslutna, men ännu blott i Massachusetsbay satte i verkställighet. I denna provins sammandrogos genast efter träffningen 20,000 man och inneslöto Boston från landsidan. Dem följde 6000 man ifrån Rhode-Island, och Connecticut uppsatte under Öfverste Putnam en ansenlig korps milis. Pensylvanien lät besätta Philadelphia med 4000 man och höll en större korps i beredskap, för att uppbryta på första befallning. I Virginien grepo invånarne till vapen; då Engelske Ståthållaren Lord Dunmore lät föra krut ifrån Wiljamsburgs magasiner om bord på ett krigsskepp, och fördrefvo honom ur provinsen, så att han måste taga sin tillflykt till skeppen. Han sökte väl att förskräcka invånarne genom tillhjelp af några Regeringens vänner eller Lojalister bland de Skottske kolonisterne, ett ringa antal Brittiska troppar och förrymde Negrer, som han lofvade friheten, om de öfvergåfvo sina herrar, landade här och der på kusterna, och lade till och med städerna Hampton

och Norfolk i aska. Men dylikt barbari och Negrernes beväpnande mot deras Herrar, förbittrade Virginierne ännu mera, och Guvernören måste slutligen flykta till Florida. I Newyersey blefvo de Kungliga magasinerne, till och med kassorna, uttömde, och den sammandragna Provincialmilisen dermed besoldad. Invånarne i de nordliga Grefskaperna af Newyork och landet Vermont, som befarade ett anfall af Engelska tropparne från Canada, inföllo till och med i Canada, och gjorde sig inom kort tid till mästare öfver gränsplatserna Ticonterago, Crownpoint och andra fästningar vid sjöarne Champlain och George, hvarest de eröfrade stora krigsförråder, och gjorde de mot ett anfall oberedda Brittiska besättningarne till krigsfångar.

Efter träffningen vid Lexington kom de tretton förenade staternes Kongress tillsammans i Philadelphia för andra gången och gjorde alla anstalter till kriget, som nu mera var alldeles oundvikligt. Kongressen befallte att besätta Newyork, hvilken stad Engländarne, i anseende till dess läge och det bistånd de väntade af de många Lojalisterne i denna provins,

hotade med ett anfall. Kongressen lät till och med sammandraga en så kallad Kontinentalarmé och utnämnde Befälhafvare öfver den; hvar och en af de Tretton Provinser, som förklarat sig mot England, skickade sina Kontingenter till denna armé. Öfverste Washington från Virginien, som i förra kriget med Frankrike redan fört denna provinsens milis mot fienden, erhöll öfverbefälet, och under honom tjente de tre Generalerne Putnam, Ward och Schuiler. Ifvern var utomordentlig stor i alla kolonier att försvara sitt fädernesland, i synnerhet som tjenstetiden då var inskränkt till åtta månader. I Massachusetsbay beväpnade sig till och med de äldsta personer, och här blef en korps uppsatt under namn af Veteraner, som hade åttatioårige Befälhafvare, och vid hvilken ingen under fyratio år tjente. Utom de provinciela, som nyttjades till Bostons inslutande, och de åtskillige arméerne, som voro sammandragne vid Philadelphia till garnison i Newyork och till de Canadiske eröfringarnes betäckning, stod i Virginien Amerikanska Legioner 15000 man stark, och General Lee som hade gått ur Engelsk tjenst, öf-

vade Syd- och Nordcarolinas milis i vapen. De vid hafvet belägna küster förseddes med fästningsverk och batterier mot Engelska flottors anfall, och de obeväpnade invånarne erhöllo befallning att, så snart en Engelsk flotta visade sig, begifva sig med sina redbarheter i det inre af landet. Kongressen lät göra pappersmynt, som erhöll kurs i alla provinser, och för hvars värde i klingande mynt hvarje provins gick i borgen för en viss summa. På denna Kongress slöts den 20:de Maj 1775 det första ordentliga, sedan så ofta förnyade förbundet mellan de tretton kolonierna, som lofvade hvarandra inbördes hjelp och bistånd. Deras fullmäktige erhöllo, under namn af Generalkongress, makt att förklara krig och sluta fred, att ingå i förbund, att draga omsorg om krigets utförande och de dertill nödvändiga utgifter, och till och med att förlika kolonierna med Storbritannien. Massachusetsbay var i detta år krigsteatern. Boston var ganska trångt inneslutet af Provincialarmén under General Washington, och bristen af lifsmedel var ganska stor, emedan Engelska tropparne måste försörjas med alla förnödenheter från England,

men många af deras proviantskepp föllo i Amerikanske kapares händer. Mot slutet af år 1775 afgingo från England, utom de från Cork till Boston sända lifsmedel af saltadt kött, fläsk och dylikt, 5000 oxar, 14000 lefvande får, lika så många svin, 10000 fat öl och 5000 chaldron stenkol. Till och med hö och annat hästfoder måste ditskaffas från Europa, emedan Kongressen förbudit kolonierna att lemna eller tillföra besättningen det aldraminsta.

Samma år råkade den inneslutna Brittiska armén och deras belägrare ännu en gång ihop med hvarandra, och den förstnämnda erfor till sin förlust, hvilket tappert motstånd den hade att vänta af en oerfaren, men för sin frihet och sin jord stridande landtmilis. Engländarne i Boston hade hittills underlåtit att besätta den i stadens grannskap liggande höjden Bunkershill, som dominerade icke blott öfver Boston, utan ock öfver hela kringliggande trakten. I deras ställe befästade sig belägrarne på densamma och kunde derifrån beskjuta Boston och de i hamnen liggande skepp. För att fördrifva dem, inskeppades 2000 Engelsmän under General Howe, och

de Provinciela anföllos af dessa under en häftig kanoneld från skeppen. Men de försvarade sig med utomordentlig tapperhet, och Brittiska tropparne blefvo med stor förlust tillbakadrifne. Men som beständigt friska troppar förnyade anfallet, måste de öfvergifva sin post. Engländarne förlorade i döda och sårade öfver 1000 man, och Amerikanerne kanhända icke mindre; men af all deras förlust beklagade de mest Doktor Warrens död, hvilken, liksom många af hans landsmän, med eftersättande af sina göromål hade skyndat i fält, och gifvit sina mindre patriotiska landsmän ett efterdöme att våga allt för frihetens gemensamma sak. Under drabbningen itändes staden Charlestown, förmodligen genom flottans eld, och denna, af 400 hus bestående handelsplats förvandlades till en askhög. Denna drabbning var den blodigaste i hela kriget, och ifrån denna tid, tills Storbritannien skyndade öfver Atlantiska hafvet med en här af mer än 50000 man, föreföllo å ömse sidor, både till vatten och land, endast små skärmytslar, som icke afgjorde något. Bland dessa militäriska operationer förtjenar likväl det dubbla anfallet på Canada, som blott för-

svarades af få Engelska troppar och icke kunde vänta något bistånd mot kolonisternas anryckande makt, en utförligare beskrifning.

De båda till Canada gränsande provinserna Nya England och Newyork befarade ett anfall derifrån, i synnerhet om England, som man väl kunde förmoda, förstärkte sina dervarande garnisoner. För att mota detta anfall hade invånarne i landet Vermont redan i förra året eröfrat skansarne Edward, Anna, Ticonderago och Crownpoint och gjort sig till mästare öfver sjöarne vid Canadas och Newyorks gränsor. Detta år beslöt man att alldeles fördrifva Engelsmännen ur provinsen, innan de kunde erhålla förstärkningar, och man valde hösten och vintermånaderne, såsom den beqvämaste tiden till verkställandet deraf. I denna afsigt blefvo två detaschementer af Nordamerikanska armén vid Boston utkommenderade, af hvilka det ena under General Montgommery skulle taga vägen ifrån Newyork längs efter sjöarne George och Champlain och Lorenzfloden, och besätta södra delen af provinsen, men det andra ifrån Newhampshire angripa de norra trakterna

i grannskapet af Quebec. Montgommery uppbröt i November med 3000 man, eröfrade de fasta platserna John och Chambly vid Sorellfloden och gjorde många fångar. Montreal, den andra staden i denna provins, måste äfven gifva sig, och så när hade Brittiske Befälhafvaren, General Carleton, fallit i deras händer. De gjorde ett stort byte, och ibland annat funno de i de Brittiska magasinerna så många nya munderingar, hvarpå var stor brist i kolonierna vid krigets början, att hela korpsen kunde få ny beklädning deraf. Härifrån kunde nu Montgommery föra sitt med allting väl försedda manskap till Quebec, som för ingen del var iståndsatt att uthärda en belägring.

Arnolds lilla armé inskeppades på Kennebecfloden, för att på denna och den i Newhampshires berg upprinnande floden Chaudiere uppnå Lorenzströmmen. Men han fann på sitt tåg oväntade hinder, emedan han i hela 31 dagar måste genomtåga obebodda ödemarker, och fortsätta sin marsch än öfver vatten, än öfver berg, belastad med allt hvad hans troppar behöfde af provision och krigsförråd, ofta hindrades genom vattenfall, mo-

ras och ogenomträngliga skogar att komma längre fram, och tillika måste kämpa med hunger, köld och sjukdomar. Denna marschens besvärligheter voro så afskräckande för tropparne, att en hel division med sin Öfverste gick tillbaka. I början af December förenade sig båda arméerna för Quebec, och bemödade sig hela månaden att insluta staden och anlägga batterier. Men i anseende till den stränga årstiden och i brist af groft artilleri, kunde de icke uträtta något mot fästningen, och beslöto derföre att i den svåraste och kallaste väderlek, då marken var några fot högt betäckt med snö, under ett häftigt snöglopp bestorma platsen. Den svaga, till större delen af irregulära troppar, matroser, Canadiske flyktingar och Skottska emigranter bestående besättningen afslog likväl denna storm, och de belägrande måste, sedan Montgommery var dödad och Arnold illa sårad, med stor förlust aftåga. Likväl voro de provinciela starka nog att hålla stånd, och Quebec blef midt i den strängaste årstiden ända till våren på det nogaste inslutet af de provinciela.

Händelserna mellan Brittiska och Amerikanska tropparne i Nya England och Virginien, men i synnerhet infallet i Canada, visade Brittiska parlamentet, att en större makt fordrades, om England ville behålla Canada, Nya Skottland och Florida (endast dessa provinser voro öfriga af hela dess vidlyftiga område i Nordamerika) och tvinga kolonierna att erkänna dess öfverherrskap. Derföre gjordes utomordentliga tillrustningar mot Nordamerika, och alla föregående Engelska krigsrustningar i 18:de seklet mot de förnämsta makter i Europa fordrade i första fälttåget och sedan aldrig så ofantliga summor som året 1776, då 55000 man landttroppar (hvaribland 16968 man Tyska) och 28000 sjömän samlades för att återvinna Amerika. Ehuru aldrig en sådan makt som denna blifvit skeppad öfver Atlantiska hafvet, så var den, såsom följden bevisade, och personer förutsade, som kände koloniernas författning och tänkesätt, likväl långt ifrån tillräcklig att åter göra dem underdåniga. Engelsmännen hade att strida icke blott med de arméer, som Amerika ställde emot dem, utan med hela landet, med hvarje invånare. Så

snart Engelska troppar någonstädes visade sig, öfvergåfvo invånarne sina boningar, grepo till vapen för att försvara sin egendom och förstärkte sina arméer, utan tvifvel med oöfvade, men med tappra, för sin fosterjord fäktande soldater. England förlitade sig väl ock på sina vänner, Lojalisterne, som funnos talrike i Newyork, Pensylvanien och Nordcarolina, och mer eller mindre i alla provinser; men desse vågade sällan, af fruktan för det rådande partiet och att förlora sina gods, förklara sig för England. Och då de till Englands fördel grepo till vapen, voro de hvarken talrike eller öfvade nog att kunna brukas tillika med de regulära tropparne. Månge beväpnade sig för att skydda sina boningar mot Kongressens parti, andre för att hämnas på sina personliga fiender, men ingen ville underkasta sig de regulära regementernas krigsaga och subordination. Dessutom var landet af en ofantlig vidd, uppfyldt af skogar och berg, som hindrade en armés framträngande, och de infödde, som kände alla fördelarne af landet, voro i stånd att uttrötta sina fiender genom små anfall och skärmytslar. Engelsmän-

nen kunde i brist af sådana orter, som voro tjenlige till vapenplatser, magasiner och hospitaler, hvarken bibehålla sina eröfringar, ej heller, då de blifvit mästare af kusten eller någon stor flod, intränga djupt in i landet. Dertill kom, att de till största delen måste hämta sina förnödenheter från Europa, då de antingen förde krig i ödemarker eller genom kriget ödelagda trakter, och den utomordentliga bristen på klingande mynt blott någon gång kunde förleda en och annan invånare att föra lifsmedel till fienderna.

Den i detta år 1776, till Koloniernas kufvande bestämda makt ankom ganska sent till Amerika, nemligen först i Augusti; derföre hade kolonierna största delen af året tid att bereda sig mot ett anfall. Deras kapare togo rika priser från Engelsmännen, och många till Boston bestämda skepp föllo i deras händer. De togo många främmande, i synnerhet Franska Ingeniör- och Artilleriofficerare i sin tjenst. De utrustade till och med en flotta, som väl aldrig blef så fruktansvärd som deras landtmakt, och blott bestod af några fregatter och kapare, men likväl tillfogade Engels-

männen utomordentlig skada i de första åren. I början af året 1776 utlopp denna flotta ur Delaware under Hopkins befäl, som förut hade tjent på Engelska skepp, eröfrade de förnämsta af Bahamiska öare och togo Guvernören jemte besättningen till fånga. Dessutom bortsnappade Amerikanske kaparne många Vestindiska skepp med goda laddningar; de vågade sig till och med in i Europeiska farvatten, störde Irländska och Brittiska handel, och gjorde 1776 ett byte af mer än 6 millioner R:dr i åtskilliga varor, emedan de Spanska och Franska hamnarne i början stodo öppna för dem, och de här kunde försälja sina priser.

I de flesta provinser, såsom i Maryland, Virginien och Sydcarolina, hade Engelske Ståthållarne längesedan förlorat sin makt och sitt anseende. Nu, då hvarje provins beväpnade sig och rättade sig efter Generalkongressens förordningar (hvilkas medlemmar å Engelska sidan icke kunde anses annorlunda än såsom anförare för en dagligen tilltagande rebellion), och ingen aktade deras befallningar; så nedlade de frivilligt sina embeten, och begåfvo sig antingen till Florida eller om bord på Kungliga skepp, och vän-

tade hjelp af hufvudarméen, eller af de Vilda, som hade lofvat att förena sig i det inre af landet med några Lojalister. I Nordcarolina väpnade sig äfven några af så kallade Regulatorer, som bebodde de yttersta uppodlade trakterne, till Hofvets fördel, och förstärktes med Skottska emigranter och Brittiska besättningarne, som lågo i skansarne mot de Vilda. Men Konelly, Lojalisternes anförare i Virginien, blef till fånga tagen i Maryland. och milisen i Carolina skyndade så hastigt och så talrik mot Lojalisterne, innan de hunno samla sig till en armé, att de antingen blefvo förskingrade, eller genom sina medbröders olycka och de lofvade Engelska hjelptropparnes uteblifvande gjordes vacklande i sitt beslut att förklara sig för England.

I Massachusetsbay kunde de i Boston inslutne troppar ännu mindre uträtta, och den barbariska stränghet, som Brittiska Amiralen utöfvade mot staden Falmouth (emedan de icke ville tillåta Engelsmännen att inlasta mastträn) i det han genom en häftig kanoneld lät lägga denna af 400 hus bestående stad i aska, återförde invånarne lika så litet till lydnad som Lord

Dunmores fiendtligheter, som han föröfvade på Virginiens kuster. Engelska Ministèren befallte derföre redan vid slutet af år 1775 att lemna Boston och deremot besätta Newyork, emedan flottan här kunde ligga säkrare, och tropparne lättare provianteras från Långön, äfven, i anseende till det betydligare antalet af Kungligt sinnade invånare i denna provins, krigsoperationerne kanhända kunde börjas med större eftertryck. Men befallningen ankom för sent till Boston; transportskepp felade äfven för att fortskaffa tropparne, magasinerna och Lojalisterna. De qvarblefvo derföre här öfver vintern, utstodo utomordentliga besvärligheter af brist och köld, och voro i den kallaste årstiden i den yttersta fara i anseende till sin flotta, som Amerikanerne hotade att uppbränna, så snart hamnen skulle tillfrysa. Största bristen led besättningen på ved, och gamla hus nedrefvos i Boston, emedan de flesta från England ditsända kolskepp eröfrades af Amerikanska kapare. För att erhålla lifsmedel, måste skepp afsegla till Vestindien och Georgien, men derigenom afhjelptes föga den dagligen tilltagande bristen. Washing-

ton tvingade dem ändteligen att lemna staden den 16:de Mars 1776. De provinciela hade kommit staden så nära med sina batterier, att de kunde beskjuta den, och väderleken hindrade besättningen, så ofta den ville företaga något mot Amerikanernes verk, att angripa sina fiender. Då varande Engelske befälhafvaren i Boston, General Howe, slöt derföre med de belägrande ett slags kapitulation, att han ville utrymma staden, utan att skada den, om Washington icke oroade honom på hans aftåg. Howe seglade derpå med sin 6000 man starka besättning, 900 sjuka och 1500 Lojalister till Hallifax, hufvudstaden i Nya Skottland. Utom många med Engelska varor uppfyllda magasiner, måste han, i brist af transportskepp, qvarlemna mycket artilleri och ammunition i Boston, och efter denna stadens utrymning voro Engländarne fördrifne ur alla Tretton förenade Kolonierna, och det af de provinciela trångt inneslutna Quebec var, jemte Hallifax och Nya Skottlands ödemarker, den enda qvarlefvan af deras fordna öfverherrskap öfver Amerikas nordliga hälft. Howe valde vid sitt aftåg hellre Hallifax än Newyork,

emedan denne stad var starkt besatt af Amerikaner, Hallifax, en då för England vigtig ort, måste sättas i försvarstånd mot alla anfall, och han gerna ville öfva sin armée att agera i linier, hvilket i brist af rum icke var möjligt i Boston. Han uppehöll sig här för att afbida de från Europa kommande förstärkningar, emedan han på lång tid icke erhållit några depecher från Londonska Ministéren, och alla hjelptropparne först i Augusti anlände till den nya verlden.

De skulle angripa Amerika i tre särskilda arméer under Generalerne Howe, Bourgoyne och Clinton efter en ganska väl uppgjord plan. Men i anseende till den vidsträckta krigsteatern i de stora långt ifrån hvarandra liggande provinserne, och svårigheten att understödja hvarandra, voro 80000 man Europeiska landt- och sjötroppar för svaga att utföra den till Britanniens fördel. En af dessa arméer skulle i början af året under Generalerne Clinton och Cornwallis eröfra Charlestown, och i förening med det Kungliga partiets vänner i de sydliga provinserna tvinga dessa till lydnad. Den andra under General Bourgoyne, som be-

stod af Engelsmän, Braunschweigare och Hanauiska troppar, var bestämd att undsätta Quebec, förjaga de provinciela ur Canada och framtränga antingen i Newyork eller Nya England. Howes armé, som förstärktes med 12000 Hessar och 8000 Engelsmän, hvilken, understödd af flottan, skulle eröfra Newyork, gå emot Amerikanska hufvudarmén, och efter provinsen Newyorks kufvande, antingen understödja Bourgoynes operationer, eller utsträcka sig i Pensylvanien och de medlersta provinserna. Ingen af dessa planer utfördes, i anseende till Engelska arméernes svaghet och de nästan otroliga hinder, som mötte dem, och i anseende till den vidsträckthet Amerikanska kriget erhöll genom Bourbonska husets deltagande deruti, såsom vi snart skola se.

Emedlertid gjorde de underrättelser, som kolonierna tidigt nog erhöllo om de stora Engelska rustningarne, dessa för ingen del vacklande i föresatsen att försvara sina rättigheter och sin författning mot sina öfverherrar; utan de använde tiden, som förflöt ifrån fiendtligheterna för Boston till det verkliga anfallet på Charlestown

och Newyork, till krigsrustningar, till att sammandra provincialtropparne, anlägga magasiner och att bereda sig att afhålla en talrik fiende från sina boningar. Tillika begagnade de sig af lugnet i början af 1776, för att närmare förena sig med hvarandra och att i sin författning upphäfva Kronans eller Brittiska Parlamentets inflytelse, hvarpå slutligen efter många debatter mellan Kongressens medlemmar den fullkomliga söndringen från England följde genom de Tretton förenade Nordamerikanska Staternes Sjelfständighets förklaring.

Sydcarolina var, näst Massachusetsbay och de öfriga tre provinserna i Nya England, det land, hvaruti Kronan hade minsta antalet af vänner, men frihetens sak deremot de flesta anhängare, och efterföljde redan 1775 Massachusetsbays exempel att omskapa sin författning till fullkomlig demokrati, då Engelske Guvernören, jemte de förnämste embetsmän öfvergåfvo provinsen. Alla embeten som Kronan eljest plägade tillsätta på lifstid, blefvo nu tilldelade af folket på bestämd tid, och de flesta Regeringens medlemmar endast valde från den ena Landtdagen till den andra.

Kongressen uppmuntrade någon tid derefter, den 15:de Maj 1776, de öfriga provinserna att likaledes förändra sin dåvarande författning och upphäfva den hittills af Kronan utöfvade makten. Tillika togs den vigtiga punkten om Sjelfständighetsförklaringen af Kongressen i öfvervägande, hvilken på det ifrigaste önskades i alla provinser, utom i Pensylvanien och Maryland. I den ställning, hvaruti kolonierna då voro, sedan de fördrifvit Engelska Befälhafvarne ur landet, öfverallt beväpnat sig mot Englands anhängare och troppar, och icke lydde någon befallning mer af deras gamla Öfverherre, var detta nödvändigt vid utbrottet af ett sannolikt blodigt inbördes krig. Kongressen saknade utan Sjelfständighetsförklaringen tillbörlig makt att låta verkställa sina befallningar och straffa de motsträfviga, och i utländningarnes ögon förblefvo kolonierna, så länge de ännu voro i sin förbindelse med England, rebeller, med hvilka ingen kunde inlåta sig. Men så snart de alldeles skiljde sig från England och visade sig för hela verlden såsom ett fritt folk, som krigade med England blott för sin frihets upprätthållande, så kun-

de de vänta bistånd af andra makter, i synnerhet af de Bourbonska Hofven, med hvilka genast efter fiendtligheternas utbrott underhandlingar blifvit började. Men i stället att alla Kongressens beslut hittills blifvit enhälligt fattade, fann Sjelfständighetsförklaringen i början utomordentligt motstånd. I de första deröfver hållna rådplägningar voro sex provinser för, och lika så många mot densamma; Pensylvanien afgaf ingen förklaring, emedan denna provinsens deputerade lika så litet kunde komma öfverens sig emellan som de Tretton Provinserna med hvarandra; de Pensylvanske Qväkarne och de fleste i provinsen boende Tyskar voro emot sjelfständigheten, emedan de, utan penningar, utan disciplinerade troppar, utan allierade, och i anseende till de norra och södra provinsernas olika interessen, icke trodde sig kunna försvara den mot England. Men Presbyterianernes parti i provinsen, hvilka, såsom i Massachusetsbay och Sydcarolina, sträfvade efter en ordentlig söndring från England, bekom andra dagen öfvervigten, Pensylvanien förenade sig med de provinser, som röstade för sjelfständigheten, och så beslöts densamma den

4:de Juli 1776 af 7 provinser: Massachusetsbay, Connecticut, Newhampshire, Virginien, Rhode-Island, Sydcarolina och Pensylvanien, mot de 6 öfriga, af hvilka Maryland längst stod fast vid sin motsatta mening. I den Akten som Kongressen vid detta tillfälle lät kungöra, rättvisade den detta steg för alla nationer genom det hittills af England öfver Nordamerika föröfvade tyranni och förtryck. Den besvärade sig deruti deröfver, att England omstörtat lagstiftning och regeringsform i provinserna, hindrat rättvisans gång vid domstolarne, öfversändt stora härar till Amerika för att undertrycka friheten, lejt främlingar till koloniernas kufvande, stört handel och vandel, och genom nya taxors införande kullslagit Amerikanska författningen. Utom de enhälliga beslut, som i alla provinser följde på Sjelfständighetsförklaringen, att våga allt för den nyss vunna friheten, var ännu ett vigtigt värf öfrigt, de Tretton Provinsernas närmare förening. Denna afgjordes först några månader derefter den 6:te Oktober. Genom densamma förbundo sig alla Tretton Staterna till gemensamt försvar, så ofta någonderas länder, religion eller han-

del angrepos. Ingen stat skall, enligt denna union, sluta någon allians eller öfverenskommelse utan de öfriga. Hvar och en behåller sin särskilda författning och rättigheten att efter godtfinnande förändra den; alla ärender med utrikes makter deremot, krig och fred, och i allmänhet allt hvad som gemensamt angår den nya Republiken, myntväsendet, allmänna utlagor, arméens och flottans underhåll, tvistigheters afdömmande mellan provinserna, afgöras af Generalkongressen, som består af de Tretton Staternes årligen valda deputerade, och hvaruti hvarje provins har en röst. Eller med andra ord: Denna Generalkongress blef detsamma för Nordamerika, som Generalstaterne voro för de Sju förenade Nederländerna, med hvilka den ock till större delen har lika makt. Densamma har sedan lyckligt fört kriget mot England, bibehållit de Tretton Provinsernes förening, oaktadt åtskilliga inre strider och borgerliga skakningar, slutat förbund med Frankrike och Holland till Nordamerikanska frihetens beskyddande, och slutligen genom freden i Paris fullkomligt befästat den.

Un-

Under dessa för Nordamerikas författning så nödvändiga anordningar, ankom småningom den till dess förtryckande bestämda Brittiska styrkan, och Sydcarolina angreps först af densamma. Redan mot slutet af år 1775 hade en flotta utlupit under Sir Peter Parkers befäl till denna expedition, som med några troppar af Howes armé och några Irländska regementer skulle understöda Lojalisternes rörelser i denna provins. Men storm och oväder uppehöllo flottan så, att hon först ankom i början af Juni till sin bestämda ort. Emedlertid hade Kongressen redan erhållit underrättelse om denna expedition och låtit göra de bästa försvarsanstalter i Charlestown, mot hvilken stad anfallet i synnerhet var riktadt. Märkvärdigt var, att General Clinton, som Howe afskickade från Boston till detta företag, fann Amerikanska Generalen Lee (som måste hafva varit noga underrättad om Engelsmännens operationsplan) genom forcerande marscher öfverallt framför sig der man kunde vänta ett fiendtligt anfall. i Newyork, i Virginien, vid Cap Fear, i Nordcarolina och vid Charlestown, och alltid i bästa för-

svarsstånd; i synnerhet räddades den sistnämnde staden genom de af honom väl vidtagna försvarsanstalter. Den Engelska, till dess angripande bestämda eskadern kunde blott med stora svårigheter komma öfver sandbanken, som gör Charlestowns farvatten så farligt för stora skepp, några stötte till och med på grund, och hela expeditionen misslyckades. Skansen Sulliwans fästningsverk voro starkare än Engelsmännen trodde, så att den starkaste kanonad från skeppen icke kunde uträtta något mot dem. Amerikanernes artilleri var så väl serveradt, att de Engelska skeppen icke allenast blefvo mycket skadade, utan ock ett af dem, Actæon, strandade under drabbningen och måste uppbrännas, för att icke falla i fiendernas händer. Landtropparne under Generalerne Clinton och Cornwallis voro posterade på en liten sandig ö, hvarifrån de skulle vada genom en låg arm af Cooperfloden till anfall på skansen Sulliwan. Men denna armé, som man hade uppgifvit för Engelska anförarne såsom endast 18 tum djup, under ebben, var mer än mansdjup, och detta förmenta vad dessutom så väl besatt med Carolinisk millis, att

Engelska landttropparne icke kunde uträtta det ringaste till flottans understöd. Flottan seglade derföre med tropparne med oförrättadt ärende tillbaka till Engelska hufvudarméen under General Howe, och de södra provinserna blefvo ända till år 1779 icke vidare oroade af Brittiska tropparne.

Den andra till Quebecs undsättning och Amerikanernes fördrifvande ur Canada bestämda arméen, under Generalerne Carleton och Bourgoyne, öppnade fälttåget i Maj 1776. Genast vid de första Brittiska skeppens ankomst upphäfde provincialtropparne belägringen, i hvilkas läger kopporne rasade på det häftigaste och förhindrat dem att förr upphäfva belägringen; och Carleton, som tappert försvarat platsen mot fiender, brist och köld hela vintern, föenade sin svaga besättning med hjelptropparne för att förfölja den flyende fienden, som lemnade sitt belägringsartilleri, mycket krigsförråd och en mängd stormstegar i sticket, hvarmed Amerikanerne i början af Mars bestormat staden, ehuru förgäfves. Hela Engelska arméen som var vid pass 13,000 man stark efterföljde Amerikanerne

sjöledes med största skyndsamhet; men den 14:de Maj voro provincialtropparne redan vid Sorellfloden vid Canadas gränsor, och hade öfvergifvit Montreal, Troisrivieres, skansarne St. John och Chambli, jemte den uppodlade delen af Canada. De höllo först stånd i de norra trakterna af provinsen Newyork vid sjön Champlain, som jemte Georgsjön bibehåller vattenkommunikation mellan Lorenz- och Hudsonsfloden, och utan hvilka det skulle blifva omöjligt för en armé i de vilda trakterna mellan St. John och Albany att framtränga i Canada eller Newyork. De hade utrustadt 15 armerade fartyg på denna sjö, och till den ändan med otrolig kostnad skaffat skeppsbyggare tillika med åtskilliga skeppsbehof från de långt aflägsna sjöstäderna, äfven på det starkaste befästat skansarne Crownpoint och Ticonderago, som försvara farten på båda sjöarne. Ville derföre Bourgoyne tränga längre fram med sin armé, så måste dessa sjöar rensas från fiender, det vill säga, för att bortdrifva den Amerikanska, måste äfven å Engelska sidan här en flotta danas, och båda skansarne eröfras. Endast då kunde Engelska Generalen uppnå

staden Albany, såsom operationsplanen var, och vid Hudsonsfloden förena sig med hufvudarméen under General Howe. Brittiska Befälhafvarnes ifver och tropparnes ståndaktighet öfvervunno alla dessa hinder. Ända till Chambli, en skans vid Sorellfloden, hade arméen till största delen blifvit sjöledes fortskaffad, men emedan floden Sorell söder derom icke är djup nog, äfven har vattenfall, så måste tropparne med sin tross, sina lifsmedel och krigsförnödenheter marschera fram genom skogar och träsk och obanade ödemarker; och ännu mer än detta, äfven fartygen, som skulle angripa Amerikanernes flotta på sjön Champlain, alla farkoster, på hvilka hela arméen måste transporteras vidare, och hvaraf de då medförde mer än tusen, materialier till galerer och andra armerade fartyg; hela denna ofantliga mängd af åtskilliga förnödenheter måste fortskaffas genom denna vilda ödemark, tre Tyska mil långt till sjön. Det var verkligen ett utomordentligt, kanhända oerhördt arbete att inom den korta tiden af tre månader fortskaffa en hel flotta (af hvilken skeppet Inflexible förde 18 kanoner och tre master) öfver land

på rullar och valsar, i brist af dragkreatur till en del genom menniskor, att uppbygga andra skepp af icke mindre storlek inom samma tid i fiendens åsyn, och att transportera dem alldeeller till hälften fullbordade, på lika sätt, med allt hvad flottan och arméen behöfde, ända till dess ankomst i de bebodda delarne af Albany, till sjön Champlain, och derifrån genom ännu vildare trakter på andra sidan om Georgsjön ända till Hudsonsfloden! Ofta måste tropparne under denna landtransport först hugga vägar genom skogarne, stundom hela milen långt göra vägar öfver träsk och moras, ja General Bourgoyne försäkrar i sin sedan tryckta rapport till Engeska Regeringen, att han här och der inom små landsträckor af få Engelska mil varit nödsakad att slå omkring tjugu bryggor, utom andra arbeten, för att komma längre fram med tropparne.

Likväl uppnådde Engelsmännen ändteligen Champlains stränder och i början af Oktober visade sig på denna sjö deras flotta af 32 segel, som förde ifrån 7 till 18 kanoner, och voro bemannade med 700 försökta matroser. Sådant hade Arnold,

Amerikanernes anförare, icke väntat, och hans flotta, hvarmed han trodde sig kunna hindra Britternas marsch till Albany, kunde icke jemföras med den Brittiska, hvarken i anseende till skeppens storlek och byggnadssätt ej heller till kanonernas antal och konsten att manövrera. Den sökte derföre att dölja sig, för att måhända oförmodadt angripa den svagare delen af Brittiska flottan eller förstöra transportskeppen, som åtföljde den, men uppnåddes vid ön Vaulcour, blef slagen, och till största delen förstörd. Amerikanerne uppbrände sina flesta skepp, eller satte dem på strand, för att åtminstone rädda manskapet från fångenskap, och blott två af dem hade den lyckan att undfly till Ticonderago. Deras landtarmé drog sig derpå tillbaka från Crownpoint, uppbrände magasinerna och hufvudbyggnaderna, och öfverlemnade Engelsmännen herraväldet öfver sjön. Men emedan Amerikanerne ännu innehade Ticonderago, en skans, som betäckte Georgsjön, hvars eröfring vid inmarschen i Newyork var nödvändig, i anseende till kommunikationen med Canada, men som var omöjlig för den sena årstidens skuld, så förlade Carleton,

hvilken hittills, såsom Guvernör i Canada, fört öfverbefälet öfver denna armé, densamma i vinterqvarter, besatte Crownpoint, såsom den yttersta posten mot Newyork, med 300 man, och gjorde öfver vintern de bästa anstalter, för att följande året föra tropparne till Albany, eller till och med ända till Hudsonsflodens utlopp.

Tredje arméen, eller Brittiska hufvudcorpsen under General Howe, kunde, emedan förstärkningarne ankommo så sent till Amerika, först begynna operationerna i början af Juli. Howe lemnade (utan att vänta på denna förstärkning, som hans broder, Lord Howe, förde till honom, tillika med en talrik flotta) Hallifax den 10:de Juni och landsatte sina troppar på Staternes ö, mellan kusten af Newyersey och Långön. Newyork, hufvudstaden i provinsen af lika namn, som ifrån denna sida skulle eröfras, var betäckt mot denna makt genom en armé af 25,000 man Amerikaner, och genom en flygande korps, som stod i Newyersey; dessutom var Hudsonsfloden, vid vars utlopp Newyork ligger, beskyddad af två starka, vid båda stränderna uppförda skansar, Fort Lee och Washington. Innan

Howe likväl började fiendtligheterna, lät han, enligt sin fullmakt att bilägga det utbrustna kriget genom underhandlingar, utdela ett Manifest, hvaruti koloniernas invånare förmanas att nedlägga vapnen, att upphäfva alla föregående sammansättningar och stilla återvända till sina boningar. Han lofvade dem tillika förlåtelse för allt det förbigångna, försökte äfven underhandlingar med General Washington, men förgäfves, emedan de Brittiske Befälhafvarne erbödo kolonierna, liksom olydiga undersåtare, förlåtelse. Howe hoppades efter dessa felslagna underhandlingar att understöda sina militäriska operationer genom en hemlig förening med några Lojalister i Newyork och Newyersey, hvaruti Guvernören öfver Newyersey, Wilhelm Franklin, son till den namnkunniga Doktor Franklin, Mairen i Newyork, åtskillige invånare i denna stad, och till och med någre af arméen deltogo. Men den blef upptäckt, likväl äro icke alla omständigheter af hela sammangaddningen ännu tillräckligt bekanta. Någre af deltagarne måste sedan med lifvet plikta för deras tillgifvenhet för England, andra straffades med fängelse, men

de förmögne med indragning af deras gods, hvilket öde i allmänhet förestod alla öfverbevista anhängare af det Kungliga partiet i alla provinser. Deras gods försåldes och inkomsten användes till den nya Fristatens försvar, hvilket likväl för ingen del kunde bestridas med dessa konfiskationer, med pappersmynt, som Kongressen satte i omlopp till många millioner, och med de i Amerika upptagna lån. Pappersmyntet, hvaraf efter någras mening Kongressen utgifvit till slutet af år 1779 öfver 35 millioner Pund Sterling, men efter Herr Prices riktigare uppgift, under denna tid, endast vid pass tredjedelen af denna summa, eller 12 millioner Pund Sterling, och hvilket sedan så utomordentligt föll under sitt värde, företrädde i de första krigsåren på visst sätt krigsgärdens ställe, som Kongressen vid fiendtligheternas första utbrott icke vågade pålägga provinserna. Ty derigenom att Kongressens pappersmynt slutligen hade nästan intet värde *) och således kun-

*) Hundra Dollars i guld eller silfver, hvarje till 5 Livres 6 Sols (vid pass 1 R:dr Svenskt Banko), voro i Januari 1777 endast 5 procent bättre än pappersmynt, eller gällde 105 Dollars, men i Augusti samma år redan

de realiseras med en ringa summa i klingande mynt, hade Kongressen, som på visst sätt lät upphäfva pappersmyntet den 29:de Sept. 1780, lika fördel, som om den under denna tid erhållit 12 millioner Pund Sterling i utlagor. Hvad pappersmyntets ägare förlorade af det årligen fallande värdet, utgjorde kanhända lisså mycket, som de under denna tid hade måst bidraga till en allmän krigsgärd.

Men vi återvände till Brittiska hufvudarméens operationer under Ge-

150 Dollars. Ifrån denna tid föll pappersmyntet med hvarje månad utomordentligt. I November detta år voro 100 Dollars klingande mynt lika med med 300 Dollars pappersmynt, i April 1778 lika med 400 Dollars, i December detta år 633 Dollars. I Mars 1779 gaf man för 100 Dollars redbart mynt 1000 D. pappersmynt, i September 1800 Dol. och i December 2593 Dol. I Februari följande året kunde man knappast invexla 100 Dollars klingande mynt för 3322 D. och i April för 4000 D. pappersmynt. Och likväl vågade ingen vid vite af 40 Pund Sterling och ovärdighet till hvarje arbete, förkasta sådant pappersmynt i handel och vandel, tills Kongressen slutligen i Mars 1780 förklarade, att den icke ville utgifva något pappersmynt, och invånarne ej heller blefvo tvungne genom böter att emottaga det.

neral Howe. Denna landsteg ändteligen den 22:dra Augusti på Långön, som en stark korps provincialtroppar under Putnam hade besatt. Men de måste med en förlust af 5000 man af sina bästa troppar utrymma ön och draga sig till Newyork. Kan hända hade ingen enda af hela hären kommit öfver till fasta landet, om Howe hade velat våga något, eller de Engelska krigsskeppen icke blifvit hindrade af motvind från att afskära återvägen för dem. Härpå blef staden Newyork anfallen och öfvergifven af Amerikanerna. Washington innehade ännu en befästad post vid Kingsbridge, hvarest en brygga förenar den lilla ön, hvarpå Newyork ligger, med fasta landet. Äfven härifrån blefvo provincialtropparne fördrifne, men förut uppgick tredje och bästa delen af staden i rök. Mordbrännare, som icke ville lemna staden i Engländarnes händer, antände den på åtskilliga ställen, och Engelska tropparne, som skyndade fram för att släcka elden, funno invånare af båda könen sysselsatte med det arbetet att öka lågorna och att å nyo antända de räddade husen och magasinerna. Washington blef derpå vid Whiteplain af Engländarne drifven.

ur sin fasta post till de norra bergen; de båda skansarne Lee och Washington stormades dels af de segrande, dels öfvergåfvos de af besättningarne, och namnet Fort Washington förändrades till Fort Kniphausen, för att på en kort tid föreviga Hessarnes och deras anförares tapperhet vid eröfringen. Alla Brittiska Generalens försök att förmå Washington till en träffning voro fåfänga, emedan provincialarméen blott ville föra kriget försvarsvis, och den i linie omöjligt kunde mäta sig med Europeiska öfvade troppar. Den höll likväl stånd mot Britterne ända till slutet af November, men måste snart derefter gå tillbaka genom Newyersey öfver Delaware, emedan största delens af arméen tjenstetid var förbi, de flesta tropparne gingo hem, och Washington knappt behöll 3000 man hos sig. I anseende till den sena årstiden och den okunnighet, hvaruti Brittiska befälhafvarne nästan under hela kriget voro om sina fienders tillstånd, blef denna för dem så fördelaktiga omständighet icke begagnad, medelst hvilken de hade kunnat framtränga ända till Philadelphia. I denna stad var förskräckelsen då så stor, att Kon-

gressen, jemte de förnämste invånare, flyktade till Baltimore i Maryland. Engelska arméen gick deremot i vinterqvarter, och blef till största delen förlagd i Nowyersey, hvarest Braunschweig var hufvudposten, och Trenton vid Delaware den yttersta. Hela fälttåget slutades derpå med eröfringen af ön Rhode-Island och staden Newport, som intogs den 18:de December. Derigenom erhöll nu Engelska flottan, som icke kunde ligga säkert i Newyork öfver vintern, en rymlig och säker hamn, den Amerikanska deremot, som under Commodore Hopkins låg i den inre hafsviken och hittills ganska mycket oroat Britternes sjöfart, vågade nu icke utlöpa, och en del af arméen bekom bättre qvarter och var här närmare till operationerna, som man 1777 ville öppna i Nya England. På detta sätt slutades Nordamerikanska krigets första fälttåg, väl fördelaktigt för England, men icke så ärorikt, som man hade väntat af den mot Amerika utsända styrka. Provincialarméen var fördrifven utur Canada, och ifrån Crownpoint kunde Engelsmännen framtränga antingen i Connecticut eller Newyork till hufvudarméens understöd.

Rhode-Island, den nya Republikens bästa krigshamn, var förlorad, och Boston jemte Massachusetsbay hotades med ett fiendtligt besök; Newyork, jemte en stor del af Newyersey var intagen af Brittiska hufvudarméen, och denna kunde antingen agera norrut längsefter Hudsonsfloden, för att alldeles skilja de norra provinserna från de södra, eller kunde den angripa Pensylvanien. Längs efter kusten och vid de förnämsta handelsstäder kryssade öfverallt fregatter och andra Brittiska fartyg, som icke allenast alldeles förstörde Amerikanernes handel, utan äfven gjorde det nästan omöjligt för dem att ifrån öarne Eustatius, St. Croix och andra införa krigsförråd, salt och andra nödvändigheter, som felades dem i början af kriget.

Emedlertid förlorade likväl Kongressen icke modet i denna förtviflade belägenhet, då dess hufvudarmé var förskingrad, och de fleste invånare genom det första årets vidriga krigslycka voro försagde och nedslagne, då staten icke hade annat än pappersmynt, hvars värde fienderna ännu mer förminskade genom efterapning, och handel och vandel voro förstörda genom kriget. Ett och annat skepp in-

förde, oaktadt de Engelske kustbevararnes uppmärksamhet, krigsförnödenheter, och till och med artilleri, ifrån neutrala hamnar. Kongressen sökte att draga utländske Officerare, i synnerhet Ingeniörer och Artillerister, i sin tjenst. För att framdeles alltid kunna ställa en armé mot den gemensamma fienden, förändrades troppernes tjenstetid, och denna antogs antingen på tre år, eller så länge kriget skulle vara, under stora löften. Till Europa skickades Gesandter, för att träda i underhandlingar med de Bourbonska Hofven och andra, och för att uppköpa Amerikas nödvändigaste behof i neutrala hamnar. I Frankrike fann Amerika genast i början det största understöd. Det biträde Hofvet icke fann för godt att offentligt lemna den nya Republiken, det gjorde privatpersoner. Den namnkunnige Beaumarchais utrustade år 1776 Fier Rodrigue och andra skepp med munderingar, gevär och andra varor till Nordamerika, och medan Parisiska Hofvet lät förbjuda sina undersåtare att föra krigsförråd till Nordamerikanerne, och uekade denna nations kapare att sälja deras priser i Franska hamnar, gingo från samma hamnar

öfver 20 skepp, lastade med allt hvad som Amerika behöfde till ett krigs utförande, och en stor del af Amerikanske kaparne, som år 1776 tillfogade Brittiska handeln en skada af mer än 6 millioner R:dr, voro bemannade med Franska matroser.

Huru litet Brittiska fördelarne och Nordamerikanska arméens frivilliga förskingring gjorde Amerikanernes beslut vacklande, att till det yttersta försvara den antagna sjelfständigheten mot England, det visar bäst Washingtons vinterfälttåg mot slutet af år 1776. Frivillige från Pensylvanien och Newyersey, ökade, jemte södra koloniernas hjelptroppar och de nya värfningarne, den till 5000 man sammansmälta provincialarméen inom den korta tiden af en månad, så mycket, att den åter kunde gå öfver Delaware och redan den 25:te December angripa Engelsmännen. Ty på denna dag öfverföll Washington den yttersta Brittiska posteringen i Newyersey vid Trenton, gjorde derstädes 900 Hessar till fångar, framträngde derpå i all skyndsamhet ända till Princetown, oaktadt fiendtliga arméen var i rörelse mot honom, hotade deras magasiner i Braunschweig, och tvingade med en

mycket svagare armé Engelsmännen att öfvergifva deras flesta poster i Newyersey och draga sig närmare tillsammans till deras hufvudqvarter. Sedan hafva de äfven under hela kriget icke kunnat sträcka sina vapen i Newyork och Newyersey långt öfver sitt hufvudqvarters trånga gränsor.

Storbritannien öfvergaf emedlertid icke den tanken att åter kufva Nordamerika, och dertill gjordes år 1777 icke mindre alfvarsamma anstalter än året förut, ehuru icke så många troppar kunde sändas öfver Atlantiska hafvet som Generalerne äskade. Howes operationsplan var, att med 10,000 man, utom den Canadiska arméen under Carleton och Bourgoyne, angripa Massacusetsbay och kufva alla nordliga insurgenter ända till gränsen af Nya Skottland. Tiotusen man skulle framtränga ifrån Newyork och söka förena sig med Canadiska arméen. Åttatusen man skulle i Newyersey agera mot Washington och drifva honom öfver Delaware. Om hösten ville han försöka en landstigning i Maryland och Virginien, och vintermånaderna voro bestämda till att intaga Carolina och Georgien. Men dertill äskade en förstärkning af 10

krigsskepp och 15000 man Europeiska regulära troppar, för att med 35000 man under sitt befäl förskingra 50.000 man Nordamerikaner, som Kongressen, utom milisen, ville uppsätta år 1777. Men denna plan kunde England icke utföra, i anseende till de stora summor, som kriget kostade. I början lofvade Ministéren Howe en förstärkning af 7800 man, men af hvilka slutligen endast 2.900 man kunde afsändas. Hela operationsplanen blef derföre ändrad, Amerikas underkufvande uppskjutet, och Brittiska operationerne år 1777 bestodo blott deruti, att Canadiska arméen skulle framtränga till Albany i Newyork och söka förena sig med hufvudarméen, men denna skulle eröfra Philadelphia och Pensylvanien. Vore det möjligt att förstärka arméerna med Lojalister och Amerikanska korpser, så skulle vintern användas till de södra provinsernas tuktande.

Detta årets fälltåg öppades icke förrän i Juni, i anseende till förstärkningarnes sena ankomst, men ännu mer i brist af tält och andra förnödenheter. Howe marscherade med sin armé till Newyersey, sökte tvinga Washington till en träffning,

för att efter dess lyckliga utgång gå öfver Delaware. Men Washington stod i bergen i ett befästadt läger, hvarest Engländarne icke vågade angripa honom. De öfvergåfvo derföre denna provins, och inskeppade sig, utom hvad som qvarblef till besättning i Newyork och på Långön, på sin flotta, för att å sjösidan kunna så mycket lättare våga ett anfall på Philadelphia. Men här funno de Delaware, i hvilken den 250 segel starka flottan måste inlöpa, på bästa sätt förvarad mot ett fiendtligt besök. Flytande batterier och brännare hindrade den stora flottan att här lägga sig tillsammans för ankar; stränderna och öarne midt i floden voro skyddade af fästningsverk och förskansningar, och farvattnet öfverallt spärradt genom försänkta skepp och åtskilliga maschiner. Hade Engelsmännen velat landstiga på något afstånd från Philadelphia, så voro stränderna så uppfyllda med moras- och genomskurna af träsk och skär att arméen omöjligt kunde agera med fördel. Howe, som nu måste vända om tillbaka, antingen försöka en landstigning i Nya England, eller våga något i Newyork till Canadiska arméens understöd, ville

icke afstå från anfallet på Philadelphia. Han seglade derföre söderut, inlopp med sin flotta i Cheasepeakbay, mellan Virginien och Maryland, och landsatte sina troppar i sistnämnde provins vid Eickfloden. För motvind ankom han först hit i slutet af Augusti, och brist på magasiner och dragkreatur nödgade honom, jemte den till hastiga krigsoperationer otjenliga trakten, att framrycka långsamt och med stor försigtighet mot Philadelphia. Men på detta tåg fann han vid Brandiwynefloden Washingtons armé, som blifvit ansenligt förstärkt genom dessa trakters milis, och ville bestrida honom marschen till Philadelphia. Men den blef här, liksom förra året vid Whiteplains, slagen, utan att det kom till verkligt fältslag mellan båda härarne, och derpå besattes Philadelphia den 26:te September af Brittiska troppar, sedan Kongressen förut begifvit sig i det inre af Pensylvanien. För att blifva mästare af hamnen och förskaffa arméen kommunikation med flottan, som efter segern vid Brandiwyne öfvergaf Cheasepeaksbay, måste provincialtropparne fördrifvas utur förskansningarne och fästningsverken, som de anlagt till ham-

nens försvar. Desse eröfrades först i November, men hvarvid Engelsmännerne förlorade ett krigsskepp och mycket manskap. Härmed slutades Brittiska hufvudarméens operationer för detta år. Den hade väl eröfrat Philadelphia, men derigenom föga uträttat till Amerikas kufvande, emedan ingen ort af vigt. utom hufvudstaden var intagen af tropparne. Washington förblef mästare af landet; Engelsmännen hade icke en gång kommunikation till lands med Newyork, ehuru Philadelphia endast ligger vid pass 20 mil derifrån; arméen blef mest ifrån flottan försedd med lifsmedel, och brist på furage var stundom så stor, att man måste hämta det från Rhode-Island. Lojalisterne, med hvilka man hade trodt sig kunna ansenligt förstärka arméen, infunno sig så sparsamt, att de åtskilliga korpser, som några Kungligt sinnade då upprättade, till större delen bestodo af Amerikanska krigsfångar, och att icke mer än 974 Lojalister värfvades i Pensylvanien under hela tiden, som Engelsmännen innehade Philadelphia.

Canadiska arméen hade väl i början af fälttåget en god framgång, eme-

dan provincialtropparne flydde för den, liksom förra året; men vid slutet var den för svag till att lyckligt utföra den föreskrifna planen, och dess öde vid Saratoga gaf icke allenast hela kriget en annan vändning, utan bevisade äfven Engländarne, med huru många oöfvervinneliga hinder de, med största spänning af sina krafter, hade att strida, för att återtaga Amerika. Bourgoyne, som 1777 erhöll öfverbefälet öfver Canadiska arméen, som skulle framtränga längs efter sjöarne till Albany och åstadkomma en förening med arméen i Newyork, uppbröt den 20:de Juni från Crownpoint med 7137 man, för att förjaga Amerikanerne ur Ticonderago. Början aflopp lyckligt, och denna lycka tycktes berusa den fåfänge, ärelystne Generalen, då han slutligen midt i den vildaste ödemark, afskuren från sina magasiner, och blott för få dagar försedd med lifsmedel, likväl icke höll för omöjligt att med utmattade, genom åtskilliga nederlag försvagade troppar slå en fyra gånger starkare fiende. Vid Brittiska härens antågande öfvergåfvo Amerikanerne det starkt befästade Ticonderago, och drogo sig tillbaka till Hudsonsfloden, hvarest de

blefvo förstärkte af några reguljära troppar och milicen af Vermot, New-hampshire och Connecticut, och fingo Gates, Arnold och Putnam till anförare. Bourgoyne följde dem genom ödemarkerne på obanade vägar ända till Fort Edward, belägen vid Hudsonsfloden, vid pass 9 Tyska mil från Albany, och 37 mil från NeWyork. Men brist på dragare, och ännu mer på lifsmedel, tvingade honom att der göra halt. Ty mjöl, kött och allt som behöfdes till hans armés underhåll, hade blifvit fördt från England öfver Atlantiska hafvet till Quebec, ifrån Quebec, än landvägen, än sjövägen, ända till Georgsjön, och måste härifrån fortskaffas på en väg, som tropparne förut måste rödja genom ödemarken. Ehuru vägen från denna sjö till Bourgoynes läger endast utgjorde 3 Tyska mil, och tvåhundra vagnar och kärror dagligen nyttjades blott till lifsmedlens transporterande, så kunde dessa likväl på 15 dagar icke framskaffa mer, än hvad arméen dagligen behöfde, och förråd för fyra dagar. Medan största delen af arméen var sysselsatt med att förbättra vägarne, att slå bryggor, att hämta lifsmedel och

och att framskaffa fartygen för Hudsonsfloden öfver land, afskickades en korps under Öfverstlöjtnant Baum till Bennington i landet Vermot, som i hela fälttåget blef krigsteater, för att borttaga ett stort magasin från Amerikanerne och anskaffa vagnar och dragare. Med denna expedition började Bourgoynes olycka; den utsända korpsen var icke stark nog för att agera mot fienden och betäcka det gjorda bytet. Den bestod blott af 500 man, och blef derföre anfallen, innan den uppnådde Bennington, af invånarne, som förut hade undergifvit sig såsom Lojalister, af milisen från NewHampshire, som just då marscherade till hufvudarméens förstärkning genom Bennington, och af några förstärkningar från hufvudarméen. Tropparne försvarade sig till det yttersta, men de fyra gånger starkare Amerikanerne fäktade såsom förtviflade, i det de närmade sig med kanoner och handgevär på åtta steg; för att så mycket säkrare kunna träffa, och då Engländarne och Tyskarne slutligen bortskutit all sin ammunition, måste de vika för den öfverlägsna fienden, som likväl blott få hade den lyckan att undkomma. En annan

korps, som skyndade denna till undsättning, hade nästan samma öde, och blef tillbakaslagen med förlust af sin anförare och sitt artilleri.

Ehuru Engelska arméen var försvagad genom denna förlust, Amerikanerne dagligen erhöllo nya förstärkningar, och en dubbel seger öfver Engelsmännen ökade deras nit att strida för fosterlandet; så ville Brittiske befälhafvaren i sin belägenhet, som beständigt blef vådligare, likväl hellre gå fram till Albany än draga sig tillbaka, emedan han hoppades att för detta tågets skuld lysa i historien jemte Xenophon och hans Greker. Men omöjligt kan denna marsch, på hvilken vid vidare framträngande hela arméens förlust var oundviklig, med så liten styrka, och efter tvenne känbara motgångar, försvaras eller ursäktas. Han öfvergaf derigenom all kommunikation med Canada och sina magasiner, medan han icke hade tillräckliga troppar för att besätta mellanposterna, men fienderne voro starka nog att afskära återvägen för honom, hvilket sedan äfven skedde. En annan liten armée under Öfversten St. Leger, som skulle eröfra Stanwix, en befästad ort i Ontariosjöns

grannskrp, fördrifva Amerikanerne från Mohawkfloden och sedan förena sig med Bourgoynes armé, måste med oförrättadt ärende aftåga från denna fästning, och kunde icke stöta till honom. Ifrån Newyork kunde han icke vänta någon förstärkning, sedan Howe begifvit sig till Philadelphia, och det som Clinton företog vid de södra stränderna af Hudson, för att dela den mot Bourgoyne församlade Amerikanska arméen var mer ett ströftåg än ett verkligt försök att rycka Bourgoynes armé ur dess farliga ställning. Blott med yttersta möda kunde den sistnämnde framrycka i åsyn af en tre gånger starkare armé, emedan han behöfde 400 fartyg blott till proviantens transport för sin armé på 30 dagar, utan att räkna den andra trossen och artilleriet, och dessa fartyg måste ofta urlastas på grunda ställen och fortskaffas hela milar öfver land. Och om han slutligen uppnådde Albany, hvilket han likväl svårligen kunde hoppas i anseende till den fiendtliga öfvermakten, så var hans belägenhet derföre icke bättre. Albany var en öppen ort, och vägen derifrån till Newyork 28 Tyska mil lång; här yo-

ro inga magasiner öppna för honom, och Lojalisternes förmenta understöd lika så osäkert och ovisst, som han hade rönt det i landet Vermont; den stränga väderleken gjorde i dessa vilda trakter krigsrörelserna i så sen årstid omöjliga, och slutligen kunde han här i en öppen ort, utan magasiner, och skild från Newyork och Albany, icke vänta sig annat öde, än han sedan måste erfara vid Saratoga.

Då hoppet således slog felt, att genom Benningtonska magasinernas borttagande proviantera arméen ända till Albany, lät Bourgoyne, på ofvan beskrifna högst mödosamma sätt, sammanföra lifsmedel för 30 dagar från Georgsjön till vidare framryckande mot Albany, och tågade dermed mot Amerikanska Arméen. Men han kunde i anseende till sina fienders öfvermakt, som dagligen förstärktes genom de nästgränsande provinsernas milis, och inom fjorton dagar ökat sig till 14000 man, icke komma längre än till Brämus höjder, vid pass 5 mil från Albany. Här blef en del af hans armé angripen den 7:de Oktober och med stor förlust tillbakaslagen. Nu mera måste Bourgoyne åter gå öfver Hudsonsfloden, för att på dess

östra sida, om möjligt var, uppnå Fort Edward, som blott låg några mil från sista slagtfältet, och derifrån marschera till Ticonderago. Men floden var öfverallt starkt besatt af Amerikaner; en annan korps provincialtroppar stod honom i ryggen, för att hindra hans retirad till Canada, och den segrande arméen följde honom i spåren, så att han slutligen innesluten å alla sidor (som han icke hade blott att strida mot öfverlägsna fiender, utan äfven tillika med brist på lifsmedel, med den stränga årstiden och traktens utomordentliga hinder, och hans armè var sammansmält till 3500 man verkligen tjenstgörande troppar) måste gifva sig till Amerikanerne. I kraft af kapitulationen, som den fiendtliga Generalen Gates, till de tretton provinsernas ära, författade i 13 artiklar, måste Bourgoynes armé sträcka gevär och lofva att i hela kriget icke mer tjena mot Amerika. Canadierne och de provinciela blefvo hemskickade, och Engelsmännen jemte Tyskarne skulle antingen inskeppas i Boston till Europa eller utvexlas mot Amerikanske fångar. General Gates skyndade mycket med kapitulationen, emedan han måste skicka en del af sina

troppar mot General Clinton. Denne hade ifrån Newyork inskeppat sig på Hudsonsfloden och sökte att gifva Bourgoynes beträngda armé luft, och Bourgoyne var nästan färdig att för denna omständighets skuld bryta kapitulationen, som slöts den 16:de. Men den ratificerades sedan icke af Kongressen, af orsaker, som icke blifvit tillräckligt bekanta, och hela korpsen har ända till krigets slut måst uthärda en svår fångenskap, dels i grannskapet af Boston, dels i det inre af Virginien. Franske författare påstå, att skeppen, som skulle afhämta arméen från Boston, varit hemligt försedda med gevär och krigsförråd, för att dermed beväpna de inskeppade tropparne och efter inskeppningen försöka ett anfall på Boston. Men omöjligt skulle oppositionspartiet i England hafva underlåtit att tadla denna list af Engelska befälhafvarne, om den verkligen ägt rum.

Engelsmännnens missöde vid Saratoga hade en utomordentlig inflytelse på Nordamerikanska krigets fortsättning. England måste nu uppgifva hoppet att underkufva Amerika i ett fälttåg och med de der stående arméer; men Kongressens beslut att icke gif-

va vika i striden för friheten stärktes derigenom ganska mycket, emedan Nya Englands provinser nu mera på en gång befriades från ett fiendtligt besök, och de hittills blott till deras försvar använda troppar nu kunde nyttjas till Engelsmännens fördrifvande ur Newyork och Philadelphia. Lojalisterna och Kongressens hemliga fiender förlorade modet att våga något till Storbritanniens fördel, och Europeiske makterne funno, då Amerika i de svåraste omständigheter redan i två år försvarat sin frihet mot Storbritannien, det icke mera farligt efter segern vid Saratoga, att ingå förbund med den nya Fristaten, för att genom deltagande i Nordamerikanska kriget nu kanhända förödmjuka Storbritanniens öfvermakt, som fordom blef så hastigt fruktansvärd.

Genast derefter hade underhandlingarne med Frankrike önskad framgång, och denna Stat var bland alla den första, som erkände Nordamerikanska friheten. Förut hade Franklin redan slutat ett kontrakt med Generalpaktarne, att uteslutande sälja till dem Viriginsk tobak, hvaremot Amerikanerne fingo några millioner i förskott. Den 16:de December 1778

afslöts första handelstraktaten mellan Frankrike och Amerika, och den 6:te Febr. följande året upprättades en formelig allians mellan båda Staterna. I denna öfverenskommelse lofvade båda hvarandra ömsesidig hjelp; ingen skulle utan den andras vetskap göra fred; Amerika skulle icke afstå från den en gång antagna sjelfständigheten. Frankrike afsade sig alla anspråk på Canada och Nya Skottland, om dessa provinser under kriget skulle ryckas från Engelsmännen, och sedan har denna makt i det snart derpå utbrytande kriget med England verksamt understödt Nordamerika med sin armé, sin flotta och sina penningar. Genast efter sluten allians blef en flotta utrustad för att göra Engelsmännen en diversion, och endast väder och vind hindrade den att eröfra Newyork. Parisiska Hofvet gjorde Amerikanerne ett förskott af 3 millioner Livres, hvaraf till och med före alliansens underteknande 750,000 Livres betaltes. Följande åren erhöll Amerika lika, och ifrån år 1780 ännu större understöd af penningar, och ända till krigets slut hade de tretton provinserna småningom af Parisiska Hofvet erhållit 18 millioner Livres. I början tycktes

väl Londonska Hofvet icke förmoda en så snar offentlig förbindelse mellan båda Staterna, emedan Frankrike beständigt yttrade fredliga tänkesätt, och stundom lät förbjuda sina undersåtare den för mycket tydliga partiskheten för Nordamerika. Men mer än för snart erhöll det denna obehagliga underrättelse; det försökte derföre, innan fiendtligheterna med Frankrike utbröto, och innan tidningen om den afslutade alliansen hann till Amerika, att tillbjuda Kongressen fred, för att sedan med förenade krafter alldeles fördrifva Fransoserna ur Amerika. Den 17:de Februari, elfva dagar efter den i Paris af Franklin och Gerard underteknade traktaten, föreslog Lord North i Underhuset att börja fredsunderhandlingar med Amerikanerne, att afstå från de hittills af Parlamentet gjorda fordringar och att till dessa underhandlingar öfversända Kommissarier till Philadelphia. Ehuru detta, för sjelfva oppositionspartiet då obegripliga förslag med utomordentlig skyndsamhet passerade genom båda Husen, och säkert få Parlamentsledamöter gissade till den verkliga anledningen, så varade likväl rådplägningarne deröfver mer än en månad,

i anseende till de i sådana fall i Parlamentet öfliga formaliteter och de tidspillande debatterne, som öfver hvarje sak vanligtvis förefalla i båda Husen; så att Engelska Fredskommissarierne först i April kunde afresa till Amerika. De ankommo ändteligen den 3:dje Juni till Philadelphia, sedan General Howe redan förut hos Kongressen föreslagit en vapenhvila. Brittiska Ministéren ville genom detta fredsförsök blidka oppositionspartiet, som förklarade kriget med Amerika för lagstridigt och onaturligt, men i synnerhet ville den genom erbjudande af stora fördelar locka Kongressen till återförening med England, innan den kunde erfara något om Frankrikes deltagande i detta krig eller ratificera Allians- och Handelstraktaten. General Howe erhöll derföre ganska tidigt underrättelse om dessa Parlamentshandlingar; han lät i Amerika trycka och utdela Lord Norths förlikningsplan, för att göra invånarne uppmärksamme på Storbritanniens tänkesätt, äfven lät han tillställa Kongressen förlikningsförslag; men de blefvo, såsom man nästan kunde förutse, förkastade. Man trodde då, att de icke blefvo antagna för

det med Frankrike afslutna förbundets skuld. Men man kan bevisa, att Kongressen ännu icke visste något om Franska alliansen, då dessa förslag gjordes, och således förkastade dem, antingen blott i hopp om en förbindelse med Frankrike, eller emedan den tviflade på äktheten af de Parlamentshandlingar, som General Clinton publicerade. Som Engelsmännen voro mästare af Philadelphia, och deras kapare kryssade i mängd utanför alla hamnar, så hade Kongressen på år och dag icke erhållit några underrättelser om sina Agenter i Europa. Silas Deane, en af de Nordamerikanske Sändebåden vid Franska Hofvet ankom först den 2:dra Maj med allianstraktaten till Amerika, sedan Kongressen redan den 22:dra April besvarat Clintons förslager. Då Engelske Fredskommissarierne sedan började de verkliga underhandlingarne, erhöllo de samma nekande svar, oaktadt England erböd de fördelaktigaste vilkor, och lofvade att icke hålla någon armé i Amerika, att vidtaga anstalter till Amerikanska statsskuldernas betalande, att icke begära några utlagor utan Provincialförsamlingarnes samtycke och lemna deras depu-

terade säte och stämma i Brittiska Parlamentet. Emedlertid låto de Engelske Fullmäktige icke afskräcka sig genom det erhållna vägrande svaret från sitt förehafvande att stifta fred med Amerika. Då de icke kunde uträtta något hos Kongressen, försökte de att vinna en och annan ledamot deraf, eller ansedda personer i de åtskilliga provinserna, och fortsatte sedan underhandlingarne från Newyork. Men de råkade deröfver i en häftig brefvexling med Kongressen. Denne förböd alla invånare vid hårdt straff att inlåta sig i traktater med de Brittiske Fullmäktige, och hela fredsverket slutades med en utmaning, som Markis de la Fayette, en utomordentligt verksam Fransk Officer i Amerikansk tjenst, skickade till en af Fredskommissarierne, Grefve Carlisle, emedan denne i sin skrift till hela Nordamerikanska folket hade angripit dess Franska allierade.

Dessa underhandlingars fruktlösa utgång, men ännu mer fruktan för en Fransk flotta, som då väntades på Nordamerikas kuster, gjorde en stor förändring i Brittiska operationerna. Philadelphia, och hvad de hade eröfrat i Pensylvanien, måste de öfvergif-

va den 18:de Juni, emedan Clinton, som nu erhöll befälet, icke med sin armé kunde försvara denna hufvudstad och Newyork emot provincial-arméen och dess allierade, och han äfven måste afskicka en del af sina troppar till de svagt besatta Vestindiska öarnes beskyddande. Clinton tog sin marsch öfven Delaware, genom Newyersey till Newyork, i fiendtliga arméens åsyn, som sökte afskära återvägen för honom. Men oaktadt den för honom ofördelaktiga trakten och den ofantliga trossen, som han måste föra med sig, valde han alltid en så god ställning, att Washington, som åtskilliga gånger angrep honom, likväl hvarken kunde hindra hans återtåg, eller göra något byte. Men knappt hade han kommit in i Newyork, förrän Franske Amiralen d'Estaing visade sig med en den Engelska öfverlägsen sjömakt af 12 linieskepp, som hade 10,000 man troppar om bord. D'Estaing vågade väl icke i dessa omständigheter att angripa Newyork, men det oaktadt var Engelska armén i en ganska farlig belägenhet. Washington höll den innesluten till lands, och d'Estaing till sjös; alla skepp, som förde tillförsel

till Newyork, föllo i Fransosernes händer, och en Engelsk flotta under Amiral Biron, som följde den Franska i spåren, hade lidit så mycket genom storm, att skeppen, skingrade och utan master, ankommo till Hallifax, Newyork och Vestindien. d'Estaing vände sig derpå till Rhode-Island, för att med tillhjelp af provincialtropparne drifva Engelsmännen derifrån, och att här ligga öfver vintern med sin flotta. Men Engelske Generalen Pigot försvarade sig tappert mot detta dubbla anfall. Flottan från Newyork kom honom i rätt tid till undsättning, och d'Estaing måste åter vika undan. En häftig storm, som snart derefter skingrade båda flottorna, hindrade ett sjöslag. d'Estaing oppnådde ändteligen Boston, dit den Engelska flottan följde honom.

Med dessa händelser, som utomordentligt försvårade Nordamerikas återtagande, slutades detta årets militäriska operationer i de norra provinserna, som hittills varit krigets skådeplats. Den drog sig nu till de södra kolonierna, medan Engelsmännen bemödade sig att försvara Newyork, den lilla qvarlefvan af deras eröfringar, att härifrån företaga ströfve-

rier längs efter kusten, som utgjorde ingenting, att upphetsa Vildar och Lojalister, för att med eld och svärd hämnas på invånarne deras affall från England, i de trakter, der Engelske arméerne icke kunde agera. Emedlertid utbröt, i anseende till den med Frankrike upprättade alliansen, ett nytt krig i Europa, som sträckte sig öfver alla den gamla verldens delar, och hvaruti Frankrike, Spanien och Holland efter hvarandra deltogo, och nödgade Storbritannien att till sitt eget försvar använda den till Amerikas eröfring bestämda styrkan. Denna skrifts gränsor tillåta oss icke att utförligt berätta alla uppträden i detta nya krig, ehuru åtskilliga mäktigt verkade till Nordamerikas lyckligt vunna frihet. Det må derföre vara nog att blott anföra, att Storbritannien och Frankrike utan formelig krigsförklaring, snart efter den 6:te Februari 1778 mellan sistnämnda Hof och Amerika slutade allians, började fiendtligheterna, att Spanien 1779 och Holland 1780 deltogo i detta krig mot Storbritannien, att detsamma till största delen fördes i Vestindien, och England i detsamma förlorade sina flesta sockeröar, Vestflorida, Senegambien och Minor-

ca, att Frankrike blef drifvet ur sina Ostindiska besittningar, Spanien förslösade sina skatter på Gibraltars belägring, och Holland förlorade handel; sjöfart, vigt och anseende i Europa.

På samma tid, som Washington, Clinton, d'Estaing och Howe antingen sökte försvara eller eröfra Newyork och Rhode-Island, vågade Engelske Öfversten Butler utur det inre Canada ifrån sjön Ontario, med en hop Vildar och Lojalister, anfall på Pensylvanien och den delen af Connecticut, som ligger vid Susquehannafloden. Liksom några andra, som sedan företogos vid Newyorks och Carolinas gränsor, voro de väl blott ströfpartier, som ingenting afgjorde i det hela, eller utbrott af enskild hämd af förbittrade invånare mot hvarandra; men emedan de utmärkte sig genom större grymheter, än man i senare tider varit van att se, till och med i borgerliga krig; så bevisar kanhända en berättelse om dessa menskligheten vanärande ogerningar, huru litet 18:de århundradets upplysning bör prisas. De kunna äfven förklara det ännu fortfarande outsläckliga hatet mot de nu öfvergifna

Lojalisterne, som midt i sjelfva freden märkes i de flesta Nordamerikanska provinser. Butlers infall drabbade i synnerhet trakten omkring Kingston vid Susquehannafloden. Han tillät här de Vilda att härja med eld och svärd; att nedhugga invånarne, eller efter deras barbariska sätt skalpera dem, och till och med, sedan inbyggarne voro nedgjorde, eller förjagade i skogarne, pina kreaturen, sedan man skurit tungan ur halsen på dem lefvande. En af dessa barbarer, sjelf invånare i denna trakt, dref sin omensklighet så långt, att han på en fången Befälhafvare först lät genombåra nakna kroppen med torrvedsstickor och sedan bränna honom jemte två andra Anförare lefvande och långsamt vid sakta eld. En annan af dessa omenniskor hade förut lefvat i oenighet med sin fader, och ofta hotat att mörda honom. Under det allmänna blodbadet mellan Wilkesboroughs och Kingstons invånare, verkställde han sin omenskliga föresats och lät nedhugga honom tillika med sin moder och sina syskon.

Men icke blott i Vildarnes sällskap, i aflägsna, från egentliga krigsteatern afskilda länder, rasade Lojali-

ster och Kongressens anhängare mot hvarandra; utan till och med i sjelfva grannskapet af Newyork och i Sydcarolina töreföllo lika fasliga uppträden, som Befalhafvarne för båda krigförande partierna låto anställa. Här måste de fångne, eller såsom Engelsmännens vänner misstänkte Lojalisterne utstå nästan otroliga grymheter. Att utan process blifva hängde, var i Newyersey och Carolina deras vanliga öde; men stundom ledo dessa inbördeskrigets olyckliga slagtoffer då först dödsstraffet, sedan deras ögon blifvit utstuckna, naglarne slitne från händer och fötter, eller andra barbariska stympningar blifvit företagne med dem, och i Sydcarolina var de till galgen bestämda Lojalisters antal ofta så stort, att det i egentligaste mening felades rep, och mången Lojalist blott af denna orsak undgick döden.

Mot slutet af året 1778 flyttades kriget till Amerikas södra provinser, och å Engelska sidan ifrån Österflorida, till Georgiens och den derintill gränsande provinsen Sydcarolinas eröfring. Derigenom ville England skydda båda Florida, som icke deltagit i kriget mot England, men ofta blifvit

oroade af Amerikanerne, mot desse sistnämndes ströfverier. Man räknade här på Lojalisternes bistånd, hvilkas antal var betydligare i de södra provinserna än i de norra, och lofvade sig af detta företag så mycken större nytta, som dessa södra provinser mer än de öfriga satte Kongressen i stånd att föra kriget mot England, emedan deras varor, tobak, indigo och ris, efterfrågades i Europa, och dessa produkter kunde med stor vinst försäljas i de neutrala Vestindiska hamnarne. Dessutom kunde de Engelska sockeröarne då erhålla lättare tillförsel under kriget, men deremot genom denna operation afskäras från de Spanska och Franska öarne. Georgien, som icke hade någon betydig milis, och hvarest invånarne ännu icke skingrat sig så ifrån hvarandra, som i de öfriga kolonierna, anfölls då från land- och sjösidan tillika. På landsidan framryckte General Prevost ifrån Österflorida med Engelske tropparne, som han här kunde samla och förstärka med Lojalister. Men han fann otroliga svårigheter att med sin lilla armé komma genom de tätt igenväxta skogarne, de nästan oräkneliga gölar och strömmar, som genomskära kusten af Florida och Geor-

gien, och ofta fann han här ingen annan föda än ostron och af hafvet uppkastade skaldjur. Efter många öfverståndna besvärligheter kom han ändteligen till Sunbury, den andra Georgiska staden, och eröfrade den utan svårighet. En annan Engelsk armé afskickades emedlertid dit ifrån Newyork, som äfven lyckligt landsteg före årets slut, ehuru den blott bestod af åtta svaga bataljoner, och en särskild provinsarmé försvarade provinsen mot densamma, förjagade under sin General Howe Amerikanerne ända till Sydcarolina och eröfrade utan motstånd hufvudstaden Savannah, så att hela provinsen i de första månaderna af året var i Engländarnes händer. Ifrån denna tiden till Cornwallis kapitulation i Virginien utbredde sig de Engelska vapnen ända till Virginien, men deras arméer kunde, i anseende till deras ringa antal, sällan bibehålla mer än särskilda poster af de gjorda eröfringarne, och invånarne grepo genast åter till vapnen, så snart Kongressens armé nalkades deras grannskap, och Engelsmännen antingen voro för svage eller för aflägsne för att beskydda sina vänner. I de norra provinserna blef, se-

dan de öfvergifvit Rhode-Island, New-york och Långön deras hufvudposter, och Canadiska arméen vågade efter Bourgoynes tillfångatagande, blott då och då ett ströftåg i Vermonts område och längs efter sjöarne, utan att likväl kunna hvarken förlika invånarne med England eller bibehålla sina eröfringar. Likväl led i medlet af året 1779 en Amerikanernes flotta, som utrustades till Bay Penobscots återtagande, ett totalt nederlag, hvarefter Kongressen, lika så litet som enskilda provinser, vågade några ytterligare sjöexpeditioner.

Hamnen Penobscot, i de nordligaste till Massachusetsbay hörande trakter, är en af de bästa, och öfverflödigt försedd med allt till skeppsbyggnad nödvändigt virke. Emedan månge Lojalister, eller missnöjde öfver Massachusetsbays regering, funnos bland invånarne, så hade en del af besättningen i Hallifax bemäktigat sig denna hamn. Newhampshire och Massachusetsbay blefvo derigenom blottställde för ett nytt anfall, hvarifrån kapitulationen vid Saratoga med möda hade befriat dem. I Boston gjordes derföre stora rustningar, för att fördrifva Engelsmännen ur hamnen

Penobscot, innan de förskansade sig eller erhöllo hjelp från Newyork eller Hallifax; och en flotta af 11 bevärade skepp, som förde från 18 till 32 kanoner och hade några tusen man om bord, gick om sommaren dit. Men lyckligtvis kom Amiral Gambier ifrån Newyork det svaga detachementet till undsättning, som ifrån de halfgjorda verken tappert försvarade sig mot Amerikanerne. Hvarefter fiendtliga flottan genast upphäfde belägringen och sökte i Penobscotfloden säkerhet för de Engelska skeppen, men den förföljdes så skyndsamt, att intet enda fartyg, krigsskepp likaså litet som transportskepp, undkom, inalles 37 skepp uppbrändes eller sänktes, och de derpå inskeppade landttropparne, tillika med sjöfolket, måste genom skogarne söka återvägen till Boston. Likväl gaf icke denna seger och besittningen af Penobscott Engelsmännen öfverlägsenheten i Amerikanska kriget åter, som de förlorat efter deras Canadiska armées förlust och den mellan Kongressen och Parisiska Hofvet slutna alliansen. Lika så litet uträttade en landstigning, som de sedan försökte på Virginska kusterna. På denna Virginiska expedition i Maj 1779

under General Mathew eröfrade de väl ganska många Amerikanska skepp, förstörde några vigtiga magasiner och den då åter lifvade tobakshandeln i denna provins; men de kunde här hvarken fatta posto eller göra någon diversion till deras södra armèes fördel, som eröfrat Georgien och derifrån snart utbredde en allmän förskräckelse öfver södra provinserna.

General Prevost som anförde denna armée, vågade då, oaktadt dess ringa antal, ett anfall på Sydcarolina, och till och med på Charlestown, som Lincoln försvarade med en stark armé. Men detta företag var för stort för den lilla Engelska arméen, och Prevost måste öfvergifva sina eröfringar så när som på Savannah och Carolinska ön Port Royal. Han slog väl en del af Lincolns armé vid Sydcarolinas gräns, men förstärkningar från denna provins ersatte snart dess förlust, och den blef Engelska arméen beständigt öfverlägsen. Äfven Lojalisterne i Nordcarolina, som 700 man starke grepo till vapen till Engelsmännens bistånd, hade ingen bättre lycka än vid Clintons första anfall på Charlestown och blefvo förskingrade. Slutligen felades groft artilleri

för södra arméen för att beskjuta denna stad, hvars invånare, utom besättningen, visst voro fyra gånger manstarkare än Prevosts armé. Men hade Prevost kunnat bevilja staden och hela provinsen Sydcarolina neutralitet, som båda åstundade af honom ända till krigets slut, eller hade England kunnat vänta, att invånarne skulle hålla neutraliteten, så hade detta företag visst haft vigtigare följder.

Kongressen sökte deremot att fördrifva Engelsmännen ur de södra provinserna, och i hela Carolina gjordes, efter Prevosts återtåg, stora rustningar för att åter erötra Georgien. Medan d'Estaings flotta, som hade 5000 man Franska troppar om bord, närmade sig ifrån Vestindien till dessa provinsers kuster, framryckte Lincoln till lands med 3000 man Amerikaner mot Savannah, Engelska hufvudposten. Fransoserne landstego äfven obehindradt i Georgien, och Savannah blef först ordentligt belägradt af båda arméerna, och sedan bestormadt. Men Prevost dref den tre gånger starkare fienden tillbaka; d'Estaing öfvergaf den nya Fristatens kuster sedan han förlorat 1500 man af sina bästa troppar vid denna expedition.

tion, och seglade med sin af fiender och stormar illa tilltygade flotta åter till Europa.

Franska hjelpflottans afsegling till Europa, och den lycka, som den lilla norra arméen hittills haft i sina företag, förmådde den Brittiske Befälhafvaren att till den södras understöd använda en del af sin armé, som i Newyork, efter Philadelphias utrymning, blott höll denna ort och Lång-ön besatt. Sedan Clinton dragit till sig besättningen på Rhode-Island och derigenom öfvergaf denna hamn och alla företag på Nya England, seglade han med en ansenlig makt till Sydcarolina, så att blott vid pass 6000 man qvarlemnades till Newyorks beskydd. Han ankom hit i Februari 1780, och riktade sitt anfall genast på Charlestown, som försvarades af en talrik garnison och var väl försedt med allt. Derföre drog belägringen ut på tiden, och Clinton var tvungen att låta ännu mer manskap komma från Newyork. Den 11:te Maj gaf sig ändteligen Charlestown; besättningen, 5611 man stark, gjordes till krigsfångar; Engländarne eröfrade öfver 400 kanoner, jemte ett ofantligt krigsförråd; äfven föllo åtskil-

liga Amerikanska och Franska fregatter och andra skepp i deras händer. Emedan Clinton befarade ett anfall af Washingtons armé på Newyork, och efter Charlestowns eröfring invånarne i denna provins talrikt gåfvo sig under Engelsmännen, så gick han med största delen af tropparne tillbaka, men lemnade General Cornwallis med vid pass 6000 man i Carolina för att fullborda de södra provinsernas påbörjade eröfring. Denna armé var kan hända stark nog att försvara Sydcarolina, hvars invånare dels voro underkufvade, dels beväpnade till provinsens beskydd; men långt ifrån talrik nog för att eröfra Nordcarolina. Cornwallis upprättade väl af de bofaste invånarne en milis, som blott behöfde tjena, då Carolina blef fiendtligt angripet, men de andre, som till en del redan hade tjent i Lincolns armé, och icke voro bofaste, måste, indelade i reguljära regementer, förstärka hufvudarméen. De skulle icke tjena längre än sex månader, ej heller brukas utom Nord- och Sydcarolinas gränsor. På detta sätt trodde han sig bäst kunna försvara sina eröfringar, utan att han behöfde försvaga sin hufvudarmé genom besätt-

ningar i de eröfrade provinserna eller kommunikations-posterna. Men Kungliga partiet var hvarken i Syd- eller Nordcarolina så talrikt, att Cornwallis kunde öfverlemna åt invånarne båda provinsernas försvar; snarare voro de, som man beväpnat i denna afsigt, de första, som regementsvis öfvergåfvo honom, så snart Kongressens armé under General Gates visade sig på gränsorna: andre öfvergåfvo hellre sina boningar än att lefva under Brittiskt välde, och hela provinsen blef, så snart Cornwallis ryckte längre fram, en vidsträckt skådeplats för det grymmaste borgerliga krig, hvaruti Lojalister och Amerikanske patrioter förföljde hvarandra med yttersta raseri. Cornwallis qvarlemnade derföre Rowdon till Georgiens och Nordcarolinas försvar, och gick sjelf med vid pass 4000 man emot Amerikanska Generalen Gates, Bourgoynes öfvervinnare. Han hade väl den lyckan att slå densamma vid Camden, vid pass 30 mil från Charlestown, och att skingra hans armé; men denna seger och åtskilliga andra, som han efter slaget vid Camden vann öfver fienderna, voro snarare fördelaktiga för de öfvervunna

än för de segrande. Hvarje drabbning försvagade hans lilla armé, och ofta måste han qvarlemna sina sårade, för de elaka vägarnes skuld och i brist af åkdon, och gifva fångarne frihet, så snart de lofvade att förblifva Engelska kronan trogna. Han hade dessutom under sitt framträngande i Nordcarolina att kämpa med samma svårigheter, som General Bourgoyne på sin Canadiska expedition. Landet, som han genomtågade, var dels ödemark dels förhärjadt af invånarne, på det Engelsmännen icke skulle finna några medel till att fortsätta sitt tåg. En talrik armé var honom öfverallt till mötes, och ehuru ofta han erhöll fördelar öfver den, förbättrades likväl icke hans farliga belägenhet. Under alla dessa svårigheter, som elaka vägar, en mängd floder, som han måste passera, och den heta årstiden ännu mer ökade, måste han dela sin armé, som sammansmält till 1723 man, i åtskilliga korpser, för att lätta sin marsch. Slutligen då äfven Sydcarolinas invånare, oaktadt den gifna hyllningseden, grepo till vapen, och han hvarken kunde återvända dit eller vänta understöd derifrån, blefvo hans lätta förtroppar i grund slagne af Ame-

rikanerne, och han måste draga sig åt sidan mot Wilmington, sedan han efterlemnat all sin tross, för att härifrån fly undan de förföljande fienderna till Charlestown. Derjemte var bristen vid hans armé i detta ödelagda land så stor, att tropparne stundom icke på två dagar hade bröd. I denna belägenhet, då det enligt hans egen berättelse felades honom allt, hade han måhända varit pligtig för sin egen räddning att segla från Wilmington till Charlestown. Men här måste han först vänta på transportskepp. Hans återtåg skulle hafva förstört alla hittills vunna fördelar i hela sydliga expedition, och som ännu ett, ehuru högst osäkert, räddningsmedel var öfrigt, valde han detta, nemligen att skynda från Wilmington midt igenom Nordcarolina till Virginien. I denna provins hade just då en från Newyork detacherad korps Engelsmän landstigit, som väl tillfogade handeln och de i Cheasepeakbay boende invånare stor skada, men i anseende till afståndet från södra arméens krigsteater icke kunde lemna någon väsendtlig hjelp. Cornwallis vågade att förena sig med dessa troppar, och ankom efter en 30 dagars marsch i början af Maj

till Petersburg, deras högqvarter. Hans armé ökades genom denna förening och andra förstärkningar till 8000 man, och var nu mera i stånd att företaga något vigtigt. Men landets beskaffenhet, Befälhafvarnes olika tankar och valet af en hufvudpost, och den makt, som nu ifrån norr och söder förenade sig i Virginien, tvingade honom snart att endast inskränka sig till försvaret af Yorktown och Glocester mellan York- och Tamesfloden.

Långt före hans ankomst var redan mellan Kongressen och Franska Hofvet den operationsplan uppgjord, att med förenade krafter angripa Newyork. En Fransk flotta hade derföre i Juli landsatt 6000 man på Rhode-Island och tagit denna vigtiga hamnen i besittning, hvars försvar Kongressen öfverlemnade till dessa troppars Befälhafvare, Grefve Rochambeau. Washingtons armé hade, oaktadt han måste afsända troppar till södra provinsernas beskydd, blifvit förstärkt till 20,000 man, och en annan talrik Fransk hjelpflotta väntades från Europa. I Newyork var allt i fruktan, och emedan Washingtons armé tillika med Franska hjelptropparne, under Rochambeau trängre in-

nesloto orten, äfven verkligen gjorde anstalter till anfall; så drog Clinton en del af Virginska tropparne till sig, men hvarigenom Cornwallis blef så försvagad, att han icke en gång kunde agera försvarsvis. Då Franska flottan sedan ankom till Amerika, och snart derefter, 28 linieskepp stark, hade intagit Cheasepeakbay, och Cornwallis hvarken till lands eller sjös kunde våga sig ur Yorktown, fordrade han af honom, att han skulle skynda med alla sina troppar till Newyorks försvar. Clinton, öfvertygad, att de allierades förenade makt var riktad mot Newyork och icke emot Virginska arméen, lät Fransoserne obehindradt gå från Rhode-Island, tillika med Washingtons armé, genom Newyork och Newyersey öfver Delaware, och 3000 man, som Washington qvarlemnade, voro i stånd att innesluta honom med hans då 20,000 man starka armé. Cornwallis var deremot i den ögonskenligaste fara och utan hopp att erhålla hjelp. Franska flottan var mästare af Cheasepeakbay, en korps Amerikaner och Fransoser hade kringrändt honom på landsidan, för att tvinga honom till kapitulation. Men han kunde icke länge

försvara sig mot en så öfverlägsen fiende, hvars landtarmé var 20,000 man stark och försedd med allt hvad som fordras till en belägring. Hans post på Virginska kusten kunde enligt krigserfarnes omdöme för ingen del bibehållas, och ännu mindre mot en förenad landt- och sjömakt, som då inneslöt honom. Han var hvarken försedd med artilleri eller ammunition för att uthärda en belägring, och en Engelsk flotta, som ville bistå honom, måste vika för den Franska. Likväl lät han det komma till det yttersta, och gaf sig först den 19:de Oktober till krigsfånge, sedan han bortskjutit allt sitt krutförråd. Clinton inskeppade sig väl vid underrättelsen om Cornwallis fara till hans räddning; men då han uppnådde Virginska kusterna, var kapitulationen redan underteknad, och Cornwallis med 7000 man landt- och 1500 man sjötroppar tillfångatagen af Amerikanerne, hvarföre han begaf sig med oförrättadt ärende tillbaka.

Så förlorade England den andra arméen, som skulle underkufva en del af Amerika, och som på sitt utomordentliga tåg, midt igenom de dagligen ökade fienderna, och lidande brist på

allt, visat under af tapperhet. Hade den icke framträngt så långt och i rätt tid blifvit understödd från Newyork, eller blott Engelska flottan varit i stånd att bibehålla sin fordna öfverlägsenhet mot den Franska i de Amerikanska vattnen; så torde kriget å denna sida icke så hastigt blifvit afgjordt till de Tretton förenade Staternes fördel.

Men efter nederlaget vid Yorktown var Nordamerika utan hopp förloradt för England. Om Bourgoynes tillfångatagande visade Engelsmännen de stora svårigheterna att med uppoffring af alla deras krafter åter eröfra Amerika; så måste de vid den andra arméens förlust alldeles öfvergifva denna tankan, så mycket mer, som de dessutom hade att strida med Spanien. Från denna tiden var England icke mer i stånd att der agera offensift med arméerna; planen att kufva de södra provinserna sattes alldeles å sida; fiendtligheterna mellan båda delarne inskränktes till några kaperier, skärmytslar och ströftåg, och af alla hittillsgjorda eröfringar förblefvo endast Savannah, Charlestown och Newyork besatta med Engelska troppar.

För att icke genom andra samtidiga händelser afbryta sammanhanget af krigsoperationerna i södra provinserna' äro de förra, och det, hvarigenom året 1781 för öfrigt utmärker sig i Nordamerikanska kriget, sparda för detta rum. Hufvudarméen i Newyork kunde (i anseende till förstärkningarne härifrån till den södra arméen, och i anseende till de små detachementer, som Clinton utsände till Connecticut, Newyersey och Virginien för att förstöra några magasiner eller vissa platsers handel, och derigenom försvagade sig sjelf mer än kolonierna) icke våga något företag af vigt, utan att blottställa Newyork för den största fara. Kongressen kämpade med det allmänna missnöjet öfver krigets långvarighet, med den beständigt tilltagande penningebristen och de deraf flytande oändliga svårigheter att föra kriget, äfven blott försvarsvis. Derföre utbröto i detta år häftiga jäsningar i de förenta Staterna, hvilkas närmare omständigheter döljas för oss genom afståndet och deltagarnes tystlåtenhet; ja dessa oroligheter utspridde sig till och med i armén, och den stora nöden vållade här farligare uppträden, myteri och sammangaddnin-

gar, men hvaraf Engelsmännen icke drogo den väntade nyttan. Amerika, som redan före kriget var penningfattigt, råkade genom detsamma och handelns fullkomliga förfall i ännu större torftighet. Rustningarne mot England öfverstego vida en början de, ännu icke inrättad stats krafter, hvarföre ock oredan i dess finanser genast i början af kriget var utomordentligt stor. Pappersmyntet, hvarmed de oundvikliga krigsomkostningarne skulle bestridas, hade förlorat allt värde, och lån och pålagor voro de enda medlen till att forfsätta kriget. Men Kongressens kredit var så svag, att, utom af Frankrike, blott ringa summor kunde få lånas af utländningar, och krigsgärderna funno i åtskilliga provinser så många motsägelser och erlades så oordentligt, att de aldrig räckte till de nödvändigaste utgifter. Efter de gjorda anordningarne skulle krigsgärden i de sista åren inbringa 8 millioner R:dr specie, och åtskilliga provinser bidraga öfver en million dertill; men Skattmästaren erhöll blott tjugondedelen af denna summa, och tropparne kunde icke munderas, magasinerne förblefvo tomma, och tropparne kunde icke en gång erhålla den tillbörliga

solden, Då de derföre gingo barfota; och utan sold och kläder måste blifva vid arméen utöfver deras tjenstetid, emedan rekryteringarne i dessa omständigheter endast gingo långsamt för sig, och några provinser till och med icke ville lemna sina kontingenter, öfvergåfvo de hoptals sina fanor, eller slogo sig tillsammans, för att med våld utkräfva sina fordringar. En sådan händelse föreföll i början af året 1781, då Pensylvanske tropparne, 1500 man starke, på en gång öfvergåfvo lägret, grepo till vapen mot sina officerare, som ville blidka dem, och fordrade sold, mondering och proviant. De marscherade, försedde med artilleri till sitt försvar, några mil från högqvarteret och valde till anförare en Engelsk öfverlöpare, hvilken tjente bland dem såsom Fältväbel. Icke blott Kongressen, utan äfven Engelsmännen i Newyork, trädde med dem i underhandling; och de senare tillbödo dem de fördelaktigaste vilkor. De lofvade dem deras återstående sold, äfven om de icke ville träda i Engelsk tjenst. Men de voro icke sinnade att strida mot sit fädernesland, och då Kongressen beviljade dem deras fordringar, och alla, hvilkas tjenstetid

var förfluten, hemförlofvades, vände de åter om till hufvudarméen.

Ett äldre, för Washingtons armé farligt anslag kunde Engelsmännen lika så litet begagna, emedan det händelse vis blef upptäckt före verkställigheten. Arnold, som genom den namnkunniga vintermarschen till Quebec och Canadiska sjöarnes tappra försvar, fördelaktigt utmärkt sig bland de hjeltar, som fäktade för Nordamerikanska friheten, ansåg sig då vara förfördelad af Kongrssen, och i synnerhet af Pensylvanska staten. Han hade varit Befälhafvare i Philadelphia, sedan Engelsmännerne lemnat denna ort, men här blifvit ställd under ransakning för utprässningar och allmänna medels förslösande, som likväl icke hade någon vidare följd för honom, än en förebråelse af General Washington. Han förblef äfven i Kongressens tjenst och kommenderade 1780 den ena flygeln af hufvudarméen, som kantonerade vid Westpoint i bergen. Missnöjd öfver den lidna behandlingen, och att man så snart glömt hans förtjenster, trädde han då med General Clinton i underhandling, för att lemna Engelsmännen denna hufvudpost och sin ar-

mé i händerna. Detta var för England en sak af största vigt, som jemte deras vapens lyckliga framgång i de södra provinserna, fördelaktigt kunde ersätta dem alla i detta krig hittills lidna förluster. De erhöllo, om Arnold lät sig öfverrumplas af dem, hufvudposten i Newyorks berg, utur hvilken det icke varit för dem möjligt att fördrifva General Washington, och kunde härifrån lättare än ifrån Newyork utbreda sig öfver Newyersey, Connecticut och de nordliga trakterna af Newyork, till hvilkas kufvande Bourgoynes armé år 1777 var bestämd. En del af Amerikanska arméen skulle nödvändigt blifva fången, men den andra delen, som de efter denna lyckliga öfverrumpling kunde angripa till vatten och land, skulle antingen få lika öde, eller blifva af dem så skingrad, att den efter förlusten af sina magasiner, tross och artilleri, icke så lätt kunde uppehålla dem i deras seger. Denna plan ville Arnold utföra, medan Washington icke var närvarande vid arméen. Men för att tillbörligt öfverenskomma om allt, och fullborda hela underhandlingen, afskickades Clintons Generaladjutant, Major André, en

försökt officer, till Amerikanska lägret. Begge hade förut brefvexlat med hvarandra om denna sak, under de antagna namnen Andersson och Gustavus. André steg om natten i land i NeWyersey vid Amerikanske förposterne, hvarest Arnold väntade på honom och tog honom med sig i sitt tält. Här blef han hela natten och följande dagen. Men återvägen till NeWyork kunde han icke anträda på första sättet, och han förändrade namn och klädedrägt, för att göra sitt fäderneslund en tjenst af sådan vigt. Under namn af Andersson kom han, försedd med Arnolds pass, obehindradt ur lägret och genom alla Amerikanska poster. Men olyckligtvis hände det, att han vid en liten ort, vid namn Tarrytown, mötte tre soldater af landtmilisen, hvilka äfven i början vid uppvisandet af hans pass låto honom gå vidare. Men en af dem märkte något misstänkt hos denna främling, så att han följde honom i spåren och examinerade honom nogare. Den förklädda Andersson förlorade härvid all rådighet och röjde derigenom afsigten med sin resa. Soldaterne blefvo stärkte i sina misstankar, då han med sitt guldur och en

rik penningpung ville köpa af dem friheten att fortsätta sin resa, och sedan tillade de största löften, om de ville ledsaga honom till Newyork. Han återfördes derpå af dem till högqvarteret, hvarest man vid närmare undersökning fann, att han var Major i Engelsk tjenst, och hade de noggrannaste underrättelser, skrifna af Arnold sjelf, om lägret vid Westpoint, tropparnes styrka och ställning, och öfverhufvud de utförligaste handlingar om Washingtons armé. Arnold erfor ännu i rätt tid den elaka utgången af sina underhandlingar och undkom lyckligt utföre Hudsons flod till Newyork. Men André blef såsom en fiendtlig spion afrättad med repet, oaktadt Brittiska Generalitetets föreställningar och allt bemödande att rädda honom, och ehuru han blott under en Amerikansk Generals beskydd låtit se sig på fiendtliga området; deremot lät Georg III uppresa åt honom ett monument i Westminsterabby, ett ställe der Konungar och de förtjentaste Britter hvila tillsammans.

Förgäfves hade Storbritannien nu redan i sju år förenadt våld och list för att underkufva Amerika, då Corn-

wallis kapitulation förmådde icke allenast oppositionspartiet, utan äfven största delen af hela nationen, till det enhälliga beslutet, att göra ett slut på det så förderfliga kriget med Amerika, och deremot använda alla krafter mot de Bourbonska Husen. De missnöjdes klagan öfver Nordamerikanska kriget, som under dess fortgång var beständigt riktad mot Ministrarne, blef dagligen mera högljudd, då hvarje underrättelse från Amerika antingen förkunnade nederlag, eller bevisade omöjligheten att kufva Amerika, och de utomordentliga krigsomkostningarne årligen betungade nationen med nya skulder och pålagor. De förnämsta medlemmarne af oppositionen föreslogo derföre i början af år 1782 att sluta fred med Kongressen och draga tropparne från Amerika, hvilket bifölls af Underhuset. Det rådande partiet förlorade derigenom majoriteten, och emedan snart derefter de, som alltid afmålat detta kriget såsom skadligt, eller Rockinghams parti, erhöllo Statsrodret, så utfördes äfven detta ärende af dem med all drift. Kriget inskränktes blott till Newyorks försvar; Savannah och Charlestown öfvergåfvos, och Ameri-

kanerne erböds sjelfständigheten före underhandlingarnes början. Men fredsverket drog ut på tiden, emedan dylika underhandlingar tillika blifvit började med andra makter i Paris, och gränsornas utstakande i Nordamerika gjorde många svårigheter. — Sluteligen afslöts det den 20:de Januari 1783. Storbritannien erkände i denna ofördelaktiga fred de Tretton Koloniernas sjelfständighet, och lofvade att utrymma det, som det innehade i deras område. De erhöllo den bästa delen af Canada ända till Missisippifloden, en landsträcka af 18000 qvadratmil; och de fingo, liksom förut, deltaga i fisket vid Newfoundland och i Lorenzviken. De olycklige Lojalisterne, som uppoffrat lif och blod för England, rekommenderades till Kongressens nåd, för att återfå sina förlorade gods. Men den oförsonliga partiandan har, oaktadt freden, landtförvist dem ur de flesta provinser; i Newyersey blefvo många, som efter återställd fred ville återvända, med afskurna näsor och öron återsände till Newyork. I andra provinser förböds dem såsom statsförrädare, vid lifsstraff att återvända. Nordcarolina ensam har varit mildare mot dem, och

har återkallat sina flesta Engelskt sinnade undersåtare utur den landsflykt, hvaruti de måste lefva under kriget. Hvarföre Lojalisterne i andra provinser antingen måste flykta till Österflorida och Jamaica, eller bortbyta sina gamla hemorter mot Nya Skottlands kalla ödemarker, hvarest de i hafsviken Fundy i grannskapet af Lureburg grundlagt en ny stad, och genom dess namn Shelburn förevigat den Brittiska ministér, som uppoffrat dem i freden.

Så slutade Parisiska freden den åttaåriga striden mellan Storbritannien om frihet och underdånighet. Ofta var den nya Republiken, i anseende till sina fienders öfverlägsna makt, i yttersta fara att förlora den knappt erhållna sjelfständigheten och falla i en hårdare träldom än förut. Men hennes ledares ihärdighet att våga allt för frihetens sak, den ifver, hvarmed så många till språk, seder och troslärор åtskilde invånare fortsatte den början striden, Frankrikes bistånd och Storbritanniens öfvermodiga förtröstan till sin makt och sina outtömliga medel att fortsätta kriget, räddade Amerika på ett underbart sätt ur de största förlägenheter och stadgade dess

frihet hastigare och med mindre användning af krafter, än efter föremålets vigt kunde förmodas. Krigets vanliga härjningar, och den förbittring, hvarmed det fördes i NewYersey och Sydcarolina, hafva likväl ödelagt en del af dessa provinser och återbragt uppodlade befolkade trakter till deras fordna vildhet. Ännu mer hafva alla Tretton Provinserna förlorat af deras dessutom svaga folkmängd. Kongressen uppger väl antalet af de i kriget förlorade fäderneslandets försvarare blott till 80.000 man; men huru många hafva icke dessutom omkommit genom sjukdomar. hunger och andra krigets följder! Huru många flitiga förmögna invånare har icke Amerika förlorat genom den ännu fortfarande förbittringen mot Lojalisterne, af hvilka lika så många och ännu flere. än kriget bortryckt, lefva kringspridde i Engelska besittningarne! Äfven har kriget efterlemnat en annan besvärlig börda, statsskulder af flera millioner, 72 millioner Riksdaler pappersmynt och 57 millioner i lån, hvilkas återbetalning, jemte de nya pålagor, som dertill äro oundvikliga, stundom skola förbittra invånarnes nya belägenhet. Men deremot

har Amerika räddat sig från ett främmande öfverherrskap, förskaffat sina invånare den borgliga frihetens oärderliga sällhet, och genom visa lagar så försäkrat den mot alla anfall, att Amerika, i jemförelse med andra Republiker, kan berömma sig af den oinskränktaste frihet.

Politiske spåmän hafva väl redan bedömt Storbritanniens förlust genom Amerikas vunna frihet, och följderna af denna högst vigtiga händelse för Europas sällhet eller olycka. Likväl, utan att här uppreda allt, hvad som blifvit sagdt och kan sägas öfver detta ämne, eller att inlåta oss i en vederlägning af dessa politiska betraktelser, skola mina läsare kanhända här vänta något dylikt, men hvilket jag i brist af rum måste inskränka blott till ett kort besvarande af de frågorna: Hvad har Amerika vunnit genom den erhållna sjelfständigheten, och hvilka sannolika följder kan den hafva för Europa?

Amerika har vunnit sin frihet och en rang bland sjelfständiga stater under lyckligare omständigheter än andra länder i dylik belägenhet. Derföre skall denna Republik med tiden snart glänsa öfver sina systrar, och

århundraden skola knapt vara tillräckliga att begränsa dess växande storhet. Amerika är ännu långt ifrån till hälften uppbrukad, men innehåller ofantliga sträckor af den fruktbaraste mark, hvars uppodling regering, belägenhet och klimat lätta. Amerika har stor plats för tillkommande millioner, som här kunna föda sig af egna fält och med mindre möda än i Europa. Amerika skall således årligen tilltaga i folkmängd, och tillväxa blott genom denna folkökning, som länge kan fortfara utan konstlade medel; och dess tillkommande storhet är bygd på fastare grundval än andra Fristater, som till större delen hafva handeln att tacka för sitt bestånd. Amerika har erhållit en större frihet, än det njöt före kriget. I de åtskilliga provinserne, som ändrat sin regeringsform efter sjelfständighetsförklaringen, har man användt den stora sorgfälligheten, att så omskapa deras Demokratiska författning, att den hvarken kan urarta till Aristokrati eller Monarki. Skillnaden mellan stånd är här alldeles upphäfven; ingen klass af medborgare har framför andra ärfteliga anspråk på rang, värdigheter och embeten; och hvarje medborgare

af klokhet, kunskaper och verksamhet kan göra anspråk på en plats som medlem i Regeringen, deputerad i Kongressen, eller såsom dess President. Religionsskillnaderna, som i Europa aflägsna så många skickliga medborgare från embeten och värdigheter, emedan de icke bekänna sig till det rådande religionspartiet, äro i de flesta provinser redan upphäfda. I Newyersey och Carolina lemnar väl sjelfva den nya regeringsformen protestanterna företräden framför andra Christna; men deremot hafva andra alldeles förkastat begreppet om en rådande religion, förklarat alla den sanna Gudens bekännare, alla Christna utan åtskillnad, för skickliga till de högsta värdigheter, eller i deras nya författning lemnat frågan om embetsmännens religion oafgjord. Freden gifver de Tretton Provinsernas nu varande och tillkommande invånare grundadt hopp att här lättare, beqvämare och rikligare finna deras uppehälle än någonstädes i Europa, och att ostördt få njuta frukterna af deras flit. Så snart det band, som nu väl förenar, men icke fullkomligt sammanfogar de Tretton förenade Staterna blir fastare knutet — ett värf, som Kongressen visst icke

längre skall uppskjuta, skall denna förnyade union qväfva tillkommande krig och tvister mellan dem. Ett stort steg till det allmänna lugnets upprätthållande i Amerika har redan blifvit gjordt genom gränsornas närmare utstakande, för hvilkas skuld verkligen fiendtligheter utbröto i några provinser under det nu slutade kriget, bland andra mellan Pensylvanien och Connecticut. Hvarföre staterne Virginien och Nordcarolina, vid den sista förändringen af deras gamla regeringsform, uttryckligt afsade sig alla anspråk, som de, i kraft af sina stiftningsbref, kunde göra på sina grannars länder. Emot deras Europeiska grannars, Spaniens och Storbritanniens anfall äro deras gränsor tillräckligt försvarade genom en talrik landtmakt och den inrättningen, att hvarje fri invånare vid allmän fara måste skynda till fäderneslandets försvar, och som deras läge och författning icke lätt kan inveckla dem i Européernes tvistigheter, så hafva invånarne just ingen fiende att frukta, som kunde förstöra deras boningar och det som deras flit aftvingade ödemarken åt en talrik afföda. Förnämsta delen af deras göromål skall, i anseende till deras lands vidd och dess

ännu

ännu långt ifrån fullbordade uppodling. blifva att söka erhålla nyttiga produkter, mot hvilka Europa och Vestindien gerna skola förse dem med sina varor, som Amerika antingen icke kan frambringa eller aldrig alstra i tillräcklig mängd, så länge åkerbruket, hvars utbredande så mycket gynnas af deras författning, kan beqvämare och förmånligare föda största delen af landets invånare. I de norra provinserna gifver väl åkerbruket icke så rik vinst som i de södra, hvilka, utom säd, lemna tobak, ris och andra varor till handeln med Europa; men som boskapsskötseln förträffligt lyckas i de förra, som skogarne innehålla ett så outtömligt förråd af timmer och skeppsvirke, och det mest lönande fiske idkas på kusterna, så gifva dem dessa yrken lika så rikt uppehälle. Visst måste nu de sjelfständige Amerikanerne betala mer i utlagor, än de voro vane under Brittiskt öfvervälde, emedan kriget efterlemnat en besvärlig nationalskuld, emedan deras statsutgifter ökat sig, och landets försvar, som Storbritannien fordom åtog sig, årligen fordrar icke obetydliga summor. Men som dessa skatter endast kunna indrifvas med

invånarnes samtycke, då ingen lär taxera sig öfver sin förmögenhet, och dessa skatter endast uppbäras på bestämd tid, eller blott af yppighetsartiklar och umbärliga främmande varor, så skola de icke så lätt som Europa undertrycka invånarne, eller icke så lätt förnedra de lägre klasserna af dem till den bland oss så allmänna fattigdom.

För Europa har denna nyss slutade revolution i nya verlden visst de vigtigaste följder, och hvad vi deraf blott på långt håll gissa, skola våra efterkommande på ett öfvertygande sätt erfara. Skadlig är den icke, i det hela betraktad, för vår verldsdel, och om ock enskilda Stater skulle lida deraf, eller ryktet om Amerikanska friheten kunde öka utvandringarne från Tyskland och Storbritannien, så skall Europa likväl vinna i det hela. En del af Amerikanska handeln, som trånade under monopoliers flit och industri förstörande fjättrar, eller blott riktade enskilda Stater, blir derigenom vidsträcktare, öppen för flera deltagare och derigenom i det hela fördelaktigare. Hela Europa har nu frihet att ur första handen, och till de bästa priser köpa Amerikanska pro-

dukter, som det fordom endast kunde erhålla öfver England och dyrare. Alla Europeiska Stater, som idka handaslöjder, i synnerhet Frankrike och Tyskland, skola i Amerika finna säker afsättning på sina varor, emedan det fordna monopolium med England är upphäfdt, och dessa länder kunna lemna linne och ylletyger till bättre pris än England. Svårigheten att bibehålla aflägsna biländer i lydnad, då invånarnes missnöje tager öfverhand, skall varna andra nationer, att icke låta monopolisters roflystnad gå till det yttersta, och råda dem att unna industrien friare lopp, och att en gång förkasta den Spanska grundsatsen att öka vinsten af biländer genom undersåtarnes förtryck. Europa skall lida i sin Vestindiska aktifhandel, emedan Amerika kan förse dessa öar lättare och för bättre pris med lifsmedel och andra förnödenheter, och derigenom kanhända draga till sig en del af den vigtiga socker- och kaffehandeln. Storbritannien skall, jemte några nordiska Riken, utan tvifvel förlora genom den erkända Nordamerikanska sjelfständigheten. Det förstnämnda, som ägde nästan uteslutande handel på dessa länder, som

K 2

utgjorde tredjedelen af hela Brittiska handeln och årligen riktade England med 6 millioner Riksdaler, måste nu dela densamma med andra Stater. De nordiska Riken, som försörjde de vestra länderna i Europa med säd, trädvaror, jern och hampa, skola i Amerika finna en farlig medtäflare, som, i anseende till den ringare frakten, kan för bättre pris förse dessa stater dermed, och deremot behöfver lika så mycket af deras produkter. De invändningarne, att denna handel drefs af Amerika redan före kriget, och de nordiska länderna likväl kunde här afsätta sina varor, bevisar ingenting deremot, emedan Amerikanernes handel nu är fri från alla inskränkningar, de kunna obehindradt förse sig här med alla dessa länders varor, och de icke, såsom fordom, äro tvungne att endast föra till England vissa artiklar, som voro ganska begärlige i Spanien och Portugal. Derigenom stego åtskilliga produkter, som Amerika och de nordliga Europeiska Staterne gemensamt afyttra, så mycket i priset, att de anförde Staterne hellre hämtade dem från Östersjön, än från den nya verlden öfver England.

Förenta Amerikas Konstitution efter Freden i Paris 1783.

Med Sjelfständighetsförklaringen hafva, såsom ofvanföre är anmärkt, de flesta provinser företagit vigtiga förändringar i deras gamla författning, och icke allenast fullkomligt befriat den från Storbritanniens inflytelse, utan äfven omskapat den på ett mer demokratiskt sätt, och i anseende till utländska angelägenheter slutat år 1778 en evig union med hvarandra, som slutligen ratificerades år 1781 genom provinsen Marylands dittills uppskjutna förening. I båda förändringarne af deras författning hafva de lagt till grund, än deras gamla, än Storbritanniens eller Hollands regeringsform, och detta är i korthet 1) de särskilda Staternes egna författning och 2) deras förening genom Generalkongressen. I stället att hvarje särskild provins regering fordom var delad mellan tre olika, icke alldeles af hvarandra oberoende statskroppar, *Guvernören*, *Rådet* eller *Öfverhuset*, och *Assemblée* eller *Underhuset*, består den nu af två särskilda Kollegier, af Un-

derhuset, och det deraf oberoende Rådet eller Senaten. Guvernören har väl i alla provinser blifvit qvar till namnet, men han har, utom i Massachusetsbay och Newyersey förlorat sin andel i lagstiftande makten, har på landtdagarne eller folksförsamlingarne hvarken säte eller stämma, och blott, jemte ett honom tillförordnadt Råd, den verkställande makten, eller makten att sätta Regeringens beslut i verkställighet.

Underhuset består, såsom fordom, af deputerade, som väljas af de frie skattskyldige invånarne på landet och i städerna. Deras antal rättar sig efter folkmängden. I Massachusetsbay sänder hvarje Township af 150 husfäder en representant, och af 350 husfäder två sådane till Underhuset. I Sydcarolina skickar Charlestowns distrikt 30 deputerade, andre, som äro mindre folkrike, blott två, och på samma sätt är det faststäldt i de andra Staterne. På det de deputerades antal äfven alltid må stå i förhållande till folkmängden, och representation icke framdeles blifva så ojemn som i Storbritannien, hvarest i Cornwallis vid pass 30,000 voterande husfäder hafva tolftedelen af lagstiftande makten i

händerna och välja 40 Parlaments-ledamöter; då deremot London, denna folkrika hufvudstad, endast får välja 4 deputerade; så räknas invånarne åtminstone hvart sjunde år, och förändras deras representanters antal efter deras tillväxt eller minskning. Hvarje verklig invånare i en provins, som betalar sina utskylder och äger någon förmögenhet, kan väljas till representant. I Massachusetsbay måste han åtminstone hafva en förmögenhet af 200 Pund Sterling, i Maryland fordras 500 Pund dertil, men i några provinser äro representanternes förmögenhet icke bestämd. Ingen som bekläder ett indrägtigt embete, eller står i militärtjenst, kan väljas dertill, och han förlorar i sådant fall sitt säte i Underhuset; likväl kan i Sydcarolina, liksom i Engelska Underhuset, en ledamot af Assemblée i sådana fall å nyo väljas. För öfrigt har Underhuset i de provinser, hvarest lagstiftande makten är delad mellan detta och Rådet, lika makt som det sistnämnda; men alla penningebevillningar måste först föredragas i Underhuset. Att desse deputerade erhålla dagtraktamente, så länge Landtdagen varar, är sannolikt, emedan detta var infördt i Nordame-

rika före Sjelfständighetsförklaringen; och uttryckligt förordnadt i Pensylvaniens konstitution, att sådant skulle betalas af landets allmänna medel.

Den andra lagstiftande makten, *Öfverhuset*, eller som det nu vanligen kallas i Amerika, *Rådet* eller *Senaten*, finnes i alla provinser, utom i Georgien och Pensylvanien. I de sistnämnda beror hela landsregeringen af Assemblée. Denna Senat är alldeles olika det förra Rådet före Sjelfständighetsförklaringen: den väljes väl, liksom Underhuset, af invånarne; likväl kunna i några provinser blott de rikare eller godsägande invånarne väljas till dessa platser eller deltaga i valet. I Newyork kan hvar och en, som äger ett fritt gods af 20 Pund Sterlings värde afgifva sin röst till valet af Underhusets ledamöter, men vid Senatorers val blott de som äga fria gods af 100 Pund Sterlings värde. Men i Maryland, Sydcarolina och Massachusetsbay kunna eljest alla valägande invånare afgifva sina röster. I Newhampshire välja Underhusets medlemmar Senaten, och i Maryland är den särskilda inrättningen, att först alla valägande invånare utnämna ett visst antal personer, som sedan an-

tingen mellan sig eller bland invånarne i allmänhet välja 15 Senatorer, och derföre kallas *Valherrar*. En Senator kan icke tagas af den klassen invånare, som blott hafva förmögenhet nog för att sitta i Underhuset. I Nordcarolina måste en Senator äga åtminstone 300 Morgen jord, då 100 Morgen redan förskaffa honom ett rum i Underhuset. I Newyork upptages ingen i provinsens Senat, som icke har 1000 Pund Sterling i förmögenhet, men med hälften kan han väljas till deputerad i Underhuset. Senatorerne behålla sina poster längre än Assemblèens ledamöter. och väljas vanlingtvis icke på tre år å nyo. I Virginien behåller deremot Senaten säte och stämma i fyra år. Hvarje år afgå fyra af de äldsta ledamöter, och fyra nya komma i deras ställe. I Delaware sitta Senatorerne i tre år, deremot i Massachusetsbay och Nordcarolina blott ett år. Senatorernes antal är ej heller så stort som de deputerades i Underhuset. I Newyork består det sistnämnda, då de alla äro församlade, af 70 personer, men Rådet endast af 24. och i Delaware väljer hvarje Grefskap 7 Representanter i Underhuset, men blott 3 Senatorer.

Derjemte anses i de flesta provinser Senaten såsom den sista instansen i alla processer och besvärsmål. I alla öfriga regeringsärender är den fullkomligt lika med Underhuset, likväl är det icke tydligt bestämdt, hvem som skall fälla utslaget, då båda församlingarne skilja sig från hvarandra i sina meningar.

Verkställande makten äger *Guvernören* i hvarje provins, åt hvilken till detta värf ett särskildt Råd är tillförordnadt, som bär namn af *Council*, och består än af 4, än af 8 personer. *Guvernören*, eller *Presidenten*, som han kallas i Pensylvanien, måste vara en ansedd förmögen man, hvilken åtminstone, så som det nu är förordnadt i Massachusetsbay, der han bodt i 7 år, och väljes antingen af invånarne i allmänhet eller af de båda Husens medlemmar. Men i detta senare fall förlorar han säte och stämma i de båda Husen. Sitt embete bekläder han än längre, än kortare tid, i Massachusetsbay och Pensylvanien ett år, men i Newyork, Delaware och andra provinser tre år. Hans val är olika nästan i hvarje provins. I Massachusetsbay utnämnes han af de valägande invånarne efter de flesta rösterne,

Men falla dessa lika på flera personer, så balloteras i Underhuset till två af dem, och af dessa båda utnämner Senaten en till Guvernör. I Newyork afgifva vid detta val blott de sina röster, som få välja Senatorer. I Pensylvanien väljes Presidenten af Underhuset, och den förstnämndes särskilta Råd af Senatens medlemmar. I Delaware och Maryland välja båda Husen sin Guvernör, och i Georgien Underhuset bland sina ledamöter. Guvernören står i alla provinser i spetsen för alla allmänna göromål, och är på visst sätt dess Ståthållare. Han kommenderar landt- och sjötroppar, sörjer för provinsens säkerhet, sammandrager milisen, bortgifver embeten och sysslor, antingen ensam, eller med båda Husens samtycke. I utomordentliga fall sammankallar han båda Husen, som vanligtvis utan hans medverkan sammankomma och åtskiljas. Han kan benåda missdådare, undantagande mördare och statsbrottslingar. Han bestyr om sin provins angelägenheter med andra Stater och med Generalkongressen. I Massachusetsbay och Newyersey är hans makt större. I provinsen Massachusetsbay äro båda Husens beslut icke förr lagliga, än Gu-

vernören gifvit sitt bifall till dem. Han sammankallar Assemblée och upplöser den, och bortgifver alla justitieembeten. I Newyersey har Guvernören säte och stämma i Senaten.

Alla ärender med utländske, eller sådana, som angå de Tretton Provinserna i allmänhet, öfverlemnas till *Generalkongressen*. Denna samlar sig hvarje år i början af November. Hvarje stat skickar sina deputerade till den, hvilka årligen utväljas, och som den äfven till och med kan ombyta i första året. Ingen får skicka öfver sju, eller mindre än två deputerade, men har likväl icke mer än en röst i Generalkongressen. I vigtiga saker, krig och fred, penningelån, måste åtminstone nio provinser eller nio röster vara af samma mening, innan ett beslut kan tagas. Ingen af dessa deputerade får, medan han sitter i Kongressen, bekläda ett indrägtigt embete. Denna Kongress besörjer alla ärender, som ingen af de Tretton Staterne ensam, eller i förening med andra, får utöfva. Den afslutar traktater och förbund med utländska makter, den bestämmer tropparnes antal och beskaffenhet, krigsskeppen, som skola hållas till landets allmänna beskydd; ty ingen provins

får för sig ensam upprätta reguljära regementer eller hålla krigsskepp blott till sitt enskilda försvar. Krig och fred höra äfven till Generalkongressen, äfven som myntväsendet, postinrättningen, handeln med Vildarne, provinsernas stridigheter sig emellan, till och med domsrättigheten. då de lagstiftande och verkställande Församlingarne i Staterne tvista. Då Kongressen icke håller några sessioner, så sköter ett särskildt Statsråd (*Committee of the States*) dess göromål, utom sådana, som icke kunna företagas utan med nio provinsers samtycke. Hvarje provins har en deputerad i detta Statsråd, hvars ledamöter välja sig emellan en President, som årligen ombytes, och åtminstone icke förr än tre år derefter kan å nyo väljas.

Korta Lefvernesbeskrifningar om Fem mårkvårdiga Amerikaner.

1. Den nu varande *) Generalen en chef öfver hela Amerikanska landtmakten, George Washingtons förfäder härstamma ifrån England, nemligen ifrån Cave i Yorkshire, hvarifrån de under revolutionen utvandrade till Amerika och nedsatte sig i Virginien. Hans fader, Augustin Washington, var i denna provins en man af stort anseende och ägare af vildyftiga jordgods, och han sjelf, dess tredje son, född i andra giftet den 22:dra Februari 1733. Han blef, liksom alla rika ynglingar i Amerika, uppfostrad i sin faders hus under en informators uppsigt, och vinlade sig, med åsidosättande af nästan alla andra vettenskaper, om latinska språket, historien och matematiken. Den sistnämnda blef hans favoritstudium och förskaffade honom en förste Landt-

---

*) Man erinre sig så väl här som på andra ställen, att Författaren skref detta arbete år 1783.

mätares embete, hvilket i Amerika är mer hedrande än lönande, äfven, i anseende till den inflytelse, som matematiken har på krigsvettenskapen, en Majors och Generaladjutants beställning vid dervarande landtmilis. I denna egenskap, blef han redan i sitt tjugonde år (1753) skickad ifrån Virginien till Ohio, för att göra den der kommenderande Franska officern St. Pierre föreställningar angående några af dess underhafvande föröfvade fiendtligheter, och för att tillika förmå de der boende så kallade sex nationerna Amerikanska Vildar till ytterligare obrottslig vänskap med England. För att uträtta detta äfventyrliga värf, måste han genomvandra en stor ödemark, men denna kunde, lika så litet som andra svårigheter, afskräcka honom. Mot slutet af Oktober begaf han sig på vägen, beledsagad af 15 pålitliga män, och uträttade sitt värf med så stor klokhet, nit och lycka, att provinsen Virginien vid hans återkomst lät göra honom en offentlig tacksägelse. Dagboken öfver denna resa och öfver hans underhandlingar, som genom trycket gjordes allmän, visar honom redan i ungdomsåldern rik på kunskaper, försigtighet, öfver-

läggning och omdömeskraft. Snart derefter, då åtskilliga fiendtligheter föreföllo i Amerika, redan före krigets utbrott mellan England och Frankrike, upprättade provinsen Virginien ett regemente landtmilis af 400 man, och gjorde Major Washington till dess Öfverste och Chef. Med detta regemente slog han i Maj följande året 1754 ett starkt detachement Fransoser och Indianer vid Redstone, och gjorde ett antal fångar, hvaribland den då namnkunnige partigängaren la Force var. Af denna erfor han, att Franska hufvudkorpsen vid Ohio var vid pass 1000 man regulära troppar och några 100 Indianer stark. Oaktadt denna öfverlägsenhet trängde han längre fram med sitt regemente, förskansade sig i en god ställning, och kallade den derstädes i hastighet anlagda skansen Necessity. I densamma väntade han förstärkning från Virginien och Newyork, men förgäfves. I Juli angrepo Fransoserne 1200 man starke under Villiers anförande denna skans; Washingtons regemente var, genom den föregångna träffningen och genom marschens besvärligheter, sammansmält till 500 man; likväl försva-

rade han sig mot dessa i några timmar så tappert, och dödade så många af de angripande, att desse erbödo honom en kapitulation och beviljade honom fritt aftåg. Om vintern detta år gjorde han såsom Ingeniör sin provins stora tjenster, i det fästningarne Cumberland och London uppbyggdes under hans uppsigt. Följande sommarn 1755, då krigsoperationerna mot Fransoserne blefvo alfvarsammare, utnämndes Öfverste Washington till Engelske Generalen Braddoks Adjutant, hvars armé, nästan 5000 man stark, skulle marschera genom det inre af landet till den Franska Fort du Quesne, nu Fort Pitt. Men denna expedition aflopp ganska olyckligt genom den Engelska Generalens fel. Nu mera återtog Öfverste Washington befälet öfver landtmilisen, förstärkte densamma och vågade flere små försök mot Fransoserne, och bevisade sig vid hvarje tillfälle såsom en Officer af stor skicklighet och mycken personlig tapperhet. År 1759 nedlade han sitt befäl och började att tjena sitt fädernesland som statsman. Han blef utnämnd till deputerad på Landtdagen, och utmärkte sig, liksom förut som krigsman, äfven nu som Senator.

Samma år äktade han sin nu varande maka, en ung enka vid namn Custis, som tillskyndade honom en kontant förmögenhet af 20,000 Pund Sterling, utom ett skönt enkesäte i Virginien. Vid de sista tvistigheternas utbrott mellan England och Kolonierna, blef han utnämnd till en af de fyra deputerade, som provinsen Virginien skickade till Generalkongressen i Philadelphia. Då slutligen denna oenighet utbröt i ett uppenbart krig, och den redan samlade Amerikanska arméen behöfde en anförare, blef han, då Öfverste och medlem af Kongressen, af denna församling enhälligt vald den 15:de Juni 1775 till General en Chef öfver samtliga Amerikanska landtmakten, och detta val kungjordes honom högtidligt följande dagen. Han tackade Kongressen i ett kort tal för detta ärefulla förtroende, lofvade att han skulle använda alla krafter för att förtjena det, men att han väl visste med sig sjelf, att han icke ägde alla till en så vigtig post nödvändiga egenskaper; att denna bekännelse måtte vid hvarje olycklig och mot Kongressens väntan förefallande händelse urskulda honom. Slutligen undanbad han sig all ordentlig lön, endast kär-

leken till fosterlandet och friheten; sade han, förmådde honom att mottaga denna post; vinning sökte han icke derigenom; blotta ersättningen för de omkostningar han dervid kunde använda måtte blifva allt, hvad han väntade sig af sitt fädernesland, och öfver deras belopp ville han föra en noga och samvetsgrann räkning. — I Juli inträffade han i Amerikanska arméens läger vid Cambridge i Nya England, och hvad han sedan uträttat i spetsen för densamma, hans skicklighet som General, hans personliga mod, hans ståndaktighet i de vådligaste omständigheter, hans utmärkt kloka uppförande mot Kongressen, mot fiendtliga Generalerne, mot Franska hjelptropparne — allt detta känner vår verldsdel äfven så väl som hans, till lika stor beundran, och förtjenar, för att värdigt bedömmas, ett eget verk och en egen biografi. Men slutligen något om hans privata omständigheter.

General Washington, (1783) 51 år gammal, är stor, väl växt och af stark kroppsbyggnad. Han har ett aflångt ansigte, är koppärrig och solbränd, af manligt djerft utseende, som understödes genom lifliga blå

ögon och mörkbrunt hår. Man håller honom, genast vid första ögonkastet för en tänkande, försigtig och beslutsam man. Han har ett förträfligt sätt att vara. Allt hvad han gör och säger, sker med en liksom medfödd värdighet, som likväl, då det så passar sig, är förenad med en tillbörlig nedlåtenhet. Hvarken qvick eller af särdeles hastigt förstånd, har han så mycket större betänksamhet och omdömeskraft, är outtröttligt verksam, högst uppmärksam, rättvis ända till stränghet, och en verklig fader för sina underhafvande, en trogen och ädelmodig vän, i privata lefvernet af oklanderlig karakter, en praktisk filosof. — Genom sina begge äldre styfbröders frånfälle, som dödt utan arfvingar, har han kommit i besittning af så vidlyftiga jordgods, att han hålles för en af de rikaste godsägare i hela Amerika. Utom de som tillfallit honom genom arf, har han äfven bekommit några genom sin maka, och köpt många dessutom, hvartill han redan fordom såsom Landtmätare hade särdeles godt tillfälle, i det han vanligtvis för godt pris köpte dem af Officerare och andra personer, som Hofvet till belöning skänkte jord, men

hvilka hellre önskade penningar. I det hela är han en af de bästa, ja en passionerad landthushållare; hvarje ögonblick, som han fordom såsom Officer och Senator ägde ledigt från sin tjenst, använde han till åkerbruket; och han har satt sina gods i ett förträffligt stånd. Ibland dessa är hans fädernegods, Mount Vernon, vid floden Potomok, ungefär 1 ½ mil på andra sidan om Alexandria, det ansenligaste och skönaste. Sammantagne värderas de, efter egendomars dervarande värde, till 160.000 Pund Sterling, men hans årliga inkomst till 4000 Pund. I sådana omständigheter, och med hans utomordentliga kärlek till landtbruket, är det intet under, att han nu vid slutet af en så törnfull och så lyckligt tillryggalagd bana, skyndat tillbaka till den fredliga skuggan och till privatlefnadens stilla njutning. Han har inga barn med sin maka, blott en styfdotter, efter hvilken, om han öfverlefver henne, 10,000 Pund Sterling, utom modrens förmögenhet tillfalla honom. Af hans egen familj lefva tre yngre bröder. Samuel, Johan och Carl Washington, alla rika godsägare i Virginien, äfven en syster, som är gift med Öfversten Fielding Lewis.

II. Horatio Gates är den märkvärdige Generalen, som Amerika genom Bourgoynska arméens tillfångatagande, nästan omedelbart har att tacka för sin fullkomliga sjelfständighet. Gates är född i Grefskapet Darby i England, och derstädes uppfostrad. Hans böjelse för soldatståndet förde honom under 1756 års krig till Amerika, hvarest han såsom General Monctons Adjutant tjente med distinktion mot Fransoserne. Vistandet i Amerika behagade honom så mycket, att han, för att qvarblifva der, tog sitt afsked vid krigets slut, och nedsatte sig ordentligt i Newyor., sedan han äktat en rik Amerikai .a. Vid fiendtligheternas utbrott mellan England och Amerika, trädde han, af gammal kärlek till krigsväsendet och öfvertygelsen om de der tagna måttstegens rättmätighet och möjlighet att verkställa, i Amerikansk tjenst. Då Kongressen valde General Washington till Chef för hela Amerikanska landtmakten, utnämnde den tillika Gates med Öfverstes rang till hans Generaladjutant. Denne lärde snart känna honom såsom Officer på den fördelaktigaste sidan och anförtrodde honom befälet öfver en egen korps regulära

troppar, med hvilken han, understödd af den uppbådade landtmilisen, skyndade från den ena ändan af den vidsträckta Fristaten till den andra, än segrande, än öfvervunnen, likväl äfven då med ära, och alltid till sitt nya fäderneslands fördel. General Bourgoynes tillfångatagande vid Saratoga, år 1777, som skedde genom honom, gaf den året förut liksom på en träff vågade Sjelfständighetsförklaringen ett dittills felande eftertryck; ty nu först vågade Frankrike och andra Europeiska makter att offentligt erkänna denna sjelfständighet, och till Amerikanernes verksamma understöd gripa till vapen mot England. Men, i så fördelaktig dag, som Gates än må synas genom denna seger; så förtjenar hans uppförande efter densamma ännu mer beundran. Långt ifrån att högmodas öfver sin lycka, bortvänder han ansigtet af ädel skonsamhet mot de öfvervunne, då dessa lägga ned gevär, och beredd att sticka sitt segrande svärd i slidan, skrifver han genast efter denna händelse, till sin vän i England, Lord Thanet: „född och uppfostrad i England, sätter jag ännu alltid mycket värde på namn af Engelsman, och lägger så mycket mer

den olycka på hjertat, som oundvikligt förestår mitt fordna fäderneslaud, om det fortfar i det närvarande orättvisa borgerliga kriget. Finnes då ingen läkare, ingen balsam mer, som läker såret? Förenade Staternas vapen hafva segrat, men de vilja icke missbruka segren till vidare blodsutgjutelse. O att England vände om, innan det blir för sent! Ännu kan Amerikas vänskap återvinnas, ännu hyser det, af den fordna förvandtskapens känsla, vänskap för England, skulle hellre förena sig med detta än med någon annan Europeisk Stat, — men icke på andra vilkor än som fria allierade — det är alla Amerikaners verkliga tänkesätt, och jag, som uppriktigt deltager i Englands välfärd, håller det för min pligt att göra dem bekanta för er och hela Engelska nationen, emedan det ännu är tid att begagna sig af dem!“ Denna varnande skrifvelse upplästes offenteligen den 16 de Febr. 1778 i Parlamentets Öfverhus i London, men hade samma öde som så mången annan välment vink. Anbudet blef, efter de vanliga häftiga debatterna, förkastadt såsom obehörigt och icke enligt med nationens

vär-

värdighet. — Ädle Gates, du är oskyldig till hvarje droppa blod, som efter detta bref ännu blef utgutet i denna olycksaliga tvist!

III. Benjamin Franklin, denne vördnadsvärde gubbe, är född den 17:de Januari 1706 i Boston i Amerika. Nya England, hvars hufvudstad Boston är, har alltid utmärkt sig framför alla andra provinser genom utomordentligt höga, nästan till svärmeri gränsande begrepp om frihet. Dessa begrepp om borgerlig frihet och sjelfständighet erhöllo genom jemförelse och pröfning i Franklins filosofiska hufvud en riktig bestämdhet; och med hvilken manlig beslutsamhet, med hvilken outtröttlig verksamhet, och med hvilken sällsynt vishet, han sedan användt dem till sitt fäderneslands nytta, dertill hafva vi, hans samtida, varit vittne, och genom den offentliga karakter, som han bekläder vid Engelska och Franska Hofven, tillräckligt blifvit underrättade om hans mödors gång och frukter. Redan år 1754 visade han, dertill uppmanad af då varande Storbritanniska Ståthållaren i Pensylvanien, Shirley, Ame-

rikanska folkets rättigheter, deras besvär, och tillika den oundvikliga oersättliga skada, som England måste lida, om det, i denna sakernas belägenhet och med de rådande tänkesätten i Amerika, så obetänksamt fortfor som hittills att föreskrifva inskränkningar och utlagor. Men genom en lika så olycklig som obegriplig förblindelse hörde England på detta sanningens vittne lika så litet då, som 20 år derefter, då det offentligt i Parlamentet afhörde honom och Penn och andra kompetenta domare. En man af hans slag var i allt afseende skicklig till att tjena fosterlandet i ett publikt embete, och fullkomligt öfvertygade härom, valde provinsen Massachusetsbay och andra honom till sin Agent i London. Utsigten att i denna egenskap göra sitt fädernesland vigtiga tjenster, och åstundan att öka sina kunskaper genom umgänge med lärde och konstnärer, hvilkas antal var ringa i Amerika, förmådde honom att öfvergifva denna verldsdel, och så inträffade han, efter Parisiska freden 1763, i London. Hans förut redan erkände förtjenster af flera slag blefvo här allmännare bekanta och icke

obelönta. För sina kunskaper och upptäckter i fysiken blef han utnämnd till ledamot af Londonska och Parisiska Vettenskaps-Akademierna, och Engelska Hofvet tilldelade honom den indrägtiga beställningen att vara Generalpostmästare för Kolonierna. Men då han fortfor att med orygglig ståndaktighet försvara sina landsmäns rättigheter, och år 1773 ingaf och understödde en deras föreställning mot deras då varande Storbritanniska Guvernör, afsattes han af Regeringen från sitt dittills förvaltade embete som Amerikanska koloniernas Generalpostmästare. Tillika med hoppet att i London kunna uträtta något till sina landsmäns bästa, öfvergaf han nu den alldeles onyttiga posten som Amerikansk Agent, och återvände mot slutet af år 1774 till Philadelphia. Här blef han genast vald till medlem i den då församlade Kongressen, och år 1776 till deputerad vid den mellan England och Amerika anställda Förlikningskommissionen, och då denna intet uträttade, sändes han samma år till Frankrike, hvarest han i början lefde som privat man, men i tysthet bestyrde om Amerikas angelägenheter vid Franska

Hofvet, och slutligen, sedan Amerikas sjelfständighet blef formeligen erkänd i Versailles år 1778, antog karakter af en befullmäktigad Minister vid detta Hof. I denna egenskap har han gjort Amerika icke mindre vigtiga tjenster än Washington i fält. Hvad som icke litet måste smärta den värdige gråhårsmannen, men som han lider med en äkta, alldeles af patriotism genomträngd republikans sjelfförsakelse, är hans enda sons öde, fordom Storbritannisk Ståthållare i provinsen Yersey, som tog Englands parti och förmanade invånarne att icke skrida till Sjelfständighetsförklaringen, eller till våldsamma mått mot England, hvarföre han genom Kongressens åtgärd år 1776 blef arresterad och förd till Wallingford i Connecticut, hvarest han förmodligen ännu pliktar med förlusten af sin frihet. Den obekanta historien om Doktor Franklins yngre år, anledningen till den egna sinnesbildning, som karakteriserar honom, skall efterverlden, såsom vi trovärdigt veta, lära känna af honom sjelf. — Amerika skall bygga honom altaren såsom sin skyddsgud och välgörare, och äf-

ven Europa skall länge nämna den mannens namn med aktning, åt hvilken med hvarje åskledare en ärestod uppreses.

IV. Henry Laurens är född i Sydcarolina, hvarest han för sina personliga förtjenster och förmögenhet stod i allmänt anseende. I de första tiderna af Amerikas uppresning mot England var han en af de få ansedda personer, som rådde till freden, men hvarigenom han ådrog sig de grofvaste förolämpningar af den tygellösa pöbeln, som ofta nattetiden omringade hans hus och svor att sätta det i brand. Först sedan han på en resa till England hade erfarit Ministérens tänkesätt och den synpunkt, utur hvilken man der ansåg kolonierna och sökte bestämma deras öde, först då öfvergick han till folkets parti och framhärdade dervid i lycka och olycka, utan att likväl afvika från sitt billiga och fogliga tänkesätt mot Lojalister och Engelsmän, hvilket båda halva vid tillfälle rönt. Sydcarolina, hans fäderneslånd, var bland de Tretton Nordamerikanske Staterne den första provins, som

förklarade sig för oberoende af England, och fastställde en egen alldeles demokratisk regeringsform. Detta skedde den 26:te Mars 1776. Två dagar derefter blef John Rutledge utnämnd till President, och Henry Laurens till Vicepresident för den dervarande Provincial - församlingen. Åren 1777 och 1778 var han President i Generalkongressen i Philadelphia. På hans föranledning och med hans namns underskrift förklarade Kongressen den 22:dra Nov. 1777, till hela Amerikanska folkets och alla Europeiska makters underrättelse, att de Förenade Staterne icke (såsom då ryktet gick) stodo med England i underhandlingar, och att de äfven endast *med bibehållande af deras sjelfständighet* ville ingå i sådana. År 1780 blef han af Kongressen i hemliga ärender sänd till Europa; men icke långt från Amerikanska kusten mötte det obevärade fartyg, på hvilket han var, Engelska fregatten *Vestalen*, förd af Kapiten Keppel, och måste gifva sig åt densamma; hans papper, som han kastade öfver bord, så snart Engelska fregatten nalkades, sönko icke, emedan det dervid hängda blyet icke var

tungt nog, och upphämtades följakteligen af Engelska matroserne. Kapiten Keppel lade efter denna fångst genast i land, intog ett förråd lifsmedel, och seglade derpå med sin statsfånge till London, dit han ankom den 5:te Oktober; följande dagen blef Presidenten Laurens efter ett 6 timmar långt förhör förd till Towern i strängt förvar; ingen insläpptes till honom, och bruket af penna och bläck nekades honom. Han uthärdade frihetens förlust, den för en man i hans belägenhet dödande ensamheten, den våldsamma sönderslitningen af alla politiska och naturliga band, som då fästade honom vid denna verlden, den plågande ovissheten om sitt tillkommande öde — allt detta uthärdade han med den själsstyrka, som blott tillhör verkligt store män. Hans kropp deremot motstod icke lidandet så väl. Brist af rörelse och af fri luft ådrog honom en sjukdom, för hvilkens skuld han den 1:sta December 1781 förelade Parlamentets Underhus en med blyertspenna skrifven böneskrift, hvaruti han, för sin rubbade helsas skuld, beder om någon lindring i sin fångenskap. Han er-

höll den, såsom billigt var, och den snart derefter till London komna tidningen, att Lord Cornwallis med hela sin armé hade måst gifva sig till Amerikanerne, åstadkom hans fullkomliga befrielse så mycket snarare, som ju hastigare fiendtligheterna mot Amerika nu mera nalkades sitt slut; och de segrande Amerikanerne tyckas i Yorktowns kapitulation i en egen separatartikel formeligen hafva förbehållit sig sin fordna Kongresspresidents befrielse. Hans helsa tyckes likväl af hans långvariga arrest hafva fått en stöt, som hans vistande i Bath ännu icke kunnat förbättra. – Nu arbetar han med andra ansedda Amerikåner på en ny förbindelse mellan Amerika och England, så fast och förtrolig den för det närvarande kan blifva, efter det som förefallit mellan båda länderna. Då en vän såg medaljen, som Kongressen låtit pregla i Frankrike öfver freden med England, ligga på Presidenten Laurens's skrifbord, och eftertänksamt pekade på de derpå stående liljorna, svarade honom Laurens med ett slags förtrytelse: *I de not like, neither did we want them; wen they came, our business was done* (Jag tycker

ej om dem, ej heller behöfde vi dem; då de kommo, var vår sak afgjord). Ett sådant enskildt drag, och vi kunna här gå i borgen för dess verklighet, målar Amerikanernes verkliga tänkesätt mot deras höga allierade, Fransoserne, kanhända träffande nog, för att deraf i allmänhet kunna våga en slutsats.

V. Paul Jones, en Skeppskapiten i Amerikas tjenst, och utom Commodore Hopkins, den enda sjöman i denna nya Fristat, som gjort sig något namnkunnig. Han är ingen mer och ingen ting mindre än en man af utmärkt personlig tapperhet, som kryssade vid kusterna af England med ett Amerikanskt krigsskepp, *Le bon homme Richard*, förande 40 kanoner och 375 man, jemte tvenne andra Amerikanska fregatter, och derstädes den 23:dje September 1779 eröfrade Engelska fregatten *Serapis* af 32 kanoner efter en så hårdnackad och blodig träffning, att hans eget skepp 30 timmar derefter sjönk tillika med ett antal sårade, men han sjelf måste rädda sig på det eröfrade Engelska skeppet. Under drabbningen surrade

han ett tåg omkring sitt och det Engelska skeppets tätt intill hvarandra komna råstänger, på det de icke förr måtte skiljas från hvarandra, än endera strukit seglen. Emedlertid finnas i Brittiska sjökrigens historia ojemförligt märkvärdigare exempel, på lika så stort, eller ännu större mod i mindre gynnande omständigheter, och förenadt med verkliga hjeltedygder, blifvit ådagalagdt. Dessutom var ock Paul Jones icke född Amerikan, utan en affällig Skotte, hvars tapperhet och lycka, om de varit ännu större, icke Amerika utan England kunnat tillegna sig. Vigtigare än sjelfva saken var kanhända följden deraf, så vida Holland, i hvars hamnar Paul Jones hade inlupit med sin eskader och sina priser, på Engelska Hofvets anfordran, icke allenast vägrade att utlemna honom, utan till och med offentligt gaf honom beskydd och understöd. Detta Republiken Hollands uppförande påskyndade Englands få månader derefter utfärdade krigsförklaring mot Holland, hvaruti händelsen med Paul Jones anföres som ett hufvudskäl.

Slut.

LIBRARY OF CONGRESS
0 011 711 542 2